

הזדה

לקדאת ההכדעה

Wm

Signature

SUPERSLIMS 100*

IMPORTED

SUPERSLIMS
100's

וּלְהַחֲזִיק בְּיָמֵינוּ

SEE... FEEL... TASTE THE DIFFERENCE

אזהרה: משך הבריאות קוטב כי - העישון מזיק לבריאות

מיכתבים

אלוף האלופים

על כינוי יותר מתאים לתוכנית "האלופים של המערך" (במדינה/העם), העולם הזה 12.10.88.

אולי זה רק עניין שבת-מזל, אבל דומני כי בקרב אנשי מילגת העבודה עדיין מחלחלת רגישות רבה כלפי אחד ממרכיביה, יוצאי אחרות-העבודה, למרות שאלה כבר מזמן התמזגו בכליל מפא"ר-רפ"י, שהוא כיום אבן-היסוד של מילגת-העבודה.

זה ההסבר היחיד לכך שתוכנית גבול-הביטחון על הירדן זכתה במערך לכינוי תוכנית-האלופים. שעה ששמה הנכון היה צריך להיות "תוכנית-הארץ" (ויגאל אלון המנות, שהיה איש אחרות-העבודה רוף).

אשר אבס, תל-אביב

שטן הקולמוסים

על כתבה שפגעה ברגשותיו של קורא (אלוהים הוא סאדיסט), העולם הזה 27.7.88.

במאמר גדול, מאת הר"ר משה קרוי, והמשתרע על פני שני עמודים שלמים, מחללים את שמו של אל חי וקיים בצורה זוענית, מעוררת פלצות. אתם יכולים להתחכם ולהתפלסף ולומר כל מה שהשטן, השולט בכם, שם בפיכם ובקולמור סיכם, אך כדאי שתדעו, כי מוחכם ושכלכם לקוי וחוצץ מסעיף 173 מדינה-העונשין תשל"ד-1977, אשר על פיו מגיע לכם ולמחבר המאמר שנה מאסר, הרי על פי הדין, בעונן חילול ה' אין כפרה, ואפילו יוסה-כיפירים אינו מכפר על זה, וכפי שהרמב"ם כתב: "מיתתו (של מחלל שם ה') — כפרתו".

הייתי מציע לכולכם, לטובתכם, שתשובו בתשובה ותקבלו על עצמכם שלא לחלל יותר את שמו הגדול והנורא של האלוקים. ממני, הקטן בישראל, אוהב ה', ראובן ברטוב, ירושלים

חגיגת הטימטום והרישעות

על שרירות-לב כלפי אזרחים, השווים בחובות, אך לא בזכויות (תשקיף), העולם הזה 12.10.88.

הגילוי (מתנכלים לתעודות-הזהירות של הברווזים) הוא מרשים.

שוב חוגגים הטימטום והרישעות. הברווזים הם אזרחים נאמנים למדינת ישראל, המוכנים להקריב למענה את היקר מכל, את החיים. בניהם משרתים בצה"ל ובמישמה-הגבול. אם הם שווים בחובות, מדוע שלא יהיו שווים בזכויות? מדוע להתנכל להם? מדוע להקשות עליהם?

סיני בייצקב, ירושלים

שש נשים בלבד

על אנליה בין מקבלי פרס-נובל לספרות (תמרוס), העולם הזה 19.10.88.

לא רק הסופרים הערביים קופחו בחלוקת פרס-נובל לספרות וזה לקח להם שם, בשטוקהולם, 87 שנים עד שזכו להעניק אותו לסופר ערבי — לנגיב מחפוז.

גם הנשים קופחו מאוד בחלוקת פרס זה. מאז חולק בראשונה זכו בו רק שש נשים, שזכויות כדירותן המזהרות מן הראוי העלות כאן את זיכרן:

הראשונה היתה סלמה גרלף (ירושלים) השברית, 1909 ורק 17 שנה לאחר מכן הגיע תורה של סופרת נוספת, האיטלקיה גראציה רלידה (הברירה למצריים).

ואחר-כך באו סיגריד אונדסט הנורבגית (1928) ופרל באק (האדמה הטובה) האמריקאית, ב"ר 1938 וב"ר 1945 זכתה, סופיסוף, משוררת, הצילית גברילה מיטטראל.

גם האחרונה בנשים הזוכות (וזה היה לפני 22 שנה) היתה משוררת, היהודית הגרמנית-שברית גלי זקס.

חצי הכוס המלאה

על הנהנים האמיתיים מהחולת מחיר הדלק לבעלי תחנות-הדלק (תש-קיף), העולם הזה 12.10.88.

תלוי כיצד מסתכלים על זה. חצי כוס ריקה או חצי כוס מלאה.

לדעתי זו חצי כוס מלאה. אם משרד-האנרגיה נאלץ לשפר את עמלות בעלי תחנות-הדלק והוא עשה את זה על-ידי העולם הזה 2669 (המשך בעמוד 4)

סיפורו של גאון

ניסים גאון, נדבן, נשיא הפדרציה הספרדית העולמית וראש הקהילה היהודית בז'נבה, חושף בפעם הראשונה את סיפור חייו, מישפחתו בסודאן, פרשת היכרותו עם רנה, אשתו, חייהם המשותפים, יחסו לישראל והדת שאלה חזר בשנים האחרונות.

30

דך חדש

האימפוטנציה של השמאל

אריך פריד, גדול המשוררים היהודים ה"כותבים גרמנית בדורנו — אגב, הוא אינו חי בגרמניה — מכנה את בירונוי השטחים בשם "שוליות צלב הקרס". במכתב חשוב ועקרוני מנתח יצחק לאור את הגורמים לאי-פוטנציה של מחנה השמאל הישראלי וחוסר יכולתו למלא תפקיד אופוזיציוני.

26

הוציאו עלי חוזה

לפני קרוב לשנתיים הואשם רס"ר-המיש"טרה אהרון רינגל במריחת צואה על דלתות הקיוסק של שכניו. אחרי עינוי דין ממושך התברר כי לא היו דברים מעולם. על דרכי הטיפול הכושלות של המיטרה ועל העדפתו על עברייני-לשעבר על פני שטר, "חרוף מדי", שהרדיפה אחרי הצדק היתה בעוכריו.

38

רגע לפני

לימור בדנר (בתמונה) לא חשבה לעשות עניין מהיופי שלה. הסביבה לחצה. היום, בגיל 19, היא ניצבת רגע לפני ההצלחה.

33

המדורים הקבועים:

מיכתבים — שטן הקולמוסים	3
איגרת העורך — ככה זה	4
הנרון — גדולים וקטנים	5
במדינה — מות בטעם דובדבן	6
אתה והשקל — מילחמת הסובלים	7
תשקיף — שמיר בירקות	10
יומן אישי — דומניות שידור	11
אנשים — סיסו ושיטחו	12
מה הם אומרים — יצחק רון	
הנס לברכס, עדי דרר, פנינה רוזנבלום, יורם שהרלב, דורי שרמון	17

כתבות השער הקדמי:

בעד מי להצביע?

בעד מי להצביע? האם עבור המפלגות הגדולות או הקטנות? מה השיקולים שצריכים לעמוד לנגד עיניו של הבוחר בבואו לשלשל פתק בקלפי? ומהם בכלל ההבדלים בין המפלגות הקטנות מימין ומשמאל? ושאלת השאלות — האם הכריע העימות הטלויזיוני בין שימעון פרס ליצחק שמיר את הכף? האם רכש מי מהם קולות צפים? ואיזו טכניקה טובה יותר? נינוחות או פנייה ישירה לציבור?

שרה והגנרל

מה קרה בקונצרט במצדה בין שרה דוידוביץ, "אשת-החברה הירושל"מית", לבין אלוף פיקוד הדרום איציק מרדכי? איך ניסה יצחק רבין לפשר ביניהם? מהם בכלל קורותיה של שרה דוידוביץ ואיך הציגו אותה לפני ג'ורג' בוש?

36

עוקר את החוק

בעקבות פיגועי-ההתאבדות של איש החיזב-אללה ליד מטולה הוסיף יצחק רבין המצאה להמצאותיו הקודמות: כיצד לעקוף את החוק ולהטיל עונש-מוות.

6

יהדות מחפשת הכרה

מאיר אזרי, חילוני לשעבר ומזכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת בהווה, מספר על פעילות התנועה, הידועה יותר בשם התנועה הרפורמית, מסביר את עקרונותיה, את ההבדל בין היהדות האור-תודכוסית לרפורמית ומב-קש הכרה מהציבור החילוני.

14

מאסר-עולם משולש

בפסק-דין, שנכתב כספר בלשי, הורשעו השבוע הרצל אביטן ושמעיה אנג'ל ברצח האסיר חיים שושן. בכך הוסיפו לעצמם מאסר-עולם נוסף על מאסרי-העולם הקודמים שהוטלו עליהם בתיקים אחרים.

8

דחל המרחלת מדווחת:

גלי עטרי (בתמונה) אוהבת אותם ימים וחטובים • הסיכון המיקצועי של העיתונאיות • הידועה-בציבור מחליפה שמות • מיטפחה • גילי מחכה למוריס • וחייה-האבה הסור • ערים של דניאלה דנצל.

41

הדובר של לוי

פרשת חייהם וגירושיהם של חנה ועמוס חדר לא מנעה מעמוס לשאת במישרות ציבוריות ולקבל את משכורתו מקופת-המדינה, שלה הוא עדיין חייב. חנה חדר מספרת את סיפורה להעולם הזה, עמוס מסרב להגיב. עכ"שיו הוא הדובר של דויד לוי.

8

במקום מישקפיים

ב-2000 דולר יכול היום אדם קצר-רואי להיפטר ממישקפיו. מהו הניתוח לשיפור קר-צרה-ראייה? האם יש בכך משום סיכון? מה אומרים המחקרים והתוצאות בשטח? ומה מספרים מי שכבר עברו את הניתוח הקצר והסירו את מישקפיהם, הפעם — לצמיתות?

29

אתה והשקל

מעללי רעון כהן בבית ברל

התאוששות בענף הלבידים • מילחמת המו-בילים האמריקאיים במובילים הישראלים • השתלטות איטלקית על קנון • החשבו-נות הכוזבים של רעון כהן • בבית ברל • ואיך סידר רפי לוריא את שימעון קדם?

7

יעבץ נגד הטוטו

דניאל יעבץ לא השכיל לנצל את סכומי העתק שזכה בהם בטוטו. להיפך, הוא הפך למהמר כפייתי, הסתבך בחובות גדולים, והיום, אחרי שהפסיד את כל כספו בהימור, רחם ואף נזרק מהבית על-ידי אשתו, הוא יוצא לגיל-חמה נגד שיטת-ההימורים.

35

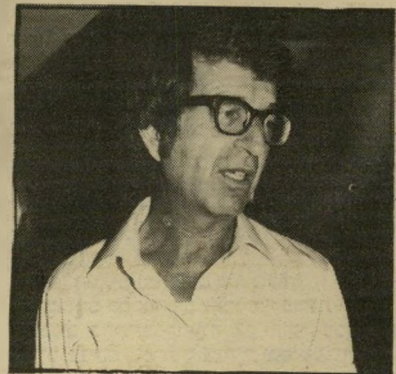
קולנוע — הזנן המזרח	20
לילות ישראל — שייס ודוגמן	22
זה וגם זה — יומולדת 1988	25
דף חדש — אימפוטנציה של השמאל	26
חשבון נפש — ניסים גאון	30
הצגת בכורה — לימור בדנר	33
הורסקים — פלוסו וסרס	34
תמרורים — משקם חזונו	36
דחל מרחלת — על כל העולם	41
מיכתבים לרדתי — פחן לבן	42
תשבצוסן	42

מיכתבים

מה בעולם הזה. הכותרת מזוהה (סרגדיה ושמה "מפס"), העיתון מזוהה — בעיצומה של מערכת הבחירות, והתוכן מזוהה — מין ניסיון, אמנם לא מאומץ מדי, לקשור בין עמדותיה של מפס לפני ארבעים שנה — לבין מפס של היום. ניסיון כזה נעשה היום כידוע על-ידי האדון רחבעם זאבי ותבורתו. לזאבי זה מתאים — אבל מה העולם הזה עושה בסביבה הזאת?

ראשית, הדברים אמורים במפלגה שחדלה להתקיים ב-1954, עם הפילוג שבציקבותיו עזבו את מפס אנשי אחדות העבודה. ששיריהם מצויים כיום במפלגת העבודה. שנית, מדובר כאן שים שרובם כבר אינם בין החיים. להביא ראיות על מפס של היום מפייהם של טבנקין, סנה ויגאל אלון זכרונם לברכה — הרי זה אפילו יותר ממר. הים. שלישית, ויותר חשוב, הכתבה כולה מעוותת את המיסמך הרציני שעליו היא מסתמכת.

עבודתו של יוסי אמיתי, שהיתה יסוד לכתבה, לבסוף בקטע קטן מן ההיסטוריה של מילחמת העצמאות. התזה העיקרית בעבודה זו מעלה על נס את מפס של אז, משבחת אותה ומפארת אותה — ודווקא על יסוד השבחים הללו, מנסה המחבר למתוח ביקורת על התנהגות הישוב היהודי כולו באותה תקופה. אפילו אנשי מפס, שהיו טובים מכולם בתחום זה של יחסים בין יהודים לערבים, אומר יוסי אמיתי, היו שותפים לשגיאות שגרמו לבריחה ולגירוש ערבים מן הארץ — וזו הטענה העיקרית. בעצם, גם כותב הכתבה מסכים לכך, כשהוא מעיר: "מפס לא היתה גרועה ממפלגות אחרות, להיפך — היא היתה טובה יותר. חשיפת עמדותיה האמיתיות במלחמת העצמאות מטילה אור על מצב ההנהגה הציונית כולה." יתר על כן, גם נבואתו של חזן (ב-1948) מוכחת בכתבה: "הרי (אם לא יתנו לפליטים הערבים לחזור) תקום שינאה לדור או לשני דורות והרי שני הדורות האלה יכריעו בהגשמה הציונית." זוהי אכן, לצער כולנו, נבואה שהתגשמה — כפי שהתגשמו אבי

יצוב

קו אחראי

חנות רבות אחרות של אנשי מפס. בכל זאת, לא יכול היה כותב הכתבה להתאפק מהטלת שיקור צים במפס של היום. חבל מאוד. שנים רבות תבע העולם הזה ממפס לצאת מן המערך — ולחזור אל דרכה העצמאית. דווקא עכשיו, כאשר מפס העצמאית נאבקת לראשונה על גולה, דרכה ורעיונותיה במערכת-בחי רות ראשונה — מנסה מישור בעיתון זה לטפול עליה עוולות לאילת. והרי בכל זאת ראוי לטפול את מפס בנושא היחסים בין יהודים לערבים בארץ צנו על פי מעשיה בשנים אלה — החל ביוזמת החקיקה נגד גזענות (הראשונה שהעלתה בכנסת את סכנת הכהנים, ותבעה חוק שיחסום את דרכו של כהנא לכנסת עוד בפברואר 1983) וביוזמות פרלמנטריות נוספות, שעניינן השוויון והדרגות היהודי-ערבי בחברתנו (למשל: העברת החוק נגד אפליה בתעסוקה), ועד ההחלטה לשרר את המי קום השלישי ברישומתנו לכנסת לנציג המיגור הערבי, חסיין פראים, מנהל בית-הספר בעכו. תמימים שכמונו: כמפלגה אשר הציבה בראש סיסמותיה את הקריאה לדבר עם הפלסטינים ציפינו דווקא לברכת-עידוד מצד העולם הזה ביי מים אלה, מעבר לחילוקי-הדעות בקרב מחנה-הי שלום בכל ימות-השנה.

חייב גרי יציב, ירושלים

כחובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד: 63458. בשעת הצורך ניתן גם לפנות בטי לפון: 232262 (03), בפקסמיליה — 972-3-245242. מני 2009, רבטקס — RMYM IL 341667.

(המשך מעמוד 3)
העלאת מחיר הדלק המסופק לתחנות, גם הצרכי נים נהנים מכך.

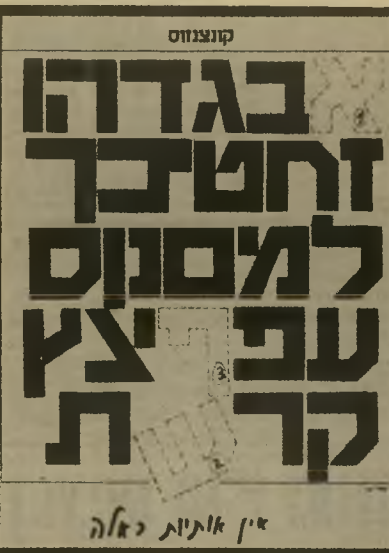
כי אחרת, אם היה משרד-האנרגיה חייב להעלות את העמלות, הוא היה מעלה את מחיר הדלק ישר לצרכן ואז מי היה משלם? הצרכן היה משלם:

מנחם גורן, חיפה

פילפל נגד שיעמום

על הצנזורה של תשדירי-הבחירות. הרשימה המתקדמת לשלום ביקשה להכניס קצת פילפל לשעות השיעמום של תשדירי הבחירות ורצתה להביא את דבריהם של ראשי אש"ף על נכונותם לשלום. קטעים אלה נפסלו לשידור. מדוע?

סוף-סוף הם לא יורים עלינו, אלא מדברים אלינו. האם מישור מת אי-פעם מדיבורים? זה מזכיר לי את הקריקטורה (אין אותיות

הקונצרט, לפי קנו, אפשר למוט מדיבורים?

כאלה!) של שאול קנו בספרו דו"ח על מצב האומה (ראה גלופה). דני לוי, מישמר-העמק

נא לא לזלזל

על ייחודם של ראשי-ממשלה יהודיים. דיים מחוץ לישראל ("מיכתבים"), העולם הזה 19.10.88.

אין כל מקום לזלזל בראשי-ממשלה יהודיים מחוץ לישראל. קודם כל, בניגוד לשמונה ראשי-ממשלה היהודיים של מדינת ישראל, מאז כינונה, יש בין ראשי-ממשלה היהודיים מחוץ לישראל כמה וכמה יהודים ספרדיים, כמו דוד שאול מרשל, מי שהיה ראש ממשלת סינגפור, שהוא צאצא של יוצאי עיראק-איראן, כמו יהושע אברהם חסן, מי שהיה ראש ממשלת גיברלטר, שהוא בנה של מי שפתח מארקאית עתירת-יוחסין.

זה דבר אחד. ודבר שני הוא, שבניגוד לשמונה ראשי-הממשלה בישראל, שביניהם נמצא רק חייל קרבי אחד (יצחק רבין), כמעט כל ראשי-ממשלה יהודי מחוץ לישראל היה בעל עבר קרבי: רנה מאיר כבר שרת בגיל 19 כקצין קרבי במצבין בחיל התותחנים הצרפתי של מילחמת-העולם הראשונה (ובנו יחידו, צנחן, נפל במלחמת-העולם השנייה); כנ"ל פייר מנרספראנס, שהיה תווט קרבי בחיל-האוויר הצרפתי של מילחמת-העולם השנייה וכנ"ל דוד מרשל, איש סינגפור, לוחם בחיל-הרגלים המקומי, שנפל, במהלך קרבות 1942, בשבי היפאנים והוחזק במשך שלוש שנים במחנה-שבויים.

ראובן חדר, רמת-גן

רווקא עכשיו?

על עוולות לא של מפס ועל נבואה שהתגשמה ("סרגדיה ושמה מפס"), העולם הזה 5.10.88.

מזוהה מאוד הכתבה על עמדת מפס שהתפרס

קו יא יקי

לפני שלושה שבועות הופיעה במדור תשקוף, במסגרת "ידעה תחת הכותרת", עוד מגיפה מת "קרבתי" נאמר בה כי דלקת קרום-המוח כבר הפילה קורבנות במצריים, ומתקרבת לישראל. בעיקבות ידיעה קטנה זו החלה העיתונות כר לה מתעניינת בנושא זה, והוא זכה בכתבות גדר לות, ובכותרות גרולות עוד יותר.

זהירות! סכנה

מניין באה הידיעה? לאחר מתברר-המערכת, שיש לו מהלכים בשני רירות האמריקאית, נודע כי הוחל שם, בסורייס-רות, בחיסון כללי של העוברים, מישפחותיהם וירדיהם, בפני מחלה זו.

פנינו מייד למשרד-הבריאות. שם נאמר לנו כי אין יודעים דבר על סכנה זו.

אם זה לא היה שקר, זה מזוה. אירגון-הבריאות העולמי של האו"ם מודיע באופן שיגרת לל כל

עוד מגיפה מתקרבת!

מגיפה של דלקת קרום-המוח הוויראלית, שכבר הפילה קורבנות רבים במצריים, מתקרבת לישראל, ויתכן כי תגיע כבר בחודשים הקרובים. לא ברור אם מתוכנן משרד-בריאות לטפל בסכנה, במיוחד לאור העובדה שהחיסון חדר עולה 150 דולר לאדם, היחס האומללה כולו יכל להגיע להצאה של מאות מיליון דולרים.

הידיעה הראשונה במדור "תשקוף" (1988) הם מלהזכיר

המדינות על מגיפות מסוג זה. האם קיבלה מחלקה אחת במשרד-הבריאות את האזהרה, ולא הודיעה על כך להנהלת המישר? או שמא החליט המישר רר לגנוז את הידיעה, מחשש שמא תיווצר תבהלה חדשה, נוסף על כהלת הפוליו?

ברקנו את הדברים שוב. חקרנו בשגרירות האמריקאית את טיב האזהרה שהתקבלה שם, ועל מה היא מסתמכת. לא נותר לנו ספק: אכן יש אזהרה רצינית, ואכן יש סכנה.

יכולנו להקדיש לכך את שער העולם הזה (5.10.88), אך החלטנו לנקט קו אחראי: לפרסם ידיעה בולטת במדור תשקוף. אך לא להפוך אותה לסנסציה. אילו הקדשנו לכך את השער, היתה זאת החלטה נכונה מבחינה עיתונאית, אך מסוכנת מבחינה ציבורית.

הידיעה היתה בלעדית. לשום עיתון אחר בארץ לא היה באותו שבוע מושג על הסכנה.

אך כמה ימים אחרי פירסום זה, כבר החליט אחד הצהרונים להקדיש לנקט קו כתבה גדולה. לא היה בידו מידע חדש. למעשה הוא הסתמך על הידיעה שלנו, והוסיף חומר תיאורטי כללי. מובן שלא הוזכר אף במילה אחת שזה היה גילוי בלעדי של העולם הזה. מה פתאום!

בינתיים המשכנו להקדיש תשומת-לב לנושא זה, ולעקוב אחרי המתרחש. ברקנו את כל ההי טטים של הסכנה, ובשבוע שעבר הקדשנו לה כר בה הפעם ציינו את הדבר גם על השער, לא ככותרת ראשית אלא כנושא-מישני. (אנחנו קוראים לזה בלשון מיקצועית "סרפי", כלומר פס.)

בגיליון האחרון הקדשנו לנושא שני עמודים. הבאנו את הוות-דעתם של מומחים, שסיפקו את כל המידע הענייני, בלי הגזמות. כוונתנו היתה לספק לקוראים את כל הידיעות שהם צריכים

מה לעשות. ככה זה.

בעד מי להצביע? מדריך-בחירות (2)

גדולים וקטנים

הפעולה של ר"ץ בתחום המאבק בכפייה הדתית, למען זכויות האזרח בישראל וזכויות האדם בשטחים הכבושים חשובה וברוכה. בזמן האחרון התקדמה ר"ץ מרחק ניכר לעבר ההכנה שצריכים לדבר עם אש"ף ולהגיע לדרגה קיום עם מדינה פלסטינית. במשך שנים התנגדה לכך ר"ץ מכל וכל, ואף הטילה חרם קיצוני בכל המוסדות הדוגלים בקו הזה. עכשיו היא אימצה לעצמה את הקו הזה, והדבר מעיד על ההתקרבות הגדולה שחלה בציבור שלה. אופי הציבור של ר"ץ קובע גם את שיטתה. הפעילות הפרלמנטרית שלה מצויינת. היא מציינת בניסוח תגובות ובהפעלת אמצעי-החקיקה שורת. אין היא חוקה בפעולה ברחוב. זוהי מיפלגה מכובדת, בשולי הקונסנזוס הלאומי, אך עדיין בתוכו. היא תהיה תמיד בשורה השניה, לא בשורת החלוצים. אך שם אפשר לסמוך עליה. יש הרבה מה להגיד בזכות ר"ץ. עצם העובדה ששני אישים עצמאיים מאוד, כמו שולמית אלוני ויוסי שריד, הצליחו לשתף פעולה ביניהם כמשך זמן כה רב היא תופעה חיובית בנוף הישראלי. מי שמצביע כיום בעד ר"ץ יודע בעד מה הוא מצביע.

מ שני הצדדים של ר"ץ נמצאות תנועות המרכז ומפ"ם. לכאורה, אין הבדל גדול בין שלוש הרשימות האלה. מבחינת ההבטחות הגדולות על מילחמה ושלום, סיפוח או מדינה פלסטינית, דיכוי או הירברות עם אש"ף, ההבדלים ביניהן הם מינירליים — אם הם קיימים בכלל. כל שלוש המיפלגות נמצאות בדרך המלך לקראת עמדות, שאותן הן פסלו בעבר בשחקן. כל השלוש מרבבות עתה בחציפה על הצורך להידבר עם אש"ף ולהסכים להקמתה של מדינה פלסטינית. בעוד כמה חודשים, כאשר הציבור שלהן ירחוף אותן, הן יאמרו זאת כפה מלא. אם כן, איך לבחור ביניהן? ההבדל הוא בשטח החברתי-כלכלי. תנועת-המרכז-שינוי מנסה לפנות אל ציבור שהוא ימני בהשקפתו החברתית, ו"שמאלי" בתפיסת הבעיות הלאומיות. בעלי-בתים יוניים, מגדי בור וקופות-חולים, סיפוח השטחים ומסל-הכנסה על ריווח-הבורסה. במידה מסוימת היא דרמה למימ"ד, הפונה אל ציבור שהוא גם דתי וגם יוני.

השאלה היא: האם יש בכלל ציבור כזה? ואם כן, מה גדולו? מי שתומך בעמדות מרכז-ר"ץ-מפ"ם בעניינים לאומיים, יחד עם תפיסה חברתית-כלכלית ימנית, יצביע בעד תנועת-המרכז. אם הוא רוחש אהדה אישית לאמנון רובינשטיין, מה טוב.

א ותו הדבר, אך בכיוון ההפוך, נכון לגבי מפ"ם.

לפני חצי שנה היה נדמה שמפ"ם נמצאת במצב עגום מאוד. היא נראתה כמיפלגה עייפה ומיושנת ללא-תקנה, מיפלגה שאבד עליה הכלת, מיפלגת הקיבוצים, מיפלגה העומדת להיעלם. מאז הצליחה מפ"ם לשקם את מעמד דה-דנטיה-הקלה בצורה מפתיעה למדי. יש לזקוף זאת במידה רבה לזכותו של אדם אחד, שבא אליה מבחוץ: יאיר צנן. הוא השכיל להעניק לה תרומת צעירה יותר, ערכנית יותר, עירונית יותר, אם כי לא הצליח לשכנע את המחדס הערתי.

עכשיו נראית מפ"ם כמתחרה רצינית לר"ץ. הסברת מפ"ם מצביעה על ההבדל בין השתיים: המהות הפוציאלית.

צנן ואנשיו הצליחו לשכנע את הציבור שביאמת איכפת למפ"ם מה קורה לציבור המקופח, לעובדי-החרושת הוותיקים, למובטלים, ל"דפרקים". הם השקיעו עבודה פרלמנטרית שיטתית של שנים להבטחת תוספת-היוקר ותשלומי-הסעד, והם מבקשים עתה לקצור את היבול. (המשך בעמוד 28)

אומר משהו על מצבו העגום של המדינה הזו. מה ההבדל בין תנועת-המרכז, ר"ץ, מפ"ם, המתקרבת ורק"ח? מי שמתלבט ביניהן, על פי מה הוא צריך להחליט?

מ בין כל אלה, נרמה כי ר"ץ היא הפעם הלא במיקרה בחרתי בהגדרה זו, הלקוחה מעדלמה של העילית החברתית, עולמם של יאפים, בוטיקים ופאבים. כי ר"ץ היא מיפלגה השייכת לשכבה-העילית החברתית של ישראל, שיכבתם של אשכנזים מסודרים, בעלי

אם המערך יוכל להקים ממשלה "שמאלית", אך המיפלגות הקטנות יהיו חזקות, יוכלו לדחוף את המערך לעבר ההידברות עם אש"ף. גם אם רק"ח והמתקרבת יושארו או מחוץ לקואליציה, אך קולותיהן יהיו דרושים לקיום הממשלה, תהיה להן השפעה בכיוון זה. יש גבול ללחץ זה. כוחן של המיפלגות הקטנות יכול להיות לא רק מכשיר לסחיטה (במובן החיובי) נגד המיפלגה הגדולה — אלא גם מכשיר לסחיטה בירי המיפלגה הגדולה דווקא. כלומר: יתכן מאוד שאם המערך יוכל להקים ממשלה לבדו, בראש גוש חוסם של 61 או 62 מנדטים, הוא יעדיף בכל זאת להקים קואליציה עם הליכוד. או ישתמש ביכולתו התיאורטית להקים ממשלה רק כדי לסחוט ויתורים מן הליכוד.

השכלה ומעמד, המבקשים להיות בסדר. אנשים החולקים פעם בכל כמה חורשים להפגנת "שלום עכשיו", המתרגלים ליד ארוחת-הבוקר בקוראם על הדוועה האחרונה בחברון או בעזה, על השערוריה בבנק או במעצפה דתית. זה טוב וזה רע — בהתאם לנקודת-ההשקפה של המסתכל. הטוב והרע הם שני הצדדים של אותו המטבע.

זה רע, מפני שר"ץ לא תחולל לעולם מהפך. אי-אפשר לחולל בארץ מהפך מבלי לעורר את המוני הציבור המיוחל, אשר קולותיו מכריעים עתה בבחירות, ויכריעו יותר ויותר בבחירות הבאות.

לר"ץ אין זיקה לציבור ענקי זה. היא זרה לו, והוא זר לה. מצד אחר, ר"ץ מבטאת את השקפתה של החלק הטוב של שיכבת-העילית. אין היא הולכת יותר מדי לפני המחנה, אין היא אומרת דברים שאינם מקובלים על הציבור הרחב הזה.

ואם הליכוד יהיה בעל יכולת זו, ינהג כך כלפי המערך. כל זה צריך לעמוד לנגד עיניו של הבוחר האינטליגנטי בבואו להחליט אם להצביע בעד הרשימה הגדולה או בעד אחת הרשימות הקטנות בגוש שלו.

אם יחליט הבוחר להצביע בעד אחת הרשימות הקטנות, בעד איזו מהן הוא צריך להצביע?

איני רואה את עצמי מוסמך לעזור לבוחר הימני לבחור בין התחייה, המפ"ד, צומת ומולדת. בעיניי ההבדלים ביניהם זעירים, ויכריע בווראי הטעם האישי או האהדה לרמות זו או אחרת. במחנה הדתי תקבע, מן הסתם, ההשתייכות המסורתית לפלג זה או אחר — ומי אני שאנן עצות.

בצד השמאלי של הבימה המצב מסובך הרבה יותר. יש מיבחר בין חמש רשימות — ועצם הריבוי הזה

על קלה אחרי סגירת הקלפיות, ישלפו הרבה אנשים את עטיתם וירשמו את התוצאות.

באותו רגע לא יהיה איכפת להם כמה מנדטים קיבלה כל מיפלגה בנפרד. הם יסדרו את כל התוצאות בשני טורים: הטור של הגוש ה"שמאלי" והטור של הגוש ה"ימני". הם יבקשו תשובה לשאלה אחת בלבד: האם יכול גוש אחד להקים לבדו ממשלה? או, ליתר דיוק: האם יכול כל גוש למי נוע מיריבו להקים ממשלה לבדו? זה נקרא "גוש חוסם".

מ בחינת "הגוש החוסם", אין כל חשיבות לחלוקת הכוחות בתוך הגוש.

לא חשוב אם הצביע משהו בעד המערך, שינוי, ר"ץ, מפ"ם, המתקרבת או רק"ח. זה אותו הדבר. לא חשוב אם הצביע משהו בעד הליכוד, התחייה, צומת, מולדת, או אחת המיפלגות הדתיות. גם זה אותו הדבר.

מבחינה מכרעת זו, הצבעה בעד ר"ץ או רק"ח דינה כהצבעה בעד המערך. והצבעה בעד התחייה או ש"ס דינה כהצבעה בעד הליכוד. היינו הך. בכל הלוח הצפוף הזה יש רק רשימה אחת ויחידה, שהצבעה בעדה יכולה לגרום לשינוי. זוהי רשימת מימ"ד.

כי הקולות של מימ"ד יבואו לא מן המאגר של המפ"ד, השייכת לגוש הימני, כעוד שמימ"ד שייכת לגוש השמאלי. רשימה זו — והיא בלבד — יכולה להעביר קלות מגוש אחד לגוש אחר. אם תזכה מימ"ד במנדט אחד על חשבון המפ"ד, היא תשנה את החשבון בין הגושים בשני מנדטים.

ההצבעה בעד כל שאר הרשימות היא, קודם כל, הצבעה גרשית. ולא חשוב אם הקול ניתן לרשימה מסויימת או לשכנתה, למיפלגה הגדולה או למיפלגה קטנה, למיפלגה מתונה או למיפלגה קיצונית.

ק אחרי שהזכרנו החשבון הגדול, ה"גוש", חשובה השאלה איך התחלקו הקולות בתוך כל גוש.

אם גוש גרש אינו יכול להקים ממשלה, וייווצר שוב הכרח להקים ממשלה אחת-לאומית, יש חשיבות למיספר הקולות שניתנו למיפלגה הגדולה, להבדיל מן הקולות שניתנו למיפלגות הקטנות.

אם תהיה לרשימת המערך עדיפות גדולה על רשימת הליכוד, היא תתבע לעצמה את ראשות הממשלה, ואולי גם יתרונות אחרים. אם הליכוד יהיה במצב כזה, הוא ינהג כך גם הוא. אם נכלל יש אמת כלשהי בקריאת המיפלגות הגדולות שלא להצביע בעד המיפלגות הקטנות, הרי היא טמונה בנקודה זו, ובה בלבד. יש להגח כי בקואליציה כזאת לא יכללו התחייה וגרורותיה מימ"ד, ר"ץ-מפ"ם-המתקרבת-רק"ח משמאל. לכן יקבעו בה יחסיה-כוחות שבין שתי המיפלגות המרכזיות.

מי שמהסס בין מיפלגה גדולה ובין מיפלגה קטנה, בגוש הימני או השמאלי, לי, צריך להחליט אם נקודה זו חשובה לו.

אם אחד משני הגושים יוכל להקים ממשלה משלו, יהיה חשוב איך יתחלקו הקולות בתוך הגוש.

אם המיפלגות היותר-רדיקליות בי תוך הגוש יקבלו מישקל נוסף, הם ישיעו על הקואליציה בכיוון זה. אם המיפלגות הרדיקליות יהיו שוליות, תהיה הקואליציה כולה מתונה יותר.

אם הליכוד, למשל, יוכל להקים ממשלה ימנית, אך התחייה-צומת-מולדת יהיו חזקות, תהיה הממשלה הימנית סיפוחיסטית ומתנחלת יותר. אם הדתיים יצברו כוח רב, יכריזו את הממשלה להגביר את הכפייה הדתית.

במדורה

העם מוות בטעם דובדבן

**בישראל אין סטילים
עונש-מוות. אבל נראה
כי יצחק רבין מצא
דרכים כדי לעקוף
את חוקי ישראל.**

האם אפשר לנהל מערכת-בחירות באוקטובר 1988 מבלי להתייחס למאורע, המעסיק מזה עשרה חודשים וחצי את כל מהדרות-החדשות של כל אמצעי-התקשורת?

אפשר ואפשר. הוכיחו זאת השבוע שני המנהיגים הבכירים המתחרים על ראשות-הממשלה, שימעון פרס ויצחק שמיר. בוויכוח החגיגי שלהם (ראה להלן) לא התייחסו לאינתיפאדה.

המאבק הגדול, ההרג היומיומי, הפי צועים הבלתי-ספורים, המעצרים ההמוניים, הרס הבתים וגירוש המנהיגים — כל אלה לא הוזכרו כלל. הם היו כלא היו.

בדלת האחורית. אולם אין פירוש הדבר שהאינתיפאדה חדלה מלהתקיים ולהשפיע על מערכות-הבחירות בישראל.

להיפך. בעוד שהבחירות הסיחו את דעת הציבור מן המאורע המרכזי הזה, נקבעו עובדות חדשות ומפחידות. בעוד שפרס ושמיר התווכחו, פעל מוחו הפרוה של יצחק רבין ללא-לאות.

הוא הגה רעיון חדש: עונש-מוות. לא באופן רישמי, חלילה. כל מומחי-הביטחון, פה אחד, מתנגדים לכך ורואים בעונש-מוות אסון ביטחוני. אולם באופן בלתי-רישמי, מוכנס עונש-המוות בדלת האחורית.

כיתת-ייר. בעיקבות פגיעו-ההתאכזרות של איש החיוב-אללה (מפלגת אלוהים) הלבנוני ליד השער למטולה, נאמר כלאחר-יד מישפט שלא היכה גלים.

מחוגי שר-הביטחון הופץ כי יתכן שהשופטים לפיגוע, שנשארו בחיים, יובאו לדין לפני הגנרל אנטואן לחר, ויוצאו להורג על-ידי כיתת-יירוסים.

"אני יותר טובה!"

פעם זכות-השובה של כמה שניות על ריבני יריבו, כפי שהיה בעימות שבין מייקל דוקאקיס וג'ורג' בוש. גם נוכחות קהל היתה מוסיפה עניין. זה היה גם מונע את הצורך לבחור בין פנייה לצופים לבין הפנייה למראיין. **מה הם רוצים?** אולם עימות כזה לא נערך לצורך בידור. כל אחד משני הצדדים התכוון לרכוש קולות, מבין הקולות הצפים בין שני הגושים. מי הצליח בכך יותר?

התשובה תלויה בשאלה אחרת: כי מה, בעצם, מעוניין הבוחר הישראלי כי 1988?

סביר להניח כי הבוחר רוצה בפיתרון כלשהו לסיכסוך הישראלי-הערבי. ה-אינתיפאדה חולשת על היריעות היומיומיות (ראה לעיל). יש לאורח ההרגשה שהמצב יילך ויירע, ושישפיע גם על תחומים אחרים.

העימות שיכנע את הצופה הבלתי-מחוייב שיצחק שמיר רוגל בעיקבות ובכנות בהמשך המצב הקיים, בשיטה של "שב ואל תעשה", בחוסר-פיתרון. יתכן שאותו צופה לא שוכנע מכנר תו של פרס. יתכן ששוכנע עוד פחות

מערכת-הבחירות 1988 היתה המערכה הראשונה בישראל שהיתה כולה מערכה טלוויזיונית. כל שאר הדמוצעים נדחקו לפינה או נעלמו כליל. עי-ישראל ישב על כורסה מול המכשיר, חיסל פיצוחים וצפה בהצגה. כמו הכורגל והכדורסל, הפך מישחק הבחירות ל"ספורט של צופים".

משום כך היה זה אך טבעי כי העירמות הגדול בין שימעון פרס ויצחק שמיר הפך לשיא המערכה כולה. עי-ישראל צפה בו כמו במישחק-הכרעה אולימפי. ובסוף נשאלה השאלה הטיב עית: מי ניצח?

הימור מחושב. מבחינה ספורטית-את-בידורית, הכוחות היו די שקולים. איש מהשניים אינו אלוף-מלידה. לא היה זה מאבק בדרג של מישקל כבד. אבל שניהם אנשי-מיקצוע טובים במשקל בינוני.

הטכניקה של השניים היתה שונה. שמיר שוחח עם המראיין, ואחרי מתיחות-יתר בהתחלה היה נינוח ומשכנע. הוא היה אסיר מאוד. פרס ניסה טכניקה אחרת, מסוכנת יותר. עניו נעו מן המראיין אל המצ-

כנראה, להפר את החוק המרכזי ביותר של מדינת-ישראל.

עונש-מוות יעזור לדיכוי ההתקוממות כמו כל המצאותיו הקודמות של יצחק רבין: שבירת-העצמות באלות, החצצות, הגאז המרמיע בבתים, כדורי-הפלסטק, ועוד. אבל הוא ירתח את השינאה עוד יותר. יאסר ערפאת, לערמת זאת, הבטיח השבוע שהאינתיפאדה לא תעבור לשימוש בנשק חם.

הבחירות

היילכו

שניים יחדיו?

העימות הגדול לא

גרם להתרגשות. איש

לא התלהב. אך יתכן

שישפיע בכל זאת.

בחירות 1988 מתקרבות לשיאן. אך

שה של גאולת-דם ומילחמת-עדרות, ש-בה תהיה ישראל מעורבת. היא תחתור תחת אושיות החוק הישראלי. תהיה זאת חבלה נוספת במדינת-החוק ובמדינת-הישראלית.

"כיתת-היסול". בשטחים הכבושים האחרים כבר קיים עונש-המוות הלכה למעשה — כך טענו השבוע ראשי-הציבור שם, שדבריהם פורסמו ברחבי-העולם על-ידי סוכנות רויטרס-הבריטית.

לדברי פירסום זה, פועלת בגדה המערבית כיתת-היסול מטעם צה"ל, המכונה "רובדבן". כיתה רומה פועלת ברצועת-עזה, וכינויה "שימשון".

לפי אותן הטענות כיתת-המוות חודרת לכפרים, לוכדות אנשים על-פי רשימות והורגות אותם בו במקום. לרוטרס נודע שהמוצאים-להורג הם פעילי האינתיפאדה, שלפי טענת ה-שילטון הישראלי "ידיהם מגואלות בדם".

אחרי ההוצאה-להורג מפרס דובר צה"ל בכל מיקרה הודעה סתמית, כהרגו, על "כוח-צה"ל שהותקף ושנאלץ

מעטים מאוד המתרגשים.

יתכן שמכל מערכות-הבחירות שני ערכו עד כה בישראל, זו היתה המשעממת ביותר. גורמת לכך העובדה ששתי המפלגות העיקריות ישבו יחדיו — ועדיין יושבות יחדיו — בממשלת-אחדות. גורמת לכך האמונה שגם אחרי הבחירות תקום ממשלת-אחדות. יתכן שהכל תופסים כי ההבדל בין שתי המפלגות קטן מאוד.

אולם לא רק המסר השפיע על מהות המערכה, אלא גם המדיים. סיסמתו של נביא-התיקשורת מרשל מקלוהאן, "המדיים הוא המסר" (כלומר: מהות אמצעי-התיקשורת קובעת את מהות התוכן) התגשמה גם כאן.

למה, והוא דיבר במישרין אל הציבור, עין בעין, כמה שנקרא בסלאנג האמריקאי "הארד סל" (שיטת-מכירה קשוחה) וגישתו כנה. פנייה ישירה זו לקונים, יחד עם האפור הכהה הכבד והריבוי בתיבה "אני", היו הימור מחושב, אך מסוכן.

האשמות-סרק. הטכניקה של העימות, שעליה הוסכם מראש, לא הרגיפה לרמת התוכנית.

הרבה טענות נטענו, מבלי שהיתה אפשרות להשיב עליהן. כל אחד מהשיניים יכול היה להטיח בפני השני האשמות-סרק, מבלי שהיתה לשני אפשרות נאותה להתווכח על כך, להכחיש או לתקן. מוטב היה לתת לכל צד ככל

להגן על חייו" וכו'. אם נכונה טענה זו הרי שעונש-המוות מוטל בלי דין, בלי מישפט, על-סמך ידיעות-מוריעין של השב"כ. הוא מזכיר את החשוכים שבמישטרי אמריקה הלטינית.

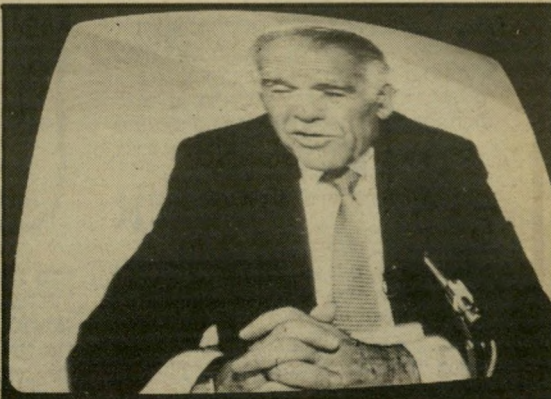
בפרשת האוטובוס בקו 300 נודע כי ראשי-הממשלה יצחק שמיר הורה למפקד השב"כ להוציא להורג בו במקום כל "מחבל" שבכוונתו לבצע פיגוע-מיקוח. אריאל שרון התפאר בשעתו כי הוציא להורג בויכמקום כל "מחבל" שנתפס כשנשק בידו.

נראה כי יצחק רבין צעד צעד גדול קדימה. הוא ראה בחוקי-המדינה תמך מחסום לפעולה יעילה. עכשיו החליט,

החשודים הם לבנונים, נאמר בתמרימות מלאכותיות, והם פעלו על ארמת לבנון. ב"אזור הביטחון" אין מערכת מישפט. לכן...

פירוש-הדבר: עונש-מוות בשטח הכבוש בידי ישראל, מחוץ למיסגרת החוק הישראלי והבינלאומי. "אזור-הביטחון" הוא כיום שטח-כיבוש ישראל, כמו הגדה והרצועה. הגני רל לחד הוא מכל הבחירות פקיד שכיר של ישראל, מעין מושל צבאי מטעם ישראל.

הטלת עונש-מוות בתהליך שרירי תי, על-ידי איש זה, כחסות ישראל, תתקבל על-ידי כל העולם כמעשה יש-ראלי. היא תפתח בלבנון שרשרת חד-

ראשי-הליכוד שמיר, מנחה דן שילון וראשי-המערך פרס בעימות כמו בדורגל וכדורסל. מישחק-הבחירות הפך ספורט של צופים

ציון צמיר, העולם הזה

מן הפיתרונות שהציע פרס, שהיתה בהם סתירה מהותית. (הידברות עם נציגים שייבחרו בגדה וב-רצועה, שיהיו בהכרח אוהדי אש"ף, תוך שלילת ההידברות עם אש"ף).

אולם הרושם הכללי היה כי פרס ישי-תורל להתחיל במשהו, שהוא מחפש אי-זו שהיא התחלה חדשה, שאינו תקוע בקונספציה מסוימת.

אם אכן הקולות הצפים משתקקים לפיתרון כלשהו, מבלי לדעת בדיוק איזה — הרי הווכה בעימות הוא שימיון פרס. הוא היה קרוב יותר למצב-הרוח הציבורי.

10 ימים אחרי העימות יתברר אם זה הספיק כדי להכריע את הכף.

כיצד סידר לוריא

את קדם

חברת חובל היתה אחת הפעילות בשוק האפור. בעליה היו רפי לוריא (50%) והשאר קבוצת מגרית (שימיעון קדם ואהרד זיידמן).

לוריא היה בן למישפתח'מנופאים סלונקאית. החברה פעלה בהצלחה

איש'עסקים קדם הסדר פירוק

רבה בשוק האפור בהיקפים ניכרים. כאשר הוקמה החברה, הוסכם כי מניית

ההכרעה תישמר כנאמנות בידי זיידמן. אחר ממקורות'המיומן של חובל נבע מערבויות בנקאיות בהיקף של 1.5 מיליון דולר מסניף בנק המזרחי בתל-אביב, בבית הדרדפנה.

לפני שנה נפטר מנהל'הסניף, ואז התגלה כי הוא וסגנו (שהורה והורשע) זייפו ערבויות בנקאיות של הבנק בהיקף של 13 מיליון דולר. הערבויות של חובל היו חלק מהן. לוריא הביא את הערבויות מן הבנק ואף נתן ערבות אישית תמורתן, ולמעשה היו ערבויות אלה חלקו בהשקעה בחובל.

עם התפוצץ פרשת היוזפים, רש לוריא משותפו לסייע לו לפרוע את הכספים שמשך כנגד הערבויות, אולם הללו סירבו. קדם טס לזיידמן ללונדון וערך עימו הסדר פירוק'עסקים, שבי מיסדתו קיבל את מניית ההכרעה בחובל.

עם שובו ארצה הודיע לבנקים על פקיעת זכויות'החתימה של לוריא בשם חובל. כיום שבו נשלחה ההודעה לבנקים, המתין לוריא מחוץ למשרדי חובל. וכאשר השליח של החברה, שלא ידע דבר, הגיע, ביקשו לגשת לבנק ולהיר ציא מן הכספת את ההמאות הדרחיות המונחות למישמרת.

הבנק חשב כי השליח בא בשם קדם, ונתן לו את ההמאות. לוריא המתין שוב לשליח, וכשראה אותו מגיע, יצא מהבניין כאילו במיקרה, ולקח ממנו את ההמאות. היה בהן סכום של 3.5 מיליון דולר.

הוא מסר לבנק המזרחי' המאות כי 1.5 מיליון דולר, לכיסוי הערבויות המי זויפות, ועל היתר התפטר עם קדם באמצעות עורך'הדין יהודה רסלר. קדם ביטל, במיסרת הפשירה, את התלויה במישטרה שמסר על נטילת ההמאות.

מדוע התנגד שימיעון פרס להכנסתו של רענן כהן לרשימה? האיש הודח מ'בית ברל' בגלל חשבונות כוזבים

ששון'רענן כהן תאונה בטולכרם. בילוי באילת

רענן כהן, המועמד במקום ה-37 ברשימת המערך, מתואר כ'נץ בלב המנגנון', המקורב לשלמה הילל, ומי שאצלו הביטחון קודם לשלום. נמסר ששימיעון פרס התנגד נמרצות להכנסתו לרשימה ל'כנסת, שהיה משנת 1970 מזכיר בית ברל, ושמשנת 1973 התחיל לפעול בתפקידי פקידות בבית מ'פלגת'העבודה.

מדוע מתנגד לו שימיעון פרס, ומדוע עבר מתפקיד רם של מזכיר בית ברל למעמד של פקיד בבית מ'פלגת'העבודה?

חיפוש התשובה הצריך חודשים ארוכים, שכן כל התיקים הנוגעים לעבודתו של רענן כהן בבית ברל ולסיבות הפסקתה נעלמו, ויד נעלי מה דאגה להעלים גם בבית ברל עצמו. אך בחיפושים נמצאו בביתו של אחד המעורבים בפרשה הע'תקים מלאים של הפרשה, שגרמה לפיטוריו של רענן כהן באוגוסט 1973 מבית ברל, בגלל הגשת חשבונות כוזבים, היעדרות מן העבודה ואי'מילוי התפקיד.

בהתאם למיסמכים (הכוללים גם את פרוטוקול בית'הדין העליון של מ'פלגת'העבודה, בראשות דויד בר'רבי'האי, מיוני 1973, אשר אישר את פיטוריו של רענן כהן) התקבל ששון כהן (זה שמו, ששונה לאחר'מכן לשם רענן כהן) לעבודה בבית ברל ב'1970, כאח'ראי לניקיון החצר. הוא הגיע למ'קום בהמלצת ש'רנא נצר, שכהן שימש לו כנהג אישי במשך כמה שנים.

כהן עלה מעיראק לישראל, היה פעיל בנער העובד, ואחרי'כך נבחר ב'1965 כמזכיר המישמרת הצעיר רה של מפא'י בצני'ברק. נצר דאג לו לעבודה בבית ברל, שנוהלה אז על'ידי נחום שמיר.

תוך כמה חודשים התבלט כהן בהסתה עדתית, וניצל פרשה, שבה פוטר מנהל'חשבונות, והפצי חוזר נגד ההנהלה ונגד הפיטורים. שמיר החליט לפטר, אולם הילל, שהיה כרא א'אופטרומט ליוצאי'יצי'י, התערב למענו, והפעיל גם

לפני בית'הדין העליון של המיס'לנה, שהיה מקורב מאוד להילל. אחרי שנה החל כהן חותם בתואר מזכיר אדמיניסטרטיבי של בית ברל. הוא קיבל מכונית של המוסד והקצבת דלק, ובמשך שנה הצטברו נגדו תלונות רבות על נסיעות ברכב שלא בתפקיד, שימוש בדלק בכמויות מופרזות וכן פרשה עכורה, שבה חיפה על עובד שמוטר על זיוף כרטיסי'עבודה ו'חשבונות.

בין היתר הגיש חשבונות על תאונה שאירעה למכונית בטול'כרם, כאשר היה, כביכול, במילוי תפקיד, והתברר כי לא היה כלל ב'מילואים. פעם אחרת נסע עם מזכירתו לאילת, והגיש חשבונות אש'ל של שניהם. הצטברות החומר נגדו הביאה לפיטוריו באמצע 1973. כהן ניצל את הגיבוי שנתן לו ידלון, פנה לבית'הדין של המ'פלגה והשג'צו מניעה נגד הפיטוריו. שמיר עידער

לפני בית'הדין העליון של המיס'לנה, שהיה מקורב מאוד להילל. אחרי שנה החל כהן חותם בתואר מזכיר אדמיניסטרטיבי של בית ברל. הוא קיבל מכונית של המוסד והקצבת דלק, ובמשך שנה הצטברו נגדו תלונות רבות על נסיעות ברכב שלא בתפקיד, שימוש בדלק בכמויות מופרזות וכן פרשה עכורה, שבה חיפה על עובד שמוטר על זיוף כרטיסי'עבודה ו'חשבונות.

המובילים האמריקאים למילחמה בישראלים

בילים הישראליים, המעסיקים עובדים לאמאורגנים, והמזיעים לכן מחירים נמוכים יותר, המכים את האמריקאים המאורגנים. הנשיא, אלכסנדר ר'י קה, אמר שעיקר התלונות הן נגד חב'רת מוישה, שהקטינה את עיסקי המת'חרים ביותר ממחצית.

חברת מוישה היא הגדולה מבין כי 30 חברות'הובלה ישראליות הפועלות בניירויק, כך מסר מגאוו'העסקים קר'ין.

לריכרי רוקה, הישראליים מעסיקים עבודה לאמאורגנת, ולכן דורשים עבור הובלה מרירות 25 דולר לשעה לעובד, לעומת המחיר המאורגן של 34 דולר. התחרות הישראלית הקטינה את מיספר העובדים המאורגנים מ'3,600 ל'2,500.

נשיא אירגון המובילים האמריק'איים בניירויק יצא למילחמה במו'

מיפעל'הלבירים בישראל מייצרים 85 אלף קוב לשנה, וזוה נשלח רבע ליי'צוא. הצרכנים העיקריים הם גורמים הקשורים בבנייה, ויש קשר הדוק בין צריכת'לבירים למכירת דירות חדשות. משמעות היציבות בענף זה היא כי גם מכירת הדירות החדשות יציבה.

הריווחיות בענף שומרת על איוון בגלל עליית מחירים של שמונה אחר זים בשוק המקומי, אולם בעיקר מפני שכמעט כל הייצוא נשלח לאירופה, ובעיקר להולנד. התייקרות המטבעות האירופיים לעומת הדולר גרמה להג'רת הרווח מהייצוא. גם הביקוש למור צר הוא יציב, ואיפשר העלאת'מחירים שניה באחרונה בהולנד. כיום נמכר קוב לביר ב'700 דולר לערך.

מיפעל'הלבירים מייבאים את מר'בית חומרי'הגלם מגאבון, והיתר מאיר. בעבר היה אחד המפעלים, קלת'אפ'ר קים מייבא מבראזיל, אולם הייבוא נפסק בגלל חוסר'כדאיות.

קנון: האיטלקים השתלטו סופית

לעומת הפסד של 22.3 מיליון דולר בתקופה מקבילה אשתקד. הרווח הושג ממכירת חברה באנגליה, אולם נראה כי האיטלקים, שהשתלטו על קנון. הם בין הבעלים של החברה הקונה...

אגב, לראשונה מאז 1979 המיכתב השנתי של קנון לבעל'המניות היה חתום על'ידי האיטלקים, ולא על'ידי גולן וגלובוס.

העיתון מביא שורה ארוכה של הודעות של קנון על סרטים שתעשה עם דסטין הוסמן, אנטוני קווין, אל פצ'ינו, ג'ון טרבוולטה, ווסי גולדברג, קרל וויטר, לינדה ארונס, לו קוסט, ומכל ההכרזות לא יצא כלום.

האינפיארה והפסקת הרכישות על'ידי תושבי השטחים הכבושים גרמו לירידה של כ'15% במכירות בענף'הל'כידים, אולם בחודשים האחרונים חלה התאוששות קלה, ועתה המכירות הן רק ב'10% פחות מאשר לפני שנה. ארבעת

בום הם סגני'נשיא, ואחראיים לחב'רהיבת, העוסקת בהפקות. לאיטלקים 44% ממניות קנון. ואילו לונק'וגלובוס רק 15%.

קנון הודיעה כי במחצית הראשונה של 1988 הרוויחה 17.7 מיליון דולר,

במוסף מיוחד של היומון וראי'טי מה'5 באוקטובר, המוקדש לחברת קנון. אושר סופית כי האיטלקי ז'אן'קרלו פארטי התמנה כנשיא החברה ומנ'הלה הכללי. מ'2 הוא שותפו, מריי סיריני. מנחם גולן ויורם גלדי

מפיקים גולן וגלובוס סוני'נשיא ואחראים לחברה'בת

מישפט

בעיקבות
אגאטה
כריסטי

רצח שושן הביא עונש

כבד: תקרים של

מאסר-עולם מצטבר.

וביטול אגף. רקפת.

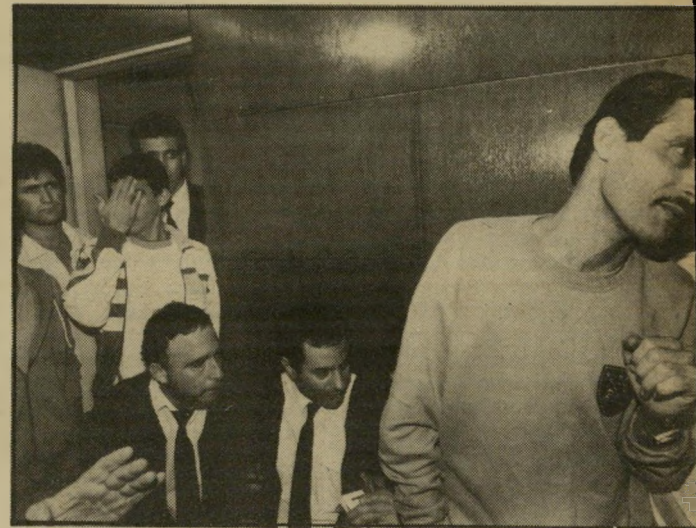
אילנה אלון

131 קרירות-הסכין שקרו שמעיה אנגל והרצל אביטן את גופו של חיים שושן הביאו עליהם עונש כבד מאוד. הם נידונו למאסר-עולם נוסף לכל אחד, מאסר-עולם שיהיה מצטבר למא

מסויים. כפכף כזה נעל אביטן ביום המיקרה. אבל לא על כך ביטסנו את הרשעתו של אביטן, הסבירו השופ

הם הביעו את התרשמותם כי אנגל הוא שחקן מעולה, שניקה את הדם וזרק את הדוקרנים לביוב אחרי הרצח, ואחר כך יצא אל מול המצלמות בשקט, כאילו לא קרה דבר, וכאילו הצהיר "טהור אני".

אילו ידע כי הכל גם מוקלט, לא היה מתנהג כפי שהתנהג, כי היה מבין שזה מבלט את החשדות נגדו. היה לו די קוראיות כדי לשחק לפני המצלמה כאילו שיגרת-החיים לא השתנתה. בדי מן המישפט התברר כי נוסף על מצ' למת הטלוויזיה שצילמה את הנעשה באגף במשך כל הזמן, ואשר עליה ידעו כל יושבי האגף, היתה גם הקלטה סמויה, שעליה לא ידעו האסירים ואף לא הסוהרים. רק מנהל-האגף ואחד מעוזריו שותפים בסוד. הקלטה זו עזרה גם היא להרשעת הנאשמים.

נאשמים אביטן (מימין), אנגל (מכסה פניו) ושמש (משמאל) כאילו הצהיר: טהור אני

סריה-עולם הקודמים שהוטלו עליהם בתקנים אחרים.

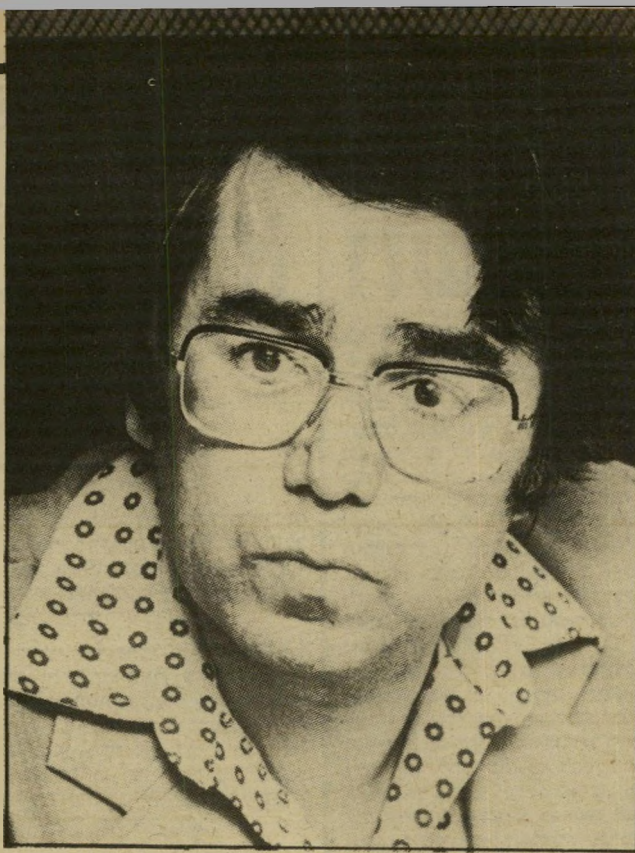
רצח שושן, שקרה בתא הכלא של אגף רקפת לפני חמש שנים, הביא בעיקבותיו גם עונש נוסף לכל האסירים הכבדים: ביטולו של אגף רקפת, שבו זכו האסירים בתנאי-מאסר טובים במיוחד, שכונו על-ידי בית-הדין מישפט "תנאים של בית-מלון חמישה כוכבים".

ההפתעה של פסק-הדין היתה זיכוי של יעקב שמש מחמת הספק. על-פי סרט הווידאו שצילם את המתרחש באגף רקפת בזמן הרצח, נראה אביטן ואנגל נכנסים ויוצאים מתאן של שמש כמה פעמים, סמוך לזמן הרצח. כאשר רצחו השניים את שושן, נראה שמש מסתובב במסדרון ליד התא, והתובעת יהודית אמסטרדם, טענה כי עשה זאת כדי לשמור על השניים ולהרחיק סקרנים מהמקום.

למרות החשדות הכבדים וזכה שמש. כפסע בין הרשעתו של שמש לבין הרשעתם של שני האחרים. קיימים נגדו חשדות, אלא שחברה ראייה כי היה שותף איתם בקשר לביצוע הרצח, קב"עו השופטים זונה אבנור, ישראל גלעד וצבי הכהן.

ספר בלשי. בפסק-הדין, שנכתב בספר בלשי, הסבירו השופטים כי לולא סרט-הטלוויזיה שהסריט את המעשה, ואילויליטימי השיפוש בכפות-ידיו הם של הרוצחים, ספק גדול אם היה הפשע מפוענח. ואו, יתכן שכמו בספר של אגאטה כריסטי היינו נאלצים להשתמש בהקדלה פוארו כדי לפענח מי מה-12 שישבו באותו זמן באגף ב"צ את הרצח", כתבו השופטים.

כמו בלשים אמיתיים גילו השופטים כי על הרגל שביבצצה מתוך תאו של שושן בזמן הרצח היה כפכף, ועליו פט

לדוד לוי יש
דובר חדש. בעברו
של עמוס חדר
(ימין) יש שתי
פרשות: מערכת
גירושין מכושרת
ושימוש בכספי
המדינה לצורכי
הפרטיים. שרה
ליבוביץ
מדווחת

דוברים

עכשיו הוא הדובר של דוד לוי. כי במדינה בלי כבוד יכול גם עמוס חדר לשאת במישרה ציבורית, לקבל את משכורתו מקופת-המדינה, מבלי שאיש ימחה, יתנגד, יודעק. בעברו של עמוס חדר (52) יש אשה, שעצם קיומה מטביע את מיצחו של ה"דובר החדש באות-הקלון. האשה הזו היא חיה חדר (51), אשתו-לשעבר ואם ששת ילדיו.

פרשת חיים המשותפים וגירושיהם די בה כדי להביך ולהעלים מעין ה"ציבור את עמוס חדר. כך היה קורה בכל מדינה נאורה. לא כך כאן.

כירים בראש

חיה חדר, ילידת האי גרבה ב"תוניסיה, עלתה עם בגרימ-שפחתה לארץ ב-1950. הם גרו במעברה, נדדו

עמוס חדר בתוניהם. אי-אפשר לחזר את ההשפלה...

עמוס חדר בנישואיהם (1956) כשעל זרועו חלייה ונרתח-זהור...

עמוס עבר כמורה. חיה היתה עקרת בית. היא ילדה וגידלה שישה ילדים. הוא הפך לעיתונאי. תחילה בהצופה, אחר-כך בהארץ ובעיתון מקומי ב"קריית-גת. מתי ולמה התחילו יחסיהם להתערער — זאת אין חיה חדר מסוגלת לאמר. הדיבור קשה עליה. היא נרגשת

בכל הארץ, עד שהשתקעו כמושב ברכיה, הסמוך לאשקלון. ארבע שנים אחר-כך הגיע לארץ עמוס חדר. מיד נסע לברכיה. אביו שלו ואמה של חיה הם אח ואחות. הוא התגורר בבית דודתו, התאהב בחיה, בתה, שהיתה נערה יפהפיה. ב-1956 נישאו ועקרו לקריית-גת.

חיה חדר (מחזיקה בכתובה)
זרק עליה כרזים בראשו...

ברשילטון רכש את ביתו של משה ריין בצהלה.
כשהיא מבולבלת לחלוטין, היא סירבה. מאז אותו רגע הפכו חייה לסיט מתמשך. וכבר לא ידעתי אם אני טובה או רעה, היא אומרת.

גורן חתם

עידן חדד עזב את ביתם המשותף כשהוא לוקח עימו את שני ילדיהם הקטנים, את כל חפציה של אשתו ואת כל הרהיטים. היא נותרה לבדה בדירה ריקה. הוא אסר עליה לפגוש את ילדיה. מתוך מיכתבה לשר החינוך: "הילדים נלקחו ממני, מבלי שתהיה לי אפשרות לראותם ולדבר איתם. על כן אני הולכת לבית הספר בשעות הפסקה, כדי שאוכל לפגושם ולשוחח איתם."

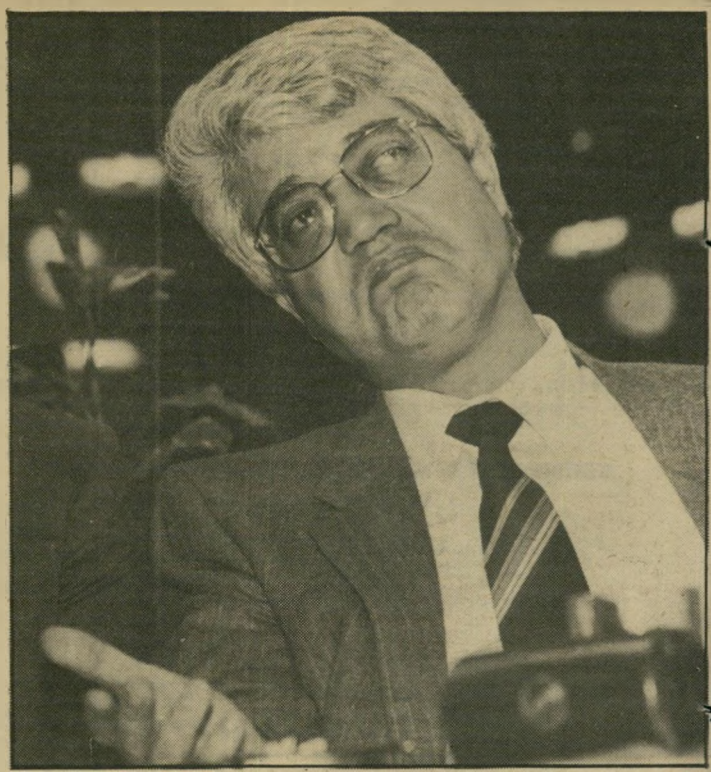
"עד לפני זמן מה נתן לי סגן המנהל חדר מיוחד, שבו יכולתי לשבת קצת עם הילדים כשבאתי. כשנודע לבעלי על כך, הוציא אישור, בחתימת מנהל בית הספר, שבו כתוב כי ביקוריי מפרעים להם."

"לי לא נאמר דבר עלייך, ולא הוזהרתי אפילו פעם אחת עלייך שאסור לי לבוא לבית הספר. כעת אין לי בכלל אפשרות לראות את הילדים, וקשה לי לתאר לכם את מצבי הנפש". ב-1978 חויבה חדר לקבל גט מבילה, מאחר והיא מאוסה בעיניו. כך פסק בית הדין הרבני הגדול. "אם נתון שלוש חודשים תעמוד האשה כי סירובה, ולא תיאות לקבל גט פטורין, יישלש הבעל כתובתה ויפטר מכל חיוביו כלפיה, וינתן לבעל היתר נישואין", נאמר בפסק הדין.

מתוך מיכתבה של חיה חדר לרב שלמה גורן: "אני מראש מתנצלת ש'מחשבותי לא תמיד תהינה מנוסחות בבירור רב, כי אשה פשוטה אני וכל עיסוקי היו לטיפול בבתי ובילדים. בפסקדין האחרון, מספר 284, נאמר ש'מתיישים לבעלי לשאת אשה אחרת. כתוב עוד שאתה, כבוד הרב, צריך לחתום על פסק הדין הזה. 'רואה אני כך איש שיכול לעשות ריצצק עימי, ולא לשלול ממני זכות האמהות וקיום של כבוד'. מלישכתי של הרב גורן השיבו כי הוא אינו יכול להתערב בסיכסוך הזה בין בעל לאשתו. לבסוף חתם על פסק הדין."

ללא רכוש

הד עמדה בסירובה, אם מחמת תמימות ואמונה — מופרכת לגמרי — כי לבסוף ישוב בעלה אליה, ואם מחמת עצה של עורדיין בלתי מנוסה.

ההשדר

את דירתה, נתנה פירסום לסיפורה. השנים שחלפו מאז לא הקו את הכאב. במשך שש שנים התנהלו בין הדי שניים מישפטי גירושין. מתוך רפי הדי סיכומים והתביעות עולה כי חיי הנישואין היו קשים, אפלים.

"אני אפשר לתאר את הכל, את ההשפלה, את הסיטום", אומרת חדר. מתוך כתבי הסיכומים באחד הדיונים בבית הדין: "כדי להיפטר מאשתו זרק עליה בהזדמנות כיריים בראשה. בעיקבות כך חלתה."

מתוך עדותו של הפרופסור, פינחס לרמן, מבית החולים בילינסון: "עד 1966 היתה האשה בריאה, ואז נחבלה בראשה. מחלתה אינה תורשתית, אלא נרכשת".

אחר כך, כמו בבדיחה על רוצח הוריו המתלונן כי הוא יתום, טען חדר כי בעקבות מחלת אשתו היא איבדה את יכולת התיפקוד, לכן הוא נאלץ לגרשה.

ועוד מתוך כתבי הסיכומים: "הבעל, העובר כעיתונאי מצליח, רואה עצמו מתקדם, ובעיניו אשתו כבר לא מתאימה לו. נוח לו יותר לצאת בחברה כשעל זרועותיו תלויה נערת זוהר, ומי ש'כך רצונו להיפטר מאשתו הפרי מיטיב'."

תצלום באלבום: שלוש נשים יושבות על החול, סמוך לקריה, באילת. גבן למצלמה. אחת מהן היא שושנה רותי של בעלה. חיה חדר משתכשכת במיניהם, שימלה שחורה לגופה, שמחה, אפילו צוהלת. אז עדיין לא ידעה דבר.

אשה תמימה. היא ראתה הכל ולא הבינה. שוב ושוב ביקשה מבעלה ש'נסה להתקרב אליה, לחזור ולהיות בעלה משכבר. רב ידוע מנתיבות יפטר בינינו, אמרה, מתחננת כי בעלה ייאות להצטרף אליה ויחד יסעו אל הצדיק מנתיבות.

מאוד. לעיתים, במקום להשיב תשובה מילולית, היא מוסיפה מיסמך כלשהו, רשימות שערכה. לפני שלוש שנים, עם סיומו של ההליך הגירושין, כשאיבדה

"אי אפשר ללחוץ!"

מאיר גבאי, נציג שירות המדינה: את נושא גירושיו של חדר איננו יכולים להביא בחשבון כאשר אנחנו מחליטים על העסקתו. המדינה אינה מתערבת בתחום הפרטי. כאשר לדו"ח מבקרה מדינה זה אינו מיקרה רגיל של עבירה פלילית. תקנון שירות המדינה קובע כי אדם יכול להתקבל לעבודה בשרות, אם לא עבר עבירה פלילית. אם לא עבר עבירה פלילית, שאינה לפני שנים רבות, או שאין לה נגיעה לתחום עבודתו, מובא הנושא לדיון לפני ועדת השירות, וזו מחליטה אם לאשר את העסקתו או לדחותה.

מימצי דו"ח מבקרה מדינה אינם מהווים עבירה פלילית. זה נושא מורכב. אני דוק את המיקרה, לא אוכל להבטיח תשובה. אולי בעוד כמה שבועות אוכל לומר מה החלטתי.

בנועמ"ת אומרים כי תפקידו של הארגון הוא לסייע לנשים במצוקה. רונית לב"ארי מהאגף למניעת אלימות מות במישפחה: האירגון אינו אמור ללחוץ על מעסיקים שלא יעסיקו גברים, המתנהגים אל נשותיהם באלימות כלשהי. התופעה הזו כל כך נפוצה, עד שיש סכנה שאם יפטר את כל הגברים האלה ממישרותיהם, יישארו אלפי מישרות פנויות.

7100 דולר מקופת המדינה

בדיווחים החודשיים, לתקופה אוגוסט 1983 – מארס 1985, נכללו ההוצאות של הקופה הקטנה בסכום כולל. הוצאות אלה מסתכמות בכמה מאות דולרים מדי חודש, והן לא לוו באסמכתות כלשהן. אפשרויות הבקרה והמיקוח בארץ על ההוצאות הכספיות של הנציגות היו מוגבלים ביותר. החל בראשית שנת הכספים 1985 שונו ההסדרים בדבר הניהול הכספי של

של 2909.18 דולר. הסכום נוכח משכרו במאי 1984. ב-1 ביוני 1984 הוא משך, באישור המישרד, מחשבון התייעות של הנציגות, מקדמה בסך 3700 דולר, כך שלמעשה מסתכם חובו ב-7100 דולר. עד לסיום הביקורת, באוגוסט 1985, סכום זה, הכולל את המקדמה, טרם הוחזר. על הוצאות בסך 15,382 דולר, בגין אש"ל והוצאות נוספות, לא

דו"ח מבקרה המדינה מספר 36, שפורסם במחצית מאי 1986, מוזכרת ביקורת קשה על עומס חדר, אז ראש הנציגות של מישרד העבודה והרווחה בניו יורק: "ראש הנציגות משך מחשבון התייעות של הנציגות, לפקדו, מדי חודש, בחודשים יולי 1983 – מארס 1985, סך של 300 דולר בחודש בגין השלמת שכר דירה והשתתפות באחזקת הבית. המי שניות הסתכמו ב-6300 דולר. בדצמבר 1983 כתב החשב הכ"ל במישרד האוצר לחשב המיש"ר כי הוא רואה בחומרה רבה ביצוע תשלומים אישיים חריגים, אשר אמורים להיות משולמים מהמשכורת."

בפברואר 1984 פנה חשב המיש"ר לראש הנציגות וביקשו להחזיר את כל התשלומים האישיים, ולסיים את החזרתם עד ל-31.3.84. מאחר שעד המועד האמור לא הוחזרו הכספים כנדרש, הורה חשב המיש"ר, בראשית מאי 1984, לחשב מישרד החוץ, לנכות ממשכורתו של ראש הנציגות סך

— נמצא, שראש הנציגות משך מחשבון התפעול של הנציגות לפקדו, מדי חודש, בחודשים יולי 1983 – מארס 1985 סך של \$100 בחודש בגין השלמת שכר דירה ו-200 נוספים בגין השתתפות באחזקת הבית: המשיכות הסתכמו ב-\$6,300, מהם \$2,700 בשנת הכספים 1983 ו-\$3,600 בשנת הכספים 1984.

קטע מדו"ח מבקרה המדינה

הנציגות, והטיפול בהוצאות הזמנות ובתשלומים הועבר למינהל נציגות מישרד החוץ בניו יורק. לראש הנציגות של מישרד העבודה והרווחה (אז חדר) אין כיום זכות חתימה על המחאות, הנמשכות מחשבון התיפעול של הנציגות.

הנציגות, והטיפול בהוצאות הזמנות על מינהל הכספים של הנציגות, בתקופת כהונתו של חדר, מותח המבקר ביקורת קשה. הנציגות לא העבירה לחשבות המישרד דו"ח על הוצאותיה, ואת האסמכתות הנילוות להן לחודש מארס 1985.

פרסי יעקובי: פיוס

פיוס בין שימעהן פרס לגד יעקובי על רקע הקמתה של העמותה למנהיגות כלכלית. לפני כמה שבועות יזמו יועצי פרס את הקמתו של גוף ציבורי, ובו אנשי-כלכלה ומשק, בראשות הפרופסור חיים כרשנר. העמותה קראה לציבור לתמוך בפרס בגלל עיקבותו הכלכלית. במיסגרת המיפגשים של הגוף יום בדרשור תוכנית-מיסגרת כלכלית למערך, שלא תאמה את התוכנית של צוות יעקובי, שאותה אישרה המפלגה לא-מכבר. היה אומנם חשש כי הדבר יתפרש כביטוי של איראמון של פרס ביעקובי, אולם בימים האחרונים נוצרה הכנה שלא להיקלע לחילוקי-דעות, שכתוצאה ממנה החליט יעקובי שלא לעורר גלים בנושא זה, עד אחרי הבחירות. יתכן שהבעייה תעלה שוב לסדר-היום, משום שאין לעמותה כל כוונה להתפרק אחרי הבחירות.

שמיר בירקות,

גור בסופר-מרקט

שבוע לפני הבחירות עובדות המיפלגות במרץ, בעיקר בכל מה שקשור בעבודת-דגלים ובלחיצות-ידיים. ביום השני אחרי-הצהריים משטרו המיסלוגות הגדולות על הרחוב הראשי בגיבעתיים, ובעוד שישמיר, שלווה בעיקר בסמליה של מאבטחים וילדים, הסתובב בחנות ירקות, נכנס מוטטה גור, כשהוא מלווה ביצחק ירון, ראש עיריית גיבעתיים, לסופר-מרקט שמעבר לכביש וענה על שאלות הקונים.

תובעים פיטורי רוזולין

בצמרת ההסתדרות וחברת-העובדים גוברים הקולות, הדרושים להדיח מתפקידו את מזכ"ל חברת-העובדים, דני רוזולין. הם מפנים כלפיו אצבע מאשימה, בטענה שבתוקף תפקידו היה אחראי להסתבכות הגדולה של כור. בצמרת חברת-העובדים אומרים שרוזולין צריך לקחת על עצמו את האחריות ולהתפטר, כדי לאפשר להכניס משהו חדש במקומו, שישתלב במאמצים להציל את הקונצרן.

מקצצים או משפצים?

הסוכנות היהודית השלימה כשבועות האחרונים את החזרתם של כמה עשרות שליחים ממקומות שונים בעולם במיסגרת צימצום תקנים, על רקע המחסור התקציבי שבו היא שרוייה. לעומת זאת, לא מנע המחסור מבכירי הסוכנות, החל ביצחק, שימחה ריניץ, וכלה בראשי המחלקות, להשקיע כספים בשיפוץ לשבתותיהם, ולהחליף שטיחים וריצותיהם. כשישבת הגהלת-הסוכנות בשבוע שעבר הועלתה גם הצעה לאפשר לחברי-הנהלה, בנסיעותיהם הרבות לחו"ל, לטוס במחלקת-העסקים. כהצעה על תדור של קול החלט, לבסוף, להסתפק במחלקת-התיירות הרגילה.

ועדת הכספים:

מה ביותיים?

אחת הכעיות במשק עד לכינון הכנסת החדשה היא הרכב ועדת הכספים. באוצר התבטאו כי יתכן וחלק מהכספים, שהממשלה מבקשת להעביר לסיוע גופים במשק, עלולים לעבור דרך תת-החתיים בועדת-הכספים, בעיקר בגלל העובדה שחלק מהחייכים לא יהיו בכנסת הבאה.

קיבוצים ופלים

תדרמה היתה השבוע במשרדי התנועה הקיבוצית בתל-אביב, כאשר הבנקים הודיעו כי בכונתם להחזיר המהאות של המישה קיבוצים בדרום ולהפוך את חשבונות הקיבוצים לחשבונות מזגבלים. התק"ם מנסה להבטיח שהסיפור לא ידלוף החוצה לפני הבחירות. גם כמה אירגוני-קצוות נקלעו למצוקה כספית, והם הפסיקו להעביר תשלומים לחברות-דלק, חברות המספקות תערוכות, ולגופים אחרים שמהם הם קונים במרכז עובד הקיבוצים.

318

ביום השני, ה-24 באוקטובר, היום ה-321 של האינתיפאדה, מסר דובר צה"ל על 229 הרוגים פלסטיניים בשטחים הכי בושיים. מיספר זה אינו כולל את ההרוגים מירי מתנחלים או מסיבות אחרות. לפי ספירת, "העולם הזה" עומד מיספר ההרוגים הפלסטיניים בשטחים הכבושים על 318. לעומת זאת, מזוסרים מקורות פלסטיים ניים על 403 הרוגים, לפי הסירוט הבא: ● 268 הרוגים מירי חיילי צה"ל ומתנחלים. ● 33 הרוגים ממכות ומהתחשמלות. ● 64 הרוגים בתוצאה משאיפת גז. ● 38 הרוגים מסיבות אחרות.

מתי יגבו שכר-הלימוד?

השביתה שהסתיימה במסדות להשכלה גבוהה יצרה בעייה משפטית אצל ראשי המוסדות, בקשר לגביית שכר-לימוד מהסטודנטים. על פי התוכנית הכלכלית של המוסדות להשכלה גבוהה אמורים הסטודנטים לשלם תשלום שני על חשבון שכר הלימוד במהלך חודש נובמבר, אחרי שהתשלום הראשון שולם עוד כטרם נפתחה שנת-הלימודים. בגלל השביתה בודקים עתה ראשי המוסדות להשכלה גבוהה אם יוכלו, מבחינה חוקית, לדרוש תשלום מיד בסמוך לפתיחת שנת-הלימודים, שהתאחרה השנה בגלל השביתה.

ישוה מערך

הדוברות בבל"ל

במיסגרת השינויים בראשות, בנק לאומי, צפוי שינוי גם במערך הדוברות ויחסי-הציבור של הבנק. כאשר נכנס המנכ"ל בינו צדיק לתפקידו, הוא מינה לתפקיד הדובר את יונה פוגל. נראה כי עתה יאתרו איש מיקצוע מחוץ למערכת, כדי לשקם את התרמית הקשה של הבנק, כפי שנוצרה בחודשים האחרונים.

הומטל" התמוטטה

חברת-התיירות, "הומטל", שהיתה החברה היחידה בארץ שעסקה בהשכרת דירות וחדרים לתיירים, התמוטטה. לחברה היו מניפים באלת, בירושלים, בנתניה, בחיפה ובתל-אביב. היו לה עשרות דירות להשכרה, והיא גם היתה קשורה עם מישפחות שהשכירו חדרים בבתיהם. החברה, שפעלה משנת 1980, נקלעה בשנה האחרונה לקשיים כספיים, והידידה הראמתית בתיירות-חוף חיסלה אותה סופית. בעל החברה, יוסף נבו, נעלם, וחמשת המישרדים נסגרו.

הקווים לא יועברו

לחניון הצפון

תוכנית של חברות האוטובוסים, "דן" ו"אגד" להעביר קווי-אוטובוסים נוספים לחניון רכבת

צפון בתל-אביב, בעיקבות הרחבת החניון, עולות על שירטון, כתוצאה מהסכם שאני בין משרד-התחבורה לבין מרדכי יונה, הקבלן שרכש את התחנה המרכזית החדשה בתל-אביב.

לפי ההסכם לא יקטן מיספר הכניסות והיציאות לתחנה המרכזית, וזאת כדי להבטיח שהתעבורה במקום לא תקטן. בעיקבות הסכם זה מסרב משרד-התחבורה לאשר לחברות דן ואגד להעביר קווי-אוטובוסים נוספים לחניון-צפון, כדי לא לפגוע, כנראה, בתפוסת התחנה המרכזית, כשזו תיכנה.

רץ במקום פופ

המנחה אברי גלעד נאלץ להפסיק את השתתפותו בתכנית עד פופ בגלל הוראה מלמעלה: גלעד השתתף ככתיבת תסריט-הבחירות של רץ.

נגמרו המדבקות!

כמה מבתי-הדפוס העוסקים בהדפסת מדבקות למיפלגות נאלצו באחרונה להטיס במהירות חומרי-גלם מחו"ל, כדי לעמוד בקצב הדפסת המדבקות. המחסור לא הורגש עדיין בקרב המיפלגות.

מילחמות בעוף הביטוח

חלק ניכר מחברות-הביטוח פתחו או יפתחו בקרוב במערכה נגד עוזי לוי, מזכ"ל חברת הביטוח "מיגדל", ונגד החברה. בין השאר החלט עלידי מזכ"לי החברות לעשות יד אחת כדי למנוע את בחירתו הצפויה בנובמבר כיו"ר איגוד חברות-הביטוח. מערכה זאת באה לאחר שכבר היתה הסכמה שבעלי-פה כי לוי יהיה מחליפו של אלפרד גולץ כיו"ר האיגוד. הרקע למחלמה הוא תוכנית-ביטוח חדשה לרכב שהציג לוי לפני שבועיים. החברות האחרות טוענות כי התוכנית החדשה תפגע בהן, וכי כל ענף ביטוח-הרכב אינו כלכלי להן.

ירידה בדרישה

למהודסים

בתישעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה ירידה של 70 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד בביקוש למהנדסים אלקטרוניקה ולטכנאים. הסיבה לכך היא שמפעלי-אלקטרוניקה עסקו בשנים האחרונות בפיתוח פרויקטים חדשים גם עבור מדינות זרות, ואילו כיום הצטמצם מיספר הפרוייקטים, והמפעלים אינם נדרשים עוד לכתחילה מתוכם. כך מגלה רון גולדמן, מזכ"ל חברה לשרותי כוח-אדם. גם בתחום הבניין נרשמה ירידה בביקוש מהנדסים וטכנאים. סיבת ההאטה היא בירידה בתיפעול חברות ישראליות בחו"ל.

לקוחות נגד שביתות

יתכן מאוד שהממשלה תתבקש לדון, על-ידי אירגוני הצרכנים, בסגירה בלקוחות הבנקים, כתוצאה מריבוי השביתות במערכת הבנקאית. סוף שנת-הכספים 1988 במשך גידול נוסף במיספר הכרזות השביתה וסיכסוכי-העבודה במערכת הבנקאית. המובילים בראש הם בנק לאומי ובנק דיסקונט, והדקע לסיכסוכים הוא בעיקר קביעת הסכמי-מיסגרת לשכר עוד לשנה החולפת.

המיזרחי בקאהיר

יום המיזרחי, שעזב את הארץ לפני שבוע שנים, חזר באחרונה לארץ וקיבל מינוי ככתב קבוע של "הארץ" במצריים. תהיה זאת הפעם הראשונה שבה יישב כתב-קבע במצריים מטעם עיתון ישראלי כלשהו.

הגליון הבא של

העולם הזה

יתאחר ביממה אחת, כדי לאפשר את סיי קור תוצאות הבחירות לבנסת ה-12. הגליון יופיע במקומות-המכירה בתל-אביב ביום הרביעי בערב, ובקוויסקים ברי-חבי הארץ ביום החמישי בבוקר.

י.א. איזו שנימלה יפה

זהו הפיתוי. אבל בתום ההווה הוא חוזר אל עצמו ואל שליחותו, ומת על הצלב בשימחה. מהו המסר של הסרט? ניקוס (זורבה היווני) קאונצאקיס הוא סופר טוב, ועל כן אפשר לפרש את המסר בצורות שונות. מסר אחד הוא שגורלו האיש של ישוע אינו חשוב. גם אילו ירד מן הצלב ונשאר בחיים, לא היה זה משנה. כפי שאומר לו שאולי פאולוס בסרט: גם אם תספר לאנשים שלא מתת על הצלב, לא יאמינו לך. האנושות זקוקה לאגדת האיש שמת על הצלב כדי לטהר אותה מחטאיה. היא לא תרשה לאיש ליטול ממנה את האגדה הזאת. אפשר להבין את המסר גם אחרת. גם אילו יכול היה ישוע לרמות מבלי לפגוע בשליחותו, לא היה עושה זאת. המוות על הצלב היה גם בחינת הגשמה אישית. ישוע לא היה מרמה ומביים מוות פיקטיבי על הצלב, מפני שלא היה עושה סקר בנפשו, כדי אילו היה משוכנע שאין זה יכול לפגוע עוד בהתפתחות התנועה שהקים.

מי שחשש שמא חיבר קאונצאקיס מעין „זורבה הנוצרי“ או „ישוע היווני“, יכול להירגע. זוהי יצירה הדרורה כבוד לישוע ולתורתו, תוך כדי הקפדה קיצונית על היחס החיובי ליהודים. בפסילת סרט זה הגיעה הצנועה לשיא חדש של אבסורד.

וניגש חורש בקוצר

לא היכרתי בחיי הרבה אנשים נחמדים כמו אלכסנדר זרחין. גילינו אותו בשנות ה-50, גר בפנסיון קטן ברחוב מנדלי בתלי אביב. אחרי כך גרנו במשך 28 שנים בבית אחד. הייתי נתקל בו פעמים רבות בפתח הבית ובמעלית, ותמיד שפע חיובים ואימרות-ישפר מן המקורות. בקומתו הגיע לגובה החזה שלי. מובן שחשבש תמיד מיגבעת, כי היה דתי מאוד, מבלי לכפות את דתו על איש.

מדי פעם היה של לי בתיבת-הדואר מיכתב, רצוף בפסוקים של חז"ל, ובו הערה על ענייני דיומא, הסבר על גילוי חדש בטבע, תגובה על משהו שהופיע בהעולם הזה (הוא היה חסיד נלהב של השבועון, וקרא בו כל מילה).

בחודשים האחרונים לא נתקלתי בו עוד. ידעתי שהוא חולה. מותו לא הפתיע אותי. על כן, אך צייר אותי מאוד. הוא היה דגם אחד ויחיד. אין מייצרים עוד כמותו.

עד הרגע האחרון עבד מוחו בלי הפסק. הוא היה ממציא. בדירתו היו מיתקנים שונים ומשונים, מעשה ידיו, שבהם ניסה לרתום את הרוח ולהוכיח המצאות רבות אחרות.

ההמצאה הגדולה, שתורת לה התפרסם והפך סם-ידבר, היתה בתחום התפלת מייחם בשיטה של הקפאה. אינני יכול לשפוט עד כמה צדק, באונני טען כי היתה קנוניה של מומחים-כביכול, כדי להפריך את המצאתו המהפכנית. הממשלה אמנם היקצתה כספים לניסויים, אך ביצוע הניסויים לא נמסר לידי, אלא דווקא לידי אחרי, שלא כולם היו מעוניינים להוכיח שהוא צדק. ואולי חובלה התמצאה בידו חברות-ענק זרות, שלא היו מעוניינות בפיתוח המצאה חדשה שהיתה עלולה לחסל את ערך הפאטנטים הישנים שלהן. ראה פרשת טאקר.

עד הומן האחרון היה ממציא לי, ביוממו, העתקים של חילופי המיכתבים בינו ובין דויד בן-גוריון. למשל מיכתב מה-6 במאוס 1955, כמה ימים אחרי ששב בן-גוריון מגלותו בשהד-בוקר למישרד-הביטחון:

מר דויד בן-גוריון הנכבד והיקר מאוד, חזק ואמץ: כי אתה נחיל את העם הזה את הארץ. לולא עצירת-גשמים, הפוגעת בזמן לזמן בארצנו באופן מוחלט, לא היה הנגב למידבר וזהר לשממה, ולא היתה הארץ נעוצת כל כך הרבה פעמים בחיסטוריה. אין לך מקום בארץ שלא היה מיושב פעם, אלא עצירת-הגשמים מגלה את היישוב... רק פיתרון בעיית המים מ מ י ש א י ל ה הם סוף (והדגשה במקור) יביא שבות אמיתית.

ככוח הישגי הטכניקה להבטיח זאת בתקופה שלנו. בארץ שאין מספיק מים לחקלאות ולתעשייה אין גם מה להבטיח למישרד הביטחון... על כן אין בעיית המים יוצאת מן הכלל אף לגבי פעולות של שר-הביטחון.

...צריך להקים מכון למחקר מיוחד למים, כדי לפתור את בעיית ניצול מייים להשקאה, ולא לסמוך על מטר השמיים. מוכרחים לשבור את האדישות ולמצוא את הכספים הדרושים, כי בנפשנו היא הבעיה.

יתר על כן, אם כבר עושים סידורים להשקאה, צריך לתכנן באקלים שלנו לא פחות מ-1200 מ"מ מים לשטח של שלחן, כי בהספק כזה אפשר לקבל אצלנו מינימום שלוש יבולים לשנה — או יוולו מאוד המים ליחידה, כי יוקטנו ההשקעות, כוח-האדם והאמורטיזציה פי כמה ליחידת-מים.

החקלאות לא יכולה לוותר על הישגי הטכניקה, וגם המציאות לא תרשה זאת. והרי גם הכתוב מבטיח: „וניגש חורש בקוצר, ודורך-ענבים במושך הזרע.“

אם אפשר למצוא לניסיון 4.5 מיליון ל" — יש למצוא גם עוד 100-10 אלף להחזרת ספקות שבפיתרון מלא, בין תקציב של מאות מיליונים ל" של השנה הב"ל.

„אין עניות במקום עשירות“, — אמרו חז"ל.

לא אדון שום שר (אל תדון את חברך, עד שתגיע למקומו!) אבל ברור לי כי „יש בכלל מאתיים — מנה“ והרי גם ראשי ממשלה, וגם שר, ראשית כל אורח הוא, ואתה — אורח מיספר א' במדינה, הכל יעידו.

במיצוה רבה מן השמיים יסייעוך, ותבוא עליך הברכה. בכבוד רב ובהוקרה, א. זרחין.

כעבור שבוע שנים, ב-22 בנובמבר 1962, כתב לו בן-גוריון: „...אני יודע כי מחסור המים הוא המחסור החמור ביותר של ישראל (אחרי מחסור ביהודים, — אבל יותר יהודים זקוקים ליותר מים) ואם, באמת, בעזרתך נוכל לפתור בעיה זו, תימנה בלי ספק בין גואליה הראשיים של ישראל. בהוקרה, ד. בן-גוריון.“

עד כה, בדרך ההיסטורית. הרי זה כאילו נאמר: „תראה, עד עכשיו לא היינו שווים כלום, אבל מעכשיו...“

אריק ומאיר וחיים ותופיק

איישם בנגב, הרחק מעזריאדם, יש מחנה-מעצר סורי. אפשר לקרוא לו „אנצאר 5“. הוא מוקף גדריתיל מחושמלים. אנטיביטחון קודרייסר שומרים עליו מכל עבר, בלב יראה איש את היושבים בו.

אורי אבנרי

במחנה הזה יושבים אריאל שרון ומאיר וילנר, חיים בר-לב ודויד לוי, תופיק טובי ויצחק נבון. כרגע מתנהל דיון אם לשלוח לשם גם את יעקוב חזן הקשיש.

כל אלה הם מועמדים ראשיים של מייפלגותיהם. אך הכוחות הסודיים, החולשים על מערכת-הבחירות, החליטו שאסור להציגם. במקומם מופיעים על המיזרע אנשים צעירים ורעננים, המצויים בתחתית הרשימות, אם בכלל.

במוצאי יום-הבחירות יפתחו שערי המחנה, צי של מכונות פאר יופיע ויקח את העצירים ישר אל לשכותיהם.

עד אז יישארו ב„ליכוד“. לפי תורת הקאטולים, לימבו (וזהו מילה לאטינית, שפירושה שוליים) הוא מקום בשולי הגיהנום, שבו שוהים צדיקים שלא נטבלו, ושעל כן לא יוכלו להיכנס לגן-עדן.

איני יודע אם האנשים האלה הם צדיקים דווקא, אבל בבחירות האלה הם נמקים בשוליים. אחרי כך יגיעו לגן-עדן שלהם.

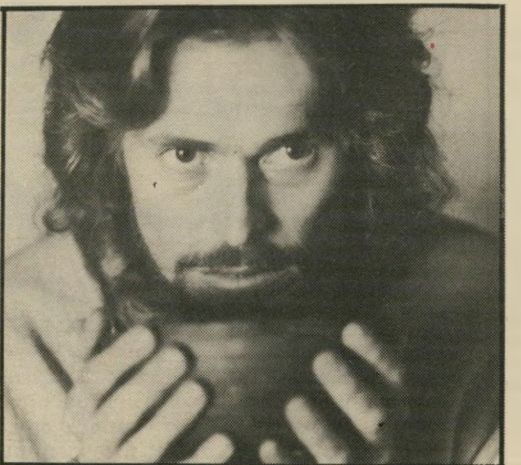
הפיתוי האחרון של הצנזור

האם חזו אנשי המועצה לביקורת סרטים (הצנזורה) בסרט „הפיתוי האחרון של ישוע“, לפני שפסלו אותו מסוקני. אחרי שקראתי על הסרט בעיתוני העולם, ציפיתי לראות בו אורגיות, סצנות מיניות פרוצניות עם מרים המיגדלית, שאותן מרמזין לעצמו ישוע בשעה שהוא תלוי על הצלב.

שום דבר כזה אין בסרט. לא זה בלבד שאין זה סרט אנטי-נוצרי, אלא שזהו כמעט סרט מיסיונרי. ישוע שבסרט הוא מנהיג דתי רגול.

ושמו של האיש היה ישוע. „ישו“ — ראשי-התיבות של יחזק שמואל-זכור — הוא כינוי שהורדקו לו במסורת היהודית. האיש היה יהודי, ועל כן היה לו שם עברי.

בסרט מרמזין לעצמו ישוע הצלב את חייו, אילו נטש את שליחותו, ירד מן הצלב וחזר הביתה. בדימויו הוא נושא לאשה את מרים, ידידתו-נמועה, מקים מישפחה, מגדל את ילדיו, חי חיים שקטים וטובים.

ישוע מנצרת ב„הפיתוי האחרון“

אם אשה באה למסיבה והכל אומרים: „יא, איזו שימלה נהדרת!“ — סימן שהאופנאי נכשל. אם הכל אומרים „יא, כמה שאת יפה!“ — סימן שהאופנאי הצליח.

לא השימלה צריכה למשוך את תשומת-הלב וההערצה, אלא מי שבתוכה. השימלה צריכה לעזור לאשה להבליט את אופייה ויופייה, לא להסית מהם את תשומת-הלב.

כל זה נכון שיבעתיים לגבי תשדירי-בחירות. אם הציבור כולו יושב, כמו חבורה של מבקרי-טלוויזיה, ומת ווכה על המעלות והמיגרעות של ה ת ש ד י ר י ם , ולא על המעלות והמיגרעות של המיפלגות בעלות התשדירים, הרי שהשדירים החטיאו את מטרם.

מטרתו של שידור-בחירות היא להביא קולות. שידור, שאינו מבריק במיוחד, יכול להצליח מאוד במשימה זו. שידור מצויין מבחינה טלוויזיונית יכול להסתיים באפסיקולות.

השידור הטוב ביותר במערכת-הבחירות היה, לדעתי, השידור של חר"ש, שבו כיכב מוחמד בכרי. השחקן נעץ בצופה את עיניו הכחולות ואמר שהוא בן-אדם, לא בעייה דמוגרפית. זה פגע ישר בול.

אבל שידור זה לא יכניס לחר"ש (רק"ח) אף קול אחד. אלא שבניגוד לכל שאר המיפלגות, רק"ח פועלת לטווח הרחוק. השידור מופנה לציבור היהודי, ושם אין כמעט קולות צפים שרק"ח יכולה לרכוש אותם בשידור. אולם רק"ח פועלת מזה שנים רבות למען הלגיטימציה שלה, למען מקובלותה בחברה היהודית, והשידורים נועדו לכך.

כל שאר המיפלגות רצו למשוך קולות בשידוריהן. לדעתי, רק מעטות הצליחו בכך. בעיקר מפ"ם, המתחרה על קולות ר"ץ, ושהצליחה לשים את הדגש על ההבדל. חלק קטן משידורי המערך והליכוד. השידור של ר"ץ על גיוס בחורי-הישיבה. השאר היה בידור, תחליף לשונות, לדאלאס ולבועות. מעניין, משעשע, אבל לא רלוונטי לבחירות.

הכל שזה נגמר. זה יהיה חסר לנו.

דוגמניות השידור

לא סובל את שתי הנשים הצעירות בתשדירי הליכוד והמערך. הגברת מהליכוד מעצבנת במיוחד. היא נובחת את המילים, בתוקפנות ישראלית אופיינית. הליגלוגים של הגברת מהמערך אינם טובים יותר.

אבל לא זה העיקר. יש טעם לפגם בכך שצעירה בת 20 וכמה (ולא חשוב אם זה צעירה או צעיר) אומרת: „שמיר, אתה משקר!“ או „פרס, אתה מרמה!“

שמיר, ולא מר שמיר. פרס, ולא מר פרס. מה, הם חברים שלהן? כששמיר אומר זאת על פרס, או פרס על שמיר, הרי זו קטטה בין שני פוליטיקאים בכירים. כשווילי מחליף גידופים עם ביבי נתניהו, ניחא. שני מיקצוענים.

אבל כאשר גברת שכירה, שהחלב לא התייבש מאחורי אוזניה,

דולב

פרמינגר

מדברת בנסות פרועה כזאת על מנהיגים בכירים, הרי זה צורם את האוזן. אני יכול לוותר על הגברת פרמינגר ועל הגברת דולב גם יחד.

עכשיו כבר מאוחר מדי לשנות. נא לרשום לפעם הבאה: כדאי מאוד לוותר על כל דוגמניות-השידור האלה.

פנים חדשות במראה

כולם חרשים לגמרי. למערך יש „פנים חדשות ורעננות“. עובדה: רואים חבורה של בני 40, לא כולם בעלי כושר אתלטי מעולה, מקפצים בקלילות על הג'בלאות.

הליכוד? ועוד איך חדש! כיבי חדש. בני חדש. וגם עמור ושיטרת ועמיתיהם, כמעט חדשים.

המפד"ל חדשה לגמרי-לגמרי. יוסף בורג איננו, זבולון המר „הצעיר“ כמעט ונעלם. בחורים צעירים ונמרצים מתחרים עם התחיה.

מפ"ם חדשה מאין כמוה. יאיר צבן, שלא גדל בשום קיבוץ, וגם לא בשומר הצעיר. כל השיכבה הוותיקה של מפ"ם נעלמה כלא היתה.

חר"ש? החברה תמר רוזנסקי, במיבטא צברי בוטה, מסבירה מה שיש להסביר. כל המועמדים הבכירים של המיפלגה הם בבחינת הרואים ואינם נראים.

והרי תופעה מעניינת. טיביעי שמפלגה ותיקה תרצה להרגיש את יכולתה להשתנות, לקלות כוחות חדשים, לצעור עם הזמן. זה בסדר. אך התכחשות מוחלטת כזאת למה שהיה, תוך פיברוק מהות חדשה לחלוטין, אומרת דרשני.

שהרי יש בכך הוראה שאין להתאגות במה שהיה, במה שנעשה

יגאל בשן לא היה שם ★ מי חסם את חיים משה? ★ הקלפים של נפוליאון

■ עורך־הדין אהרון ברק אי היה מופת, בשבוע שעבר, כאשר כל הידידים והמכרים — כ־90 במספר — שאותם הזמין אל הווילה שלו ברמת־השרון, כדי לשמוע הרצאה מפי הפרשן הפוליטי חנן קריסטל, נענו להזמנה ובאו. בין הבאים היו אמנון נויבך, יועצו הכלכלי של שימעון פרס, דובר

עוזי חיטמן קיים באחרונה בכיתו ברמת־גן חוגגית מטעם הליכוד. ידידו הטוב, על הבימה וגם מחוץ לשעות־העבודה, יגאל בשן, לא היה שם. ■ ביום הספורט של אמו (איגור אמני ישראל), שהתקיים באחרונה, הגיע הזמר משה הילל כשהוא לבוש חולצת־טריקו, שעליה היה כתוב "מילי

המנחה הפופולרית ריבקה מי כאלו בבית־מישפט השלום בי נצרת עילית. מסתבר שבימים אלה מתבררת תביעה של מי כאלו נגד העיתונאית בלה אל־מוג על כתבה בידועות אחרונות לפני כמה שנים, ובה, לפי טעני תה של מיכאלי, הופיעו עובדות לא נכונות. ■ באחד הלילות האחרונים

ראתה את הזמר חיים משה יושב בתוכה. הזמר הפופולרי התנצל והסביר לה שהוא תקוע בחנייה, ואין באפשרותו לצאת מהמקום, מכיוון שהתבייש להסיר תובב בין אורחי הפאב ולשאול מי חוסם את מכונתו.

■ הזמר יהורם גאון, הנמצי צא בסיבוב־הופעות בלוס־אנג'לס, מצא שיש לו בעייה כשי מוסיקאי ישראלי ידוע, שהיה אמור להיות המנהל המוסיקלי שלו במסע־ההופעות, הודיע על ביטול נסיעתו בגלל השתתפותו במערכת־הבחירות בארץ. גאון פנה אל המעבד המוסיקלי ננסי ברנדס והזמין אותו לטוס אליו בדחיפות. אך לברנדס היתה בעייה: לא היו ברשותו דרכון ואשרה. תוך כמה שעות, בעזרת קשרים טובים, הוא הצליח לסדר לעצמו דרכון, אשרת־כניסה לי ארצות־הברית וכרטיס־טיסה. שי עות אחדות לפני טיסתו קיבל שיחת־טלפון מהמפיק הצרפתי היהודי סימון חיין, העובד עם בימא־הסרטים פיליפ קלר, שי הציע לו לכתוב מוסיקה לאחד מהסרטים שהוא מפיק כעת.

■ מירה שחר, אשתו של אי־העסקים משה שחר, שי נשפט על עברות כלכליות וישב שנה בכלא עד שקיבל חנינה מי הנשיא, התקשרה עם מערכת ה־עולם הזה כדי לתקן פרטים מוטעים שנכתבו על בעלה באחד העיתונים. לדבריה של שחר, שוחרר בעלה ב־23 באוגוסט, ולא לפני שלושה חודשים כפי שי נאמר בעיתון. נכתב עוד שהחזון של משה שחר פעל לשיחרורו. למשה שחר אין חזון, אבי אשתו נפטר לפני שנים רבות. הארץ שי אליו התכוון מוסר־הדיעה הוא תיאור גליקסברג, איל־טקס טיל בלגי, שהוא דורה של מירה שחר, ותורם נכבד למען, למי רות שהיה כתוב שהוא תורם של הליכוד. לדבריה, הפרט היחיד שהיה נכון הוא שעורך־הדין של בעלה הוא חבר־הכנסת אהוד אולמרט.

■ באחת מהופעותיה האחרונות של הזמרת נירה גל, שהתקיימה במלון בשפת ים־המלח, עלה על הבימה גבר זר, ותוך כדי הופעתה אמר לה שהיא חייבת לי הפסק לשיר לכמה רגעים. גל הפסיקה את שירתה, והגבר אמר לה שהוא מלווה של נכה־צה"ל.

המבקש להצטלם עימה כעת, כי ממש בשעות אלה חל יום הולדתו ה־33. הזמרת נעתרה, כמובן, לבקשה, ולאחר שהצטלמה איתו הוא ביקש שתצטרף אליו לא רוח־צהריים למחרת היום. במהלך הארוחה סיפר לה הנכה שבזמן שרותו הצבאי נכנס באחד הלילות לשק־השינה של אחד מי חבריו, התכרבל בתוכו ונרדם. אחרי כמה שעות העיר אותו חברו וביקש ממנו לקום כדי להחליפו בשמירה. הוא סירב לקום, ואמר לו חברו שאם לא יקום ברגע זה הוא יירה בו. כשי הוא התמהמה לקום, ירה בו חברו בראשו, והפך אותו לנכה לכל ימי חייו.

■ יריב גוטפריד, כנה בן ה־15 של יהודית גוטפריד, במעלי חברת נוטקס, הולך ומחזק לים מהפציעה הקשה שנפצע בתאונת־דרכים. גוטפריד היה מחוסר־הכרה במשך תקופה ארוכה יחסית, וכעת הוא מתפקד כראוי, למעט כושר־הדיבור, שי עדיין לא חזר לו. הרופאים מציפים שהוא יחזור תוך כמה שבו עות לפעילות שלמה.

■ הזמר שימי תבורי נתן את הסכמתו לשני מישרדי־אמרגנים, שייצגו אותו: טלה אמרונים ותיאטרון אורות. מתח רב הצטבר בין שני המישרדים ובין הזמר, מפני שכל מישרד ניסה למשוך את הזמר לכיוון שלו. תבורי החליט לשים קץ למצב ושינה את מעמדו של המישרדים. כעת הם עוסקים ברישום ההופעות שלו, אך לא בייצוגו. בימים אלה הוא חוזר מאירופה, אחרי שהקליט בצרפת את השיר, אני אוהב אותך, אני אוהב אותך. לצורך צילומי הווידאו־קליפ הוא נאלץ לצבוע בלבן חלק משיער־ראשו. השינוי כל־כך מצא חן בעיניו, שהוא החליט להישאר כך.

■ הפתעה רבה ציפתה לכאי התערוכה הראשונה של מעצי בות־העילית בארץ, שאורגנה על־ידי מאגנת־התצוגות הוותיקה מורי פלד. היא הפגינה את כישוריה בניחוש העתיד בעזרת חפסית־קלפים. לדבריה היתה שייכת החפיסה הזאת לאחת מפילגשו של הקיסר נ"פוליאון בונפרטה, ולפני שי היה יוצא לשדה־הקרב היה פונה אל הפילגש, וזאת היתה מנבאת

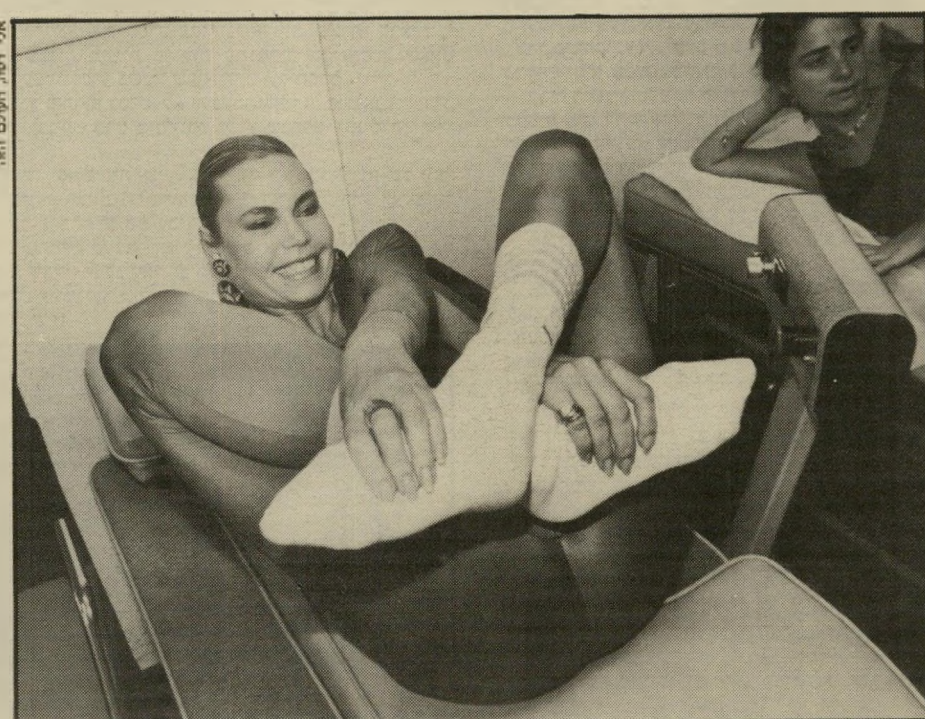

יצחק שאג' ראש־הממשלה, דויד אדמון (במרכז), הפירסומאי, ושלמה להט (משמאל), ראש עיריית תל־אביב, נפגשו בקונדיטוריה "לונדון" בדיזנגוף סנטר בתל־אביב. השלושה, שהיו מלווים באנשי־פמליה מרובים, הזמינו אוכל ומשקאות בסכום של 34 שקלים. כשעזבו את המקום לא היה מי שיפרע את החשבון. הגדיל לעשות אחד מאנשיו של שמיר, שעשה שיחות־טלפון רבות, וכשהתבקש לשלם אמר למלצרית: "אני מהליכוד". כשהתעקשה המלצרית שלמות זאת עליו לשלם, השיב האיש: "מה פתאום! אני חושב שאנחנו עושים לכם פירסומת גדולה בזה שראש־הממשלה יושב פה."

נשמעו צפירות טורדניות מכלי רכב מסוג באסו־ו שעמדה מול הפאב טאבו שבתל־אביב. הן צפירות הקולניות העלו את חמתה של בעלת־המקום, אורה בראור, שיצאה לקראת הרכב אטומ־השמשות. היא נקשה על שימשת־הנהגה, וכשזו נפתחה היא

חמת שלום הגליל. הילל, צנחן לשעבר, שהיה ידוע בעבר כ"ה צנחן המזמר", אמר שבחר בכוונה ללבוש חולצה זו, "כי ידעתי שהיו כאן אמנים רבים, שרובם שמאלנים, או רציתי שייראו שיש אחר שהוא לא."

מישרד החוץ הד"ר אלון לילא, עורכי־דין רבים ושופט מחוזי אחר. בתום ההרצאה הזמינו כולם להצביע בקלפי. 77 איש הצביעו, ואלה היו התוצאות: 40 הצביעו מער, 20 ר"צ, 11 ליכוד, 2 התחיה ואחרים מפ"ם ושינוי. ■ המרמז־מוסיקאית־מלילין

קארין דונסקי הדגימה את גמישותה וכשרה הפיסי במכוני־בריאות חדש שנפתח באחרונה בתל־אביב. בניגוד לאקטיביות שמפגינה הדוגמנית, הרי שמכון זה מיועד למתאמנים פאסיביים. המכון מצויד במיטות אוטומטיות העושות את כל המלאכה עבור המתאמן.

סיסו ושימחו

לפני ימים אחדים התקשר אדם, שסירב להזדהות, עם המיסעדה תל־אביב הקטנה וביקש לדבר עם בעליה, שלמה סיסו. בשיחה שהתפתחה בין השניים אמר המטלפן האלמוני לסיסו שהוא מבקש ממנו להגיע לכתובת מסוימת בבני־ברק, כדי לקבל 300 דולר שהוא חייב לסיסו. האלמוני אף נתן לו סימנים שונים למציאת הכתובת, ובין השאר אמר לו שאת הדירה המבוקשת הוא יזהה לפי נגינת־הפסנתר. סיסו, שהיה סקרני ביותר, נסע לכתובת שקיבל, וכשהגיע למקום הסתבר לו שזאת אחת השכונות החרדיות ביותר בבני־ברק. לפי ההוראות הוא דפק בדלת אחת הדירות, שממנה נשמעה נגינת הפסנתר, וכשנפתחה הדלת קיבל את פניו גבר בלבוש חרדי, והזמינו פנימה. שכנסו הוציא האיש שטרות־כסף בסך 300 דולר, נתנם לסיסו וסיפר לו שב־1972 קיבל ממנו הלוואה בסך 100 דולר, וכעת הוא מורע את החוב בתוספת ריבית לאחר 16 שנה. סיסו, שהיה המום מהסיטואציה הסוריאליסטית שאלה נקלע, שאל אותו לשמו, ואז הוא סיפר את סיפורו. מסתבר שזהו עמוס אופנהילר, איש חיי־החילה ובוהמנין ידוע ב־חברה התל־אביבית, שחזר בתשובה לפני כמה שנים. לדבריו הציק לו החוב שהיה חייב לסיסו, במשך כל אותן שנים והוא החליט לפרוע אותו בכל מחיר. במשך שלוש שנים חיפש אחרי שלמה סיסו, עד שגילה אותו והחזיר לו את ההלוואה שלקח ממנו בזמן שפגש בו בבני־יורק.

הטייס היה טייסת

נשיא פיג'י, סיר ראטו פנאיה קנאטאבטו גנלאו, זכה בחווייה יוצאת דופן בהגיעו ארצה לקונצרט החגיגי במצדה. המטוס הבלגי שהביא אותו ארצה, בחברת עשרות אורחים רמי-מעלה, יצא ממל-התעופה של בריסל באיחור רב. כשנכח קברניט המטוס לדעת שהוא יגיע לארץ באיחור, ושכך הוא עלול לגרום עוגמת נפש לנוסעי-המטוס שבאו במיוחד ל-קונצרט, ביקשו אישור-נחיתה בשדה-התעופה הצבאי נבטים שבנגב, הקרוב למצדה. האישור ניתן, והמטוס נחת בשעה היעודה בשדה-התעופה נבטים. כשירדו הנוסעים, התברר להם שהקברניט שלהם היא אשה, ושבהיותם עדיין באוויר שהינחו הנגב הם זכו בליווי צמוד של כמה ממטוסי חיל-האוויר שהינחו את הטייסת. שיירה של אוטובוסים יצאה משדה-התעופה למ-צדה, ועם סיום הקונצרט הוסעו נוסעי המטוס ישירות לנמל-ה-תעופה בן-גוריון, לקבלת המיטען שלהם ולבדיקת הדרכונים. נשיא פיג'י ממשיך בביקורו בארץ.

באחד מבתי-המלון בירושלים. השר אמר את דבריו, וכשעלה צ'רלס ברונפמן, המיליארדר הקנדי ויושבי ראש כוח-המשימה, לשאת את דבריו, הוא הפתיע את המשתתפים כשסיפר לכולם שמשמש באותו היום חל יום-הולדתו ה-80 של **מכס פישר**, מראשי יהדות ארצות-הברית, שהיה נוכח באולם. כל הנוכחים, ביניהם הילורד מרכוס ז"ל מאנגליה, דייוויד הרמלין, נשיא-הבונדס ואחרים הרמו כוסיות-יין לחי פישר. ברונפמן עודד הוסיף שהוא שמח להימצא באולם בחברתו של **אלי הור"ב**, מנכ"ל חברת-התרופות טבע, שצ'רלס ברונפמן קנה כאחרונה חלק ממניותיה.

■ **אשת-החברה והעסקים פ' נינה רוזנבלום** חזרה ממסע עבודה כח"ל בחברת כן-זוגה, **יובל לוי**. בין סיוריה קפצה לביקור אצל אביה, **הלמוט בנגה**, המתגורר בעיר דורט מונד בגרמניה, וסיפרה שהוא התגרש באחרונה, וכעת יש לו חברה ישראלית בשם **תמו**, אלמנה הגרה כבר כמה שנים בגרמניה. הוא שוקל עלייה ארצה לצמיתות.

■ **רני יגיל**, בנו של **גדי יגיל**, ושרון כהן, בנם של השחקן **אלברט כהן** והפסנתרנית המנוחה **רות מנסה**, מככבים ביחד בהצגה של להקת פיקוד-צפון, נכנס אורח יוצא ח"ל. כשנשאלו השניים מה ברצונם לעשות אחרי שירותם הצבאי, אמר שרון כהן שברצונו להיות אופטיקאי, ורני יגיל אמר שהוא רוצה להיות משורר וסופר. פר, אך אם יוצע לו תפקיד טוב בתחום המישיק, הוא יקח אותו.

■ **המשורר יעקב אורלנד** ואשתו **בטיאל הפתיעו** את נכדתם, **יערית בן-יעקב**, בתה של התמלילנית **שימריה אור**, והעניקו לה כמתנת-שחרור מהצבא טיול לפורטוגל, בחברתם. יערית, שהשתחררה משרותה הצבאי לפני מספר שבועות, תתחיל בקרוב את לימודיה באוניברסיטת תל-אביב, ולאחר מכן תנסה להגשים את חלוסי-חיה: לימוד שפות בוגר. ■ **מצבי-בריאורו הרעוע של הירדני, קיסר יפאן, משפיע לרעה על שוק-האופנה היפאני**. מי שנפגעו מכך הן הדוגמניות הישראליות **יעל רייך, יעל גרמטר, לואיז עמר, דורית פריקש וענת כרם**, שהוזמנו ליפאן לצורך צילומים, וכעת הן מובטלות מאונס, בגלל מיעוט העבודה בתחום זה. מסתבר שהיפאנים, כאות-הערכה לקיסר הגוסס, ממעטים לעסוק בימים אלה בעיסקי שעשועים ואופנה.

■ **המשורר יעקב אורלנד** ואשתו **בטיאל הפתיעו** את נכדתם, **יערית בן-יעקב**, בתה של התמלילנית **שימריה אור**, והעניקו לה כמתנת-שחרור מהצבא טיול לפורטוגל, בחברתם. יערית, שהשתחררה משרותה הצבאי לפני מספר שבועות, תתחיל בקרוב את לימודיה באוניברסיטת תל-אביב, ולאחר מכן תנסה להגשים את חלוסי-חיה: לימוד שפות בוגר. ■ **מצבי-בריאורו הרעוע של הירדני, קיסר יפאן, משפיע לרעה על שוק-האופנה היפאני**. מי שנפגעו מכך הן הדוגמניות הישראליות **יעל רייך, יעל גרמטר, לואיז עמר, דורית פריקש וענת כרם**, שהוזמנו ליפאן לצורך צילומים, וכעת הן מובטלות מאונס, בגלל מיעוט העבודה בתחום זה. מסתבר שהיפאנים, כאות-הערכה לקיסר הגוסס, ממעטים לעסוק בימים אלה בעיסקי שעשועים ואופנה.

■ **השר גדי יעקובי** אירח את משתתפי המיפגש הבינלאומי של כוח-המשימה הכלכלי

לו את גורל המערכה. לאחר נפילתו, עברו הקלפים למישפחה צוענית, עד שהגיעו למישפחתה של מיר, שהתגוררה ביוגוסלביה. פלר טוענת שרוחו של הקי"סר שורה על הקלפים, ומאפשרת לה לחזות אירועים שונים.

■ **רזי פלר**, בנו של **חיים פלר**, פירסומאים שניהם, קרא לבתו, שגולדה באחרונה, **מאלי**. שם זה נבחר מכיוון שסבו של פלר הצעיר, **יעקב דוידון** (ז"ל) אהב מאוד את השם הזה. דוידון, שהיה דמות בולטת בבוהמה התל-אביבית לפני כמה עשרות שנים, סופר, אמן ובעל רשת בתיקולנוע בארץ, טען תמיד שחודש מאי הוא החודש הטוב ביותר: הוא עלה לארץ בחודש זה, נישא בחודש זה, ולבית הקולנוע החביב עליו ביותר, שהיה אחד מבתי-הקולנוע היפים ביותר בחיפה לפני 20 שנה, קרא מאלי.

■ **מלכת-היופי לשעבר, י" מית נוי**, ניסתה להגשים חלום ישן: להתקבל לקורס מדריכי-ספורט בצבא. אך אחרי שנכשלה בבחינות אמר לה מפקדה בהומור שסתפק במעמדה כמלכת-יופי וכדוגמנית.

■ **מסתבר ששונאיו של שימרון פרס** מחפשים אותו בכל מקום. בגלריית אונל בתל-אביב מוצגת תערוכה הכוללת תמונות הנושאות דיוקנות של 12 גברים ישראליים, ביניהם דיוקנו של פרס. באחד הערכים טיפלו אלמוני והחל מגדף את בעלי הגלריה על כך שהם תלו תמונה של פרס. כשראה שר-החזן את היצירה, טען שהוא יותר יפה במציאות מאשר בתמונה.

■ **נגואה בסיוני**, אשת שגריר מצריים בישראל, אירגנה סיור בארצה לקבוצה של 38 נשים, שכולן חברות אישיות שלה. אחת מהן, האופנאית **שור שנה בן-יצור**, חזרה המומה מהסיור ונדהמה בעיקר מהאהרה שגילו המצרים כלפי הקבוצה הישראלית במקומות שונים. הד היא היה כשיצאה החבורה כולה לשים על הגילוס בספינה עני קית, בעלת כמה סיפונים. על אחד הסיפונים נערכה חתונת עשירים, ובעליה-השימחה הזמינו את הקבוצה לחגוג עימם. כעבור דקות אחדות של מוכה נמשכה השימחה. המצרים התחילו לשיר ביחד עם חברי הקבוצה את השיר הבאנו שולום עליכם והמשיכו בריקודים משותפים. אירועים דומים קרו להן גם בחלקים אחרים של מצריים. האופנאית, ירדה קרובה של הוג בסיוני, סיפרה שזה ביקורה הראשון במצריים, ושהאהרה שזכו בה אינה קשורה בעובדה שהסיר אורגן עלי-די אשת השגריר.

■ **השר גדי יעקובי** אירח את משתתפי המיפגש הבינלאומי של כוח-המשימה הכלכלי

ציון צמיר, העולם הזה

אביבה פז שחקנית, זמרת ורקדנית ועכשיו גם אופנאית. פז התחילה לצייר על פריטי-לבוש שונים בעזרת מיכחול, וחלק מעבודותיה היא עושה בשיטת הבאטיק. רק לידידים.

ציון צמיר, העולם הזה

בתי דיסנצ'יק מארגנת תצוגות-האופנה ואשתו של עידו דיסנצ'יק, עורך "מעריב", הוכיח שהיא ממוסגלת להיות לא רק מעבירה, אלא גם פועלת בשעת הצורך. באחת התצוגות היא נשארה ללא עזרה כשהיה צורך להוציא סטנד הבגדים מהאולם. מבלי להסס סחבה את מתלה הבגדים מהאולם עד למכוניתה, שעמדה במרחק ניכר. לאחר מכן העמיסה את הקולקציה.

אלי דותן, העולם הזה

חו חנות חדשה לאביזרי-עור. את מוצריה מייצרים גיל אל-נתן ואשתו **דפנה**, המתגוררים בניו יורק. את החנות תנהל **עליזה**, שהיא אשתו של שחקן-הכדורגל זאנה. אחותה של דפנה היא האופנאית-לשעבר **עננה אבי רמוביץ**, הנשואה כיום לומר **אוישק לוי**.

■ **בשעתו המציא רפי נל-סון** המנחה את הסיסמה המופיעה בכל הפירסומים לכפר שלו: "החיים קצרים והסינים קרובים". באחרונה הציע הפירסומאי **לורם ברנע** לבנו של נלסון, **לירון**, המנהל עתה את הכפר, תיקון קל: "החיים קצרים והמצרים קרובים".

■ **בימים אלה** מסתובבת הרשקנית-דוגמנית **קרולין לאני גפורד** כשהיא עצובה, וקצת עצבנית. ההצגה שבכיכובה, שי היתה שלאגר גדול, ירדה מבימות-התיאטרון אחרי 150 הצגות, והותירה את השחקנית מובטלת ואבודת-עצות.

זמר אהליאב

יורם פולני איש החברה והעסקים, שהתגורר שנים רבות בחו"ל, חזר ארצה לצמיתות וכבר הוא מככב בכל המסיבות והאירועים החברתיים בתל-אביב. פולני פותח בעוד חודש אולם-ביליארד בחיפה, שלפי דעתו יהיה המקום החם ביותר.

דת יים בלי כיפה

הם הגיעו לרבנות כמי שלא מחשיבים במיוחד את גודל המעמד ואת חשיבות הטקס. בברך קר היו בים, ואחרי רחצה קצרה הלכו לרבנות בחיפה. היא בשימי לתחוף והוא בביגדי יום-יום. מכיוון שהחתן היה באותו הזמן בשרות צבאי היה הרב שנשלח לנהל את טכס החופה רב צבאי. היה זה בנו של הרב עובדיה יוסף. כשראה את החתן והכלה ואת המניין, שהורכב בחלקו הקטן מבני-משפחה קרובים ובחלקו האחר ממזדמנים בשטח, כעס, אך ביצע את תפקידו.

בערב ערך הזוג חתונה בטכס רפורמי שיווני, שבו קידש החתן את הכלה ונתן לה טבעת, והכלה, גם היא קידשה את החתן והעניקה לו טבעת. אלה הן הטבעות שהם עונדים עד היום. את הטבעת שבה השתמשו לטכס האורתודוקסי השאילו ממכר לצורך האירוע והחזירו אותה בסיומו.

החתן היה מאיר אזרי, מזכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת, הידועה יותר בשם: התנועה הרפורמית. "רציתי לעתור לבג"ץ כדי שיתיין רו לרב רפורמי לערוך את הטכס", סיפר, "אבל בתנועה החליטו שלא כדאי להעמיד את הנושא העקרוני הזה על עניין אישי. היום אני מצטער שלא יצאתי למאבק, כי זה היה מחייב החלטה מהירה ודיון בשאלה כבר אז".

בינתיים אין הרבנות האורתודוקסית בישראל מתירה לרבנים רפורמיים לערוך טכסי נישואין. מאבק מישפטי מתנהל בעניין זה בבית-המשפט העליון כבר שש שנים ועדיין אין הכרעה.

זה שנתיים משמש מאיר אזרי (כמעט בן 30) כמזכ"ל התנועה, ובוועידת התנועה שתערוך החודש ייבחר לתקופת כהונה נוספת.

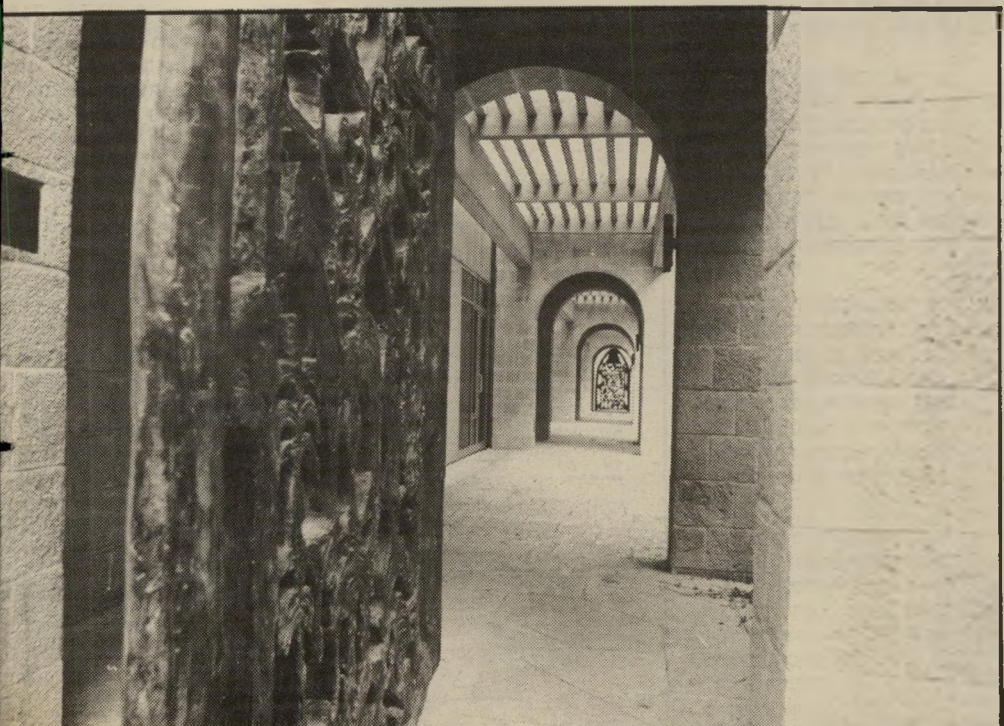
מאיר אזרי, יהודי משפרעם, חילוני לשעבר, הוא מזכ"ל התנועה הרפורמית בארץ, המנהלת את המאבק למען מדינה חילונית ודת ליברלית

נמצא בשלבים אחרונים של בנייה ועובדה זו ניכרת לעין, בעיקר מבחוץ. מיד עם הכניסה לבניין עצמו מתגלה יופי ארכיטקטוני מדהים, המוכיח שאפשר לבנות בניינים מודרניים עם נופך מיזרחי המתאים לאיזור. הבניינים עשויים אבן ירושלמית, משופעים באכסדרות מקורות, שהפתחים בהם מקוש-תים ומלאים בחצרות פנימיות בין הבניינים.

הכניסה למיבנה הבניינים שבו שוכן המרכז בירושלים אינה מעידה על ההפתעה שבאה בסיום מעלה המדרגות. המיבנה, שתוכנן על-ידי האדריכל משה ספדי,

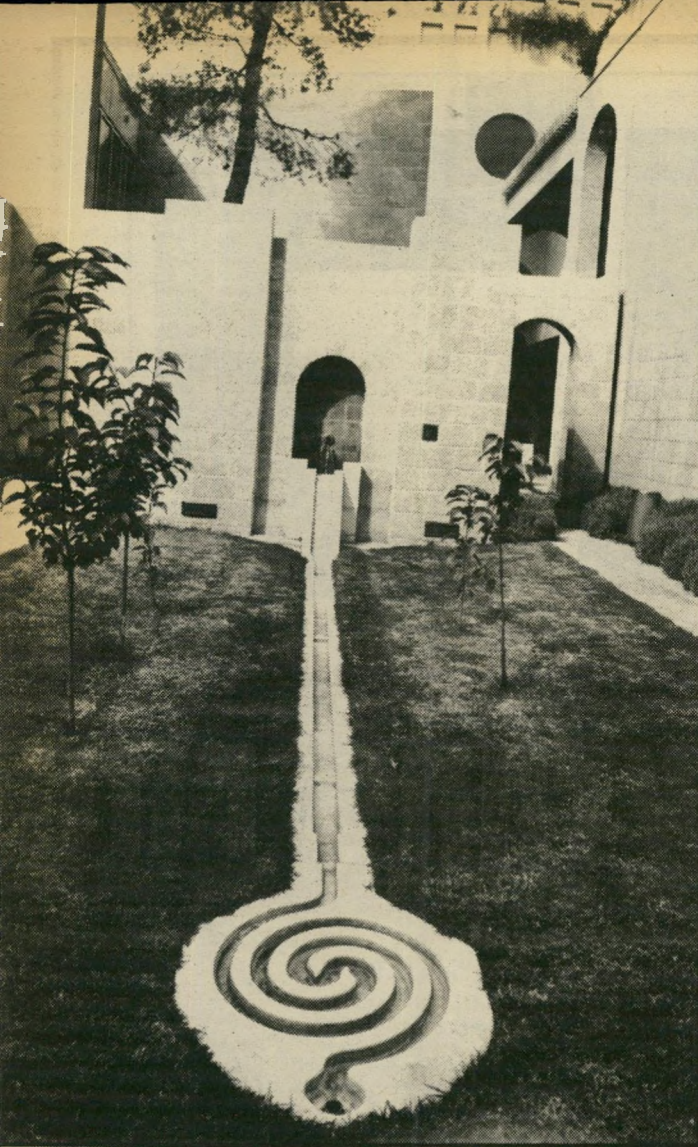
הופתעתי לראות שבין הצעירים הרבים שמילאו את המיסדרונות והחצרות רק מעטים חובשים כיפות. הופתעתי לראות צעירות בחצאיות מיני ובלבוש מודרני אחר.

בשנים האחרונות מהווה המרכז בירושלים את המרכז העולמי של התנועה הרפורמית, למרות שעיקר פעיליה נמצאים בארצות-הברית ומבחינה מיספרית רבים יותר היי-הודים הרפורמים מעבר לים מאשר

פינה קסומה בירושלים, צופה אל העיר העתיקה ומיגדל-דוד, סמוך למלון המלך-דוד. מאחורי חומות, מסתתר מיבנה

ארכיטקטוני מרהיב ביופיו, המכיל את המרכז ליהדות מתקדמת. הבניין, שתוכנן על-ידי האדריכל משה ספדי, משלב בניה מודרנית עם אלמנטים מיזרחיים.

מים זורמים חלק ממיבנה הבניינים הוקדש לירק ולגינות קטנות. בתמונה ניתן לראות מקום המכונה הנך הקסום ובו מפלימים קטן, הנירד אל תוך תעלה מסוגנת בצורת נחש.

היהדות הספרדית שבמקורה היא ליברלית.

ל התנועה הרפורמית הגיע אזורי לגמרי במיקרה. הוא גדל בבית חילוני לחלוטין והקשר היחיד שלו למסורת היה הסבא שלו, שהיה מתפלל בבית הכנסת ספרדי בשכונה. בבית לא נשמרו המצוות והמסורת. הוריו שלחו אותו לבית הספר לראשון לציון, ש' הוא בית הספר של התנועה הרפורמית, ושם הכיר את עקרונותיה.

● **במה זה שינה את חייו?** זה תהליך ששינה את צורת החשיבה שלי, שהיום היא יותר ערכית. נקודת המוצא של החשיבה היא יהודית ודרך הבנת המקורות אפשר להגיע למסקנות חברתיות פוליטיות.

אני מתפלל בדרך כלל בימי שישי ושבת, ובפעמים אחרות כשאני מרגיש צורך.

● **אתה מתפלל בבית הכנסת סת?**

בדרך כלל בבית. ואני מקדיש זמן ללימוד דברים שאינם קשורים לעבודה היומיומית שלי. אני לא מניח תפילין, אבל ילד ברמיצווה אצלנו מניח תפילין כמשהו שמסמל את כניסתו לעם היהודי. סביר להניח שהוא לא ימשיך להניח תפילין יום יום. אני מתקשה לראות בתפילין או בדברים כמו מוזה סמל יהודי, למרות שיש לי מוזה בבית. אני שומר בבית על כשרות, אבל לא במובן האורתודוקסי. איננו מערביים חלב ובשר, אך אין לנו כוירים נפרדים או מערכות סכום נפרדות.

לוח השנה היהודי נשמר, אבל סידור התפילה שלנו הוא אחר לגמרי, והוא קשור קשר הדוק לזמן ולמקום. כשאני מתפלל אני חושב כיפה, אבל כחלק מהקהילות בארצות הברית נהגו להתפלל ללא כיפה. כנתייחסות שלנו יושבים נשים וגברים ביחד.

● **אתם שומרים שבת?** אני נוסע במכונית, מרליק אש, צור

צילמה: ענת סרגוסטי

(המשך בעמוד 32)

המדינה. הם גם טוענים שאגודת ישי ראל וס"ס הן רשימות השוללות את העיקרון הדמוקרטי של המדינה, ובי מיסגרת זו הגישו בקשה לפסול את שתי הרשימות, אך סיעות הימין והשי מאל בכנסת התאחדו נגד הפסילה, למרות שהרפורמים סיפקו תיק עבכרס המוכיח את כוונתן של שתי רשימות אלה להשליט את שילטון התורה על המדינה.

● **עד היום אני לא מבין איך נשים מוכנות לקבל את סמכות בית הדין הרבני, שבו הן לא יכולות לשבת כדיוניות ולא יכולות להעיד.** אני לא מבין איך הציבור החילוני מסכים לכל הטיורף הזה. זה תהליך שצריך לעצור אותו. יש בהלכה הרבה פתרונות שמי אפשרים חיים אחרים.

● **אז כמה נובע הכוח שלי-הם?**

הם שולטים במערכת הפוליטית. הם חלק מן המיסד. דויד בן גוריון טעה בזמנו טעות גדולה כשהפקיר את הרת היהודית בידי קבוצת יהודים אור תורוכסים חרדים. זו מערכת של אלפי אנשים: משגיחי כשרות, כל נושא הני שואין, כל נושא דיני האישות, כל נושא הקבורה.

● **ומדוע, לדעתך, המיסל-גות נכנעות להם?**

בזמנו היה צריך בן גוריון את תמיכת החרדים בנושא הקמת מדינת ישראל. היום קשה להילחם בזה. בארץ החרדים גדולים מאיתנו מבחינה מיסל

חמש רשימות

דתיות מתחרות

בבחירות, אולם

הודם הרפורמי לא

הציג רשימה משלו.

ענת סרגוסטי

מגלה מדוע

על ניתוק מכל יהדות העולם. התנועה הרפורמית מגיירת מרי שנה יותר מ-10,000 איש, ולא אלה יש ילדים, כך שבפועל המיסד גדול הרבה יותר. הנטייה היא להרחיב את מיסגרת העם היהודי. אם יש חזון למדינה, צריך לחיות אותו. שוו תהיה מדינת מיקלט ליהודים. יש לנו מאבק לקיע קוץ המיסד האורתודוקסי.

● **מיסגרת מולחמתם במיסד האורתודוקסי ערכו אנשי התנועה הרפורמית תחקירים וגילו לא מעט עמדות פיקטיביות שקיבלו כספים מן**

התנועה הקימה גם שני קיבוצים בערבה - יהל ולוטן. בתי הכנסת של התנועה משמשים גם כמרכזים קהילתיים, ובחלקם פועלים גם גני ילדים. רב הקהילה אינו פוסק הלכה, אך משמש כיועץ לקהילה ואליו אפשר לבוא בכל עת ולמצוא אוזן קשבת וסעד רוחני. חלק גדול מן הפעילות ומן הארגון של התנועה מושקע בהגדרת נמרצת לשינוי חוק השבות (הידוע יותר בשמו "חוק מיהו יהודי"). החוק משמש סמל עבור התנועה, וכבר יותר מ-10 שנים שהוא חוזר להצבעה בכנסת בכל חצי שנה.

● **אתה חושב שהוא יעבור בסוף?**

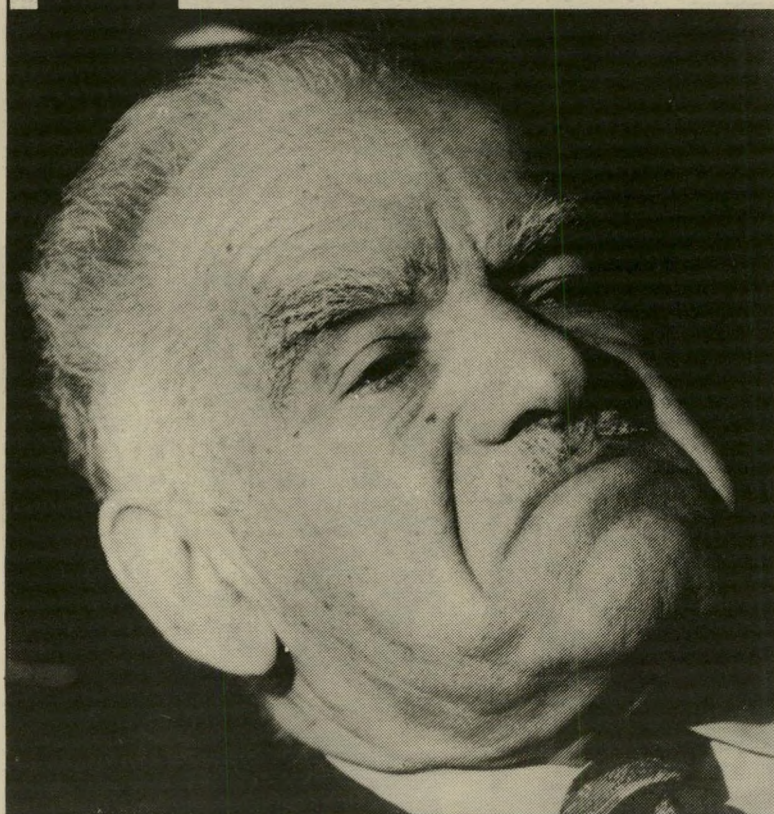
הוא יעבור בקריאה ראשונה, אבל לא ימשיך הלאה לקריאה שנייה ושלישית. אני מניח שהפוליטיקאים מבינים את המשמעות של התיקון בחוק כנתק בין המדינה ליהדות העולם. מיסד הרפורמים והקונסרבטיבים עומד על יותר משני מיליון וחצי איש. בארצות הברית אומרים שהאורתודוקסים מהווים פחות מ-10 אחוזים.

● **אבל למה זה צריך לשנות למדינת ישראל?**

זה משנה לדמותה של המדינה. זו צריכה להיות מדינה פתוחה לכל יהדות העולם. פירוש החוק הוא הכרה ברורה

לבנון

הוא לא רצה לצאת

אבל בשביל שמיר שום דבר לא קרה. בשביל שמיר זאת רק ההתחלה. האיש שאמר "לא" לכל התוכניות לחלץ את צה"ל מהבוץ; האיש שסירב להפסיק את הכאב; האיש שניסה להקפיא ולשמר את המלחמה שכל העם מאס בה, מפריח עכשיו יוני שלום צחורות ומספר לך מעשיות על "השלום האמיתי שהליכוד יעשה כאן בעזרת השם".

כששמיר ושרון אומרים שלום - המסקנה היא לבנון.

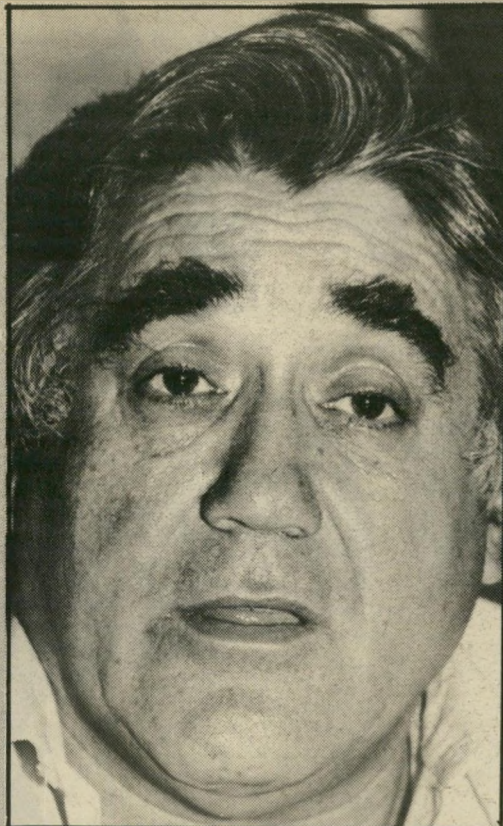

גם מהבוץ הזה

15.1.1985. הכנסת מצביעה על הצעת המעורר לצאת מלבנון. יצחק שמיר מצביע נגד.

15.1.1985. שנתיים וחצי אחרי שהכריז הליכוד על "מבצע בזק של 48 שעות, שאחריו תשקוט הארץ 40 שנה", ממשיך צה"ל להתרוצץ מכפר לכפר, מחורבה לחורבה. צופרי האמבולנסים עדיין פועלים יום-יום. הכאב נעשה עניין של שיגרה.

המעורר
הדרך לכריצת דרך

דורי שדמון:

**”אני יכול רק לנחש
את תוצאות הבחירות!”**

מי שעובדים באמת קשה בימים אלה הם חוקרי דעת-הקהל. הם שואלים, מעבדים נתונים וממרסמים בכל יום סקר דעת-קהל. לפעמים יש הרגשה שהדבר היחידי הטוב שייצא מהבחירות הללו, כ"ב בנובמבר, זה שסוף-סוף נדע איזה סקר דעת-קהל צדק.

איך הם עושים את זה, כמה אנשים הם שואלים, כיצד מחלקים את הארץ, האם יש הבדל בין סקר מוליטי לבין סקר מיסחרי. את כל השאלות הללו הפניתי לדורי שדמון, מנכ"ל מכון-המחקר „טלסקר“.

אין מיספּרפּלא לגורל המייגם. כל מייגם הכולל 400 איש ויותר הוא מייגם. מה שמקובל היום זה בין 500 ל-1200 נשאלים, אבל גם זה לא מדויק. יותר מדויק יהיה לאמר שקובעים את גודל המייגם בהתאם למטרות הסקר, לפעמים מגיבלות הזמן ולפעמים מגיבלות הכסף.

● תסביר את זה.

אם אנתנו רוצים לדעת, למשל, כמה יצביעו עבור המפלגות הגדולות, והסקר שלנו מראה שעבור אחת יצביעו 30% ועבור השניה 25%, הטעות הסטטיסטית יכולה להיות של אחוז אחד, וזה לא ישנה את התמונה, אבל אם, לעומת זאת, אנתנו עוסקים במפלגות הקטנות, טעות סטטיסטית של 1% יכולה להפוך את הקצרה על פיה. ככל שצריך להניע לתחום מממק יותר של תתי-מבוצים, המידעם צריך להיות גדול יותר, כדי להיות מדוייק יותר.

● אני מבינה שרוב המחקרים עובדים באותה השיטה. אז מדוע ההבדלים בין מישרד למישרד?

יש כמה סיבות לכך. קודם כל, לא כל המידגמים נעשו בשיטה
זוהי, ולפעמים ניסוח של שאלה בצורה שונה יכול לגרום לתוצאות
שונות, ולפעמים, גם כאשר התוצאות של המישרדים דומות,

בחירות

הפרשנות שנותנים להם בתיקשורת היא שונה, ואז גם התוצאות שונות.

● **האם סקר פוליטי וסקר מיסחרי הם שווים?**
מבחינת העבודה כן, אבל בתחום הפוליטי יש יותר בעייתיות. אנשים לא תמיד עונים באופן פתוח, ובעניין הפוליטי יש להם גם נטייה לשנות את דעתם הרבה פעמים.

● אם הם משנים את דעתם הרבה פעמים מה הטעם בכל המקרים?

הסקרים, בניגוד למה שאנשים חושבים, לא נועדו לאמר כמה תקבל כל מיפלה ביו בנובמבר. אף אחד לא יכול להגיד את זה.

מה שהסקרים מראים זה מגמות, תגובות של אנשים לגבי מסרים מסוימים, לגבי השפעת תשדירי החבירות וכו'. לגבי תוצאות המעורבות אני יכול רק לומר, אני לא יודע.

צורה קלה

הפעם אין צורך להצביע "בכל זאת מערך"

במקום להכניס את המועמד הארבעים ומשהו של המערך. זאת גם ההזדמנות שלך להכניס שני שרים של רצ לממשלה. אולי אפילו שמעון פרס מעוניין יותר במועמדינו ופחות בכמה ממועמדינו, כי בעזרתנו - כשותף קואליציוני - הוא ישתחרר מהשמירה האישית הלוחצת של יצחק רבין וניצי המערך, ויתקדם איתנו לקראת שלום.

הפעם אתה יכול להצביע בלב שלם ובמצפון נקי בעד כל מה שאתה מאמין, ובעד מי שמעורר בך אמון, מבלי לפגוע כהוא־זה בסיכויי של שמעון פרס להיות ראש הממשלה הבא.

אתה רוצה להצביע רצ, אבל חושש להחליש את המערך ולחזק את הליכוד. הפעם אין לך מה לחשוש. מערכת הבחירות היא לא מערכה בין מפלגות, היא מערכה בין גושים. את הממשלה הבאה לא ירכיב ראש המפלגה הגדולה ביותר, אלא ראש הגוש הגדול ביותר. סיעת רצ תמליץ לנשיא להטיל על שמעון פרס להרכיב את הממשלה. לצורך זה, המנדטים של רצ מובטחים לו.

לכן, הפעם אין צורך ב"בכל־זאת מערך", ואין סיבה להתפשר על "הרע במיעוטו".

זאת ההזדמנות שלך להכניס את המועמד התשיעי והעשירי של רצ לכנסת,

אלי דהן, העולם הזה

עדי הדר:

„אך גרוש אחד לא עובר לפעילות פוליטית!“

באחרונה זוכו בבית-המשפט שיבעה אנשים, שהיו בעיני פועלים בחברת-התיירות „איסת“א. ישראל כץ וצחי הנגבי, שהיו עד לפני חמש שנים פעילים באגודת-הסטודנטים של אוניברסיטת ירושלים, הגישו את התלונה נגד השיבעה כאילו עברו, כביכול, עבירות-מירמה, שתכן ליתן להוציא מ„איסת“א את נכסיה לטובתם. בתום ההליך, אחרי חמש שנים, נמצאו כל השיבעה זכאים, ואחדים מהם הגישו תלונה במישטרה נגד כץ והנגבי.

פניתי ליושב-ראש אגודת-הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב, עדי הדר, ושאלתי אותו אם יתכן שפרשת „איסת“א, מלפני חמש שנים, תחזור על עצמה עכשיו.

● נו, אז מה?

סטודנטים

מי שמטפל היום בחברת-התיירות של הסטודנטים הוא חברת „איסת“א-ליינס. סאליה הועברו גם רוב הנכסים. הכספים של „איסת“א מושקעים לשיפור השרות לסטודנטים, ובקרן המילגות.

● ומה לגבי כספים מ„איסת“א המועברים לפעילות פוליטית?

אני יכול להבטיח לך ששום אגורה לא עוברת לפעילות פוליטית. כמועצת-המנהלים של „איסת“א יושבים אישי-ציבור מן השורה הראשונה, המבטיחים שהכספים ינוצלו רק לצורכי הסטודנטים.

● אתם מתכוונים לעשות משהו בעניין צחי הנגבי וישראל כץ?

כשהתביעה הפלילית תתברר נדע את התוצאות. להתאחדות הסטודנטים היום אין שום קשר לזה. (יוסי עין-דוד)

אלי דהן, העולם הזה

פנינה רוזנבלום:

„הטמפרמנט שלי לא מאפשר לי לשתוק!“

לכל מקום שהיא מגיעה אליו היא עושה כותרות – הרוזנבלום. בשבוע שעבר, במישפט נגד הקבלן שלה, האשים אותה השופט בבזיון בית-המשפט ואף קנס אותה ב־500 שקלים.

מה קרה, פנינה, שאלתי אותה. איבדת את העשתונות?

למען האמת, לא עשיתי שום דבר מיוחד, ואני באמת חושבת לשלוח מיכתב לשופט ולאמר לו שלרעתי הוא הגזים בגובה הקנס.

● 500 שקלים נראים לך הרבה כשכיל בזיון בית-המשפט?

מה אני בסך הכל עשיתי? הטמפרמנט שלי לא מאפשר לי לשתוק, כשאני רואה שהצר השני אומר דברים לא מדויקים. לא חשבתו לכוות את בית-המשפט, זה יצא לי ספונטני.

● ולפני שיצא לך ספונטני, לא חשבת שהשופט יתרגז?

מישפט

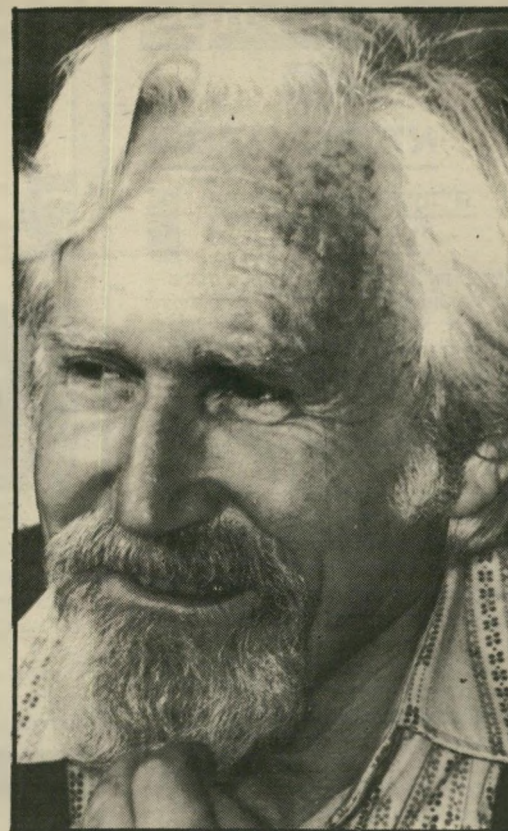
חשבתי, אבל חשבתי שהוא יוציא אותי החוצה כמו שהוא כבר עשה בעבר. לא איכפת לי שהוא הוציא אותי החוצה, כי במילא אין לי סבלנות לחכות עד שיאפשר לי לדבר. אבל הפעם, כשהוא אמר לי לצאת, בדרך החוצה מילמלתי משהו, ואז השופט החליט גם לקנס אותי ב־500 שקלים.

● עכשיו את מתחרטת?

לא! מה פתאום? גם לא רציתי להתנצל, אבל עורך-הדין צבי לידסקי הכריח אותי. חשבתי שאם אתנצל אז יוותרו לי על הקנס, אבל לא ויתרו.

● אז מה תעשי?

אני אכרז אם אפשר לערער, ואם כן – אני אערער. (דניאלה שמ'י)

הנס לברכט:

„הכוונה היא לעזור לניצולי-שואה במצוקה!“

השבוע ביקר נשיא הקונגרס היהודי, אדגר ברונממן, במיזרח-גרמניה. היו שראו בביקור זה אירוע היסטורי, המסמל תפנית ביחסה של מיזרח-גרמניה ליהודים, ובעיני קופין למדינת-ישראל.

פניתי להנס לברכט, פעיל זה שנים רבות ברק"ח, המשמש כעיתונאי מטעם סוכנות הידיעות המיזרח-גרמנית ושל הרדיו הממלכתי של מיזרח-גרמניה מזה 20 שנה. שאלתי אותו איך הוא רואה את הביקור.

זו התפתחות מעניינת, שלמעשה התחילה כבר בחודש יוני, כפגישה בין ראש הקהילה היהודית של מערב-ברלין, היינס גלינסקי, עם הנשיא המיזרח-גרמני, אריך הונקר. הייתי באותו זמן במיזרח-ברלין, והרגשתי בתהליך העובר באחרונה על ארצות נוספות בגוש המזרחי.

● מדוע התחיל התהליך?

זה קשור בהתפתחות הבינלאומית של הפגת המתיחות בין שני הגושים.

● זה היה צפוי?

זה בהתאם להתפתחויות.

● מדוע ההתקרבות לנושא היהודי?

זה רק צד אחד של המטבע. העניינים הולכים בין שתי הגרמניות. אנחנו רואים בעיקר את העניין היהודי. כבר בינוי רובר

מדיניות

על פיצויים לניצולי-שואה, החיים היום במצב של מצוקה.

● יש כאן איתות למדינת ישראל?

מיזרח-גרמניה אף פעם לא היתה נגד מדינת-ישראל. התהליך כולו מצביע על התקרבות גם למדינת-ישראל. במיזרח-גרמניה תמיד היתה התעניינות לגבי מה שקורה בארץ. הם תמיד היו נגד מדיניות הממשלה, אבל לא נגד עצם קיום המדינה.

● ואיתות מצד מדינת-ישראל?

אני לא יודע בוודאות, אבל מאוד יתכן שיש. אני חושב שזו יותר שליחות של הלובי היהודי בארצות-הברית. מנסים להפיג את המתיחות בין שני הצדדים.

● מה יהיה הצעד הבא?

אני מניח שהביקור הזה הוא רק צעד ראשון. יהיו בוודאי התפתחויות באותו הכיוון בעתיד. (יוסי עין-דוד)

בימאים בדרך לרומא

קופולה בדרך לאיטליה.
נמאס לו להיות שני.

פראנסיס קופולה החליט סופית. את תוכנית החומש הבאה שלו הוא מבסס באיטליה. לצורך זה הגיע להסכם עם רשות הקולנוע האיטלקית, וכי עזרתה הועמד לרשותו מישרד בשטח אולפני צ'ונה צ'יפה. קופולה, הרואה עצמו כבר זמן רב קורבן של התעשייה האמריקאית, אשר לא הניחה לו לפתח כראוי את יוזמותיו העצמאיות, והכריחה אותו לעבוד רווקא כשכיר אצל אחרים, טוען שמי עתה הוא יחדש למעשה את פעילות חברת זואטורופ באיטליה. זואטורופ, למי שאינו יודע, היה שם החברה של קופולה, שרכשה אולפנים בהוליווד, ופשטה את הרגל אחרי התבוסה הכלכלית של אחת מן הכיכרות.

קופולה כבר מדבר על שתי הפקות ענק חדשות, שכל אחת מהן צריכה לעלות מעל 20 מיליון דולר, אבל נזהר שלא לגלות את שם המפקדים שעומדים מאחוריו. השמועות אומרות שמדובר ברשות הקולנוע האיטלקי מצד אחד, ובקיסר הטלוויזיה המיסחרית באיטליה ובאירופה בכלל, סילביו ברלוסקוני מצד שני. אשר לנושאים של הסרטים, גם הם עדיין חסויים במידה רבה. מה שידוע הוא כי אחד מהם יצולם בהיי דפנישן וידראו, כלומר בשיטה מסוכללת של מצלמות וידראו המשתמשות במספר קווים כפול מן הקיים היום על כל תמונה.

הסרט, שהכנות להפקתו כבר החלו, ושמו בינתיים יומן סודי. עד אשר יימצא לו שם מוצלח יותר, אמור להיות ברוח של להיט קופתי עכשווי בשם מי הפיל את רונר ראביט. כלומר שילוב של דמויות חיות ושל אנימציה. קופולה מעריך שההכנה תימשך לפחות שנה, ועל כן ראג למישר דרים בצ'ונה צ'יפה, לצלם ויטוריו סטורארו ולמנהל האמנותי דין טאוולאריס (שניהם עבדו עימו בטאקס). בעזרתם הוא מתכוון להכין את התמונה. בזמנית, יכינו את פסקול הסרט בצד השני של כדור הארץ, באולפנים שטקספראנזיסקו. רק אחריכך יעברו על מיוזג התמונה והקול.

קופולה, הנמצא עדיין בשלבי כתיבה, טוען שמדובר בעלילה שתתרחש ברומי העתיקה, אבל תתייחס גם לגיוויור המודרנית ו"קיקרו יהיה בן דמותו של אד קוק". לתפקידים הראשיים הוא מקווה להשיג את סותפיו מן העבר, ורובט דהי גיר, אל פאצ'ינו ומארלון בראנדו. אם אכן ישיג את כולם, סביר להניח שיגמור את כל הכסף עוד לפני שיתחיל לצלם.

תדריך

חובה לראות:

תלאביב — החגיגה של באבט, בוקר טוב ויאמאם. קפה בגדר, הפרטנים מווילנה, בגלל המילחמה ההיא, אהבנו כל כך, לידי איב, עיניים שחורות.

ירושלים — הסיכה הקסומה, קפה בגדר.
חיפה — לידי איב, החגיגה של באבט, קפה בגדר.

תלאביב

*** החגיגה של באבט (נורדון דרמרק) — אשפית מטבח צרפתיה הוזכה בהגרלה, משתמשת בכסף כדי להכין מישתה לבני הכפר הדני הפרוטסטנטי שהצילו את חייה. הגינות ומרסר מול אמנות וחדוות חיים, בעיבוד משובח של גבריאל אכסל לסיפור של איסק דרינסן, עם סטפאן אורדן בתפקיד הראשי.

*** קפה בגדר (דיונון, נרמניה) — גרמניה בריאתיבשר מקסימה את כל ירידיו של מוטל מרופט בלב המידבר ואת הצופים באולם הקולנוע. מיפגש מקורי ומפתיע בין היבשת הישנה להדשה בסרט של פרסי ארלון עם מריאנה סגברכט בתפקיד הראשי.

*** הפרטנים מווילנה (ביית ציוני אמריקה, ארצות הברית) — סרט תעודה על קר רות גישו וילנה, על הניסיונות לארגן שם התנגדות אקטיבית ועל ההשמדה של היהודים בעיר שהיתה ידועה כ"ירושלים דליטא". הרבה עדויות וחומר ארכיוני נדיר.
*** לידי איב (פרז, ארצות הברית) — קומדיה קלאסית של פרסטון סטרג'ס על הרפתקנית שתוקפת פעמים יורש מיליונים ביי שן, ונוקמת בפעם השניה את הכישלון הראשון. קולנוע כלכלית ומבריק. עם ברברה סטאנוויק והגרי פונרה.

עדנה פיינר

ואנג צ'י קוואן: טאיוואן בעיני ילדים

הבימאי הו השיאו השיאו לשמור על מרחק של צופה (אין בסרט תקריבים), הקצב המאופק והמדוד שבו מוגש הסיפור, את כל אלה ניתן להשוות לנהר שלו ורוגע שהחיים התוססים בו מתחת לפני המים אינם נראים אלא למי שטורח להתבונן בו מנימה. בעיני האחרים זה יהיה סתם עוד נהר אחד. פשטות בלתי אמצעית וחובה עמוקה לכל הדמויות, על חולשותיהן ומזרויותיהן, עומדות לזכותו של בימאי זה, הנחשב, ובצדק, לאחד התיקוות הגדולות שיש היום לקולנוע בעולם.

רוברט דה-נירו: ניצול מפיחלון

שילוב מומנטים אחדים של מתח, עם העיקר, שהוא הפינג-פונג המתמיד שאותו מנהלים גרודין ודה-נירו בדיאלוגים שלהם. דה-נירו, שסכנת התפחלצות איימה עליו (ראה הבילי משוחדים), משתעשע ומשעשע, וגרודין, שהוא בעיקר שחקן קומי, מהווה ניגוד מרנין ומוחלט ברצינות הלבבית שלו. אילו היתה סיפת רצינות בסרט, אפשר היה לומר שזה המשך הקיעקוע של סוכנויות החוק באמריקה, אך במקרה זה, מזלו של הסרט שאין בו שום דבר שצריך לקחת ברצינות.

אדוארד גיימס אולמוס: עושה הנפלאות

אידיאלי לכנופיות רחוב (מן הסוג המוצג בצבעים). מי שרוצה להבין מה דרוש, מעבר למעשי הליצנות של המורה הסימפטי, כדי להתגבר אצל התלמידים על פיתוי עולם הפשע, בלוי טיפשי עשרה ועל בערות בלתי נמנעת בתנאים הנתונים, לא ימצא את התשובה בסרט הזה. הבימאי ראמון מונדז והמפיק, טום מוסקה, שכתבו ביחד את התסריט, לא הצליחו לרדת לעומק העניין. לכן, למרות אמיתות הסיפור, הסרט נשאר בגדר של דראמה בית-ספר חביבה ומכאן גם הסם שניתן לו.

החיים אינם

נהר רוגע

קין אצל סבא (מוסיאון, תלאביב, טאיוואן) — זה סרט לאנשים האורבים קולנוע ואינם אוהבים אוכל לעוס שנדחף ישר לפה. לכאורה סרט איטי, שקט ומופנם מדי, למעשה סרט מלא וגדוש בתבונה וברגש, אם מתבוננים בו היטב.

זוג צעיר מטאופה שולח את שני ילדיו, בני 11 וחמש, לבנות חופשת-קין בבית הסבא בכפר, שעה שהאם מתאשפות כדי לעבור ניתוח מסובך. הסרט מתחיל עם המסע של הילדים, ברכבת, בהשגחת דודם הצעיר, מן העיר אל הכפר, ונמשך בחוויות הקין המרובות, המוצגות דרך עיני הילדים.

במבט ראשון, נדמה כמעט ששום דבר חריג לא יכול להמר את השלווה הנינוחה של חופשה נעימה בחיק הטבע. ובכל זאת, יש במהלך הסרט מעשה שור, אונס, משבר מישפחתי, יש בו נערה מפגרת בשיכלה ונערה הנכנסת להריון לפני הנישואין, וברקע, החדשות על מצבה של האם הרחוק מלהיות שפיר.

ויש בו עוד הרבה יותר: תמונה של חברה העוברת שינויים חריפים ומהירים, מן הפיאודליזם לפוסט-תיעוש, יש בו עימות של דורות ושל מושגי-חיים, שינוי פני הנוף, מבט חודר לתוך המציאות הטאיוואנית, אבל לא כפיסת-חיים אכזונית מארץ רחוקה, אלא תמונת-מצב שכמוה אפשר למצוא במקומות רבים בעולם, גם אצלנו.

המבט דרך עיני הילדים מוריד במידה רבה את החריפות הבוטה שיכולה להיות בתופעות אלה. בחירתו המכוונת של

הזוג

המוזר

מירדף חצות (שחף, תלאביב, ארצות-הברית) — ההגדרה הטכנית של הסרט הזה צריכה אולי להיות "פליל", אבל הוא אינו לוקח את עצמו ברצינות, אינו מצפה שהצופים יעשו זאת, והוא בונה את כל סיפורו על מערכת-יחסים בין שני אנשים, המועלים כצמד קומיקאים על בימת-בידור: אחד שעושה את כל הפרצופים והשני ששומר על הבעה קפואה ומספק מפעם לפעם את הרפליקה הנכונה כדי שחברו יוכל להמשיך הלאה במלאכה.

השניים שמצטיינים כאן בטכניקה הזאת הם רוברט דה-נירו, באחד התפקידים החביבים שהיו לו אי פעם, וצ'ארלס גרודין. דה-נירו הוא שוטר בדימוס המתפרנס מציד משוחררים בערבות שמסתלקים ומשאירים אחריהם חובות. גרודין הוא אחד כזה, מינסקן לשעבר שגנב מן המאפי 15 מיליון דולר וחילק אותם בין הנצרכים. כבר מן התקציר הזה ברור שהעלילה אינה יכולה להיות יותר מבידחה.

כל מה שקורה בהמשך הוא מסע של השניים מן החוף המזרחי, שם מוצא דה-נירו את גרודין, לחוף המערבי, לשם הוא צריך להוביל אותו. המסע נערך בכל האמצעים התחבורתיים האפשריים, מהליכה ברגל ועד טיסה, כאשר המאפייה, האפ-ביי איי וצידי נוסף מסים כל הזמן למנוע את השלמת המיבצע. הבימאי מארטין ברסט (שוד שנות השמונים והשומר מבוורלי הילס) מנהל את המרתון הזה ביד קלה, ובעיקר בקצב נכון, תוך

צבעים

חינוכיים

לסניור באהבה (רביחן, תלאביב, ארצות-הברית) — הסיפור אמיתי, טכנאי-מחשבים ממוצא לאטינו-אמריקאי הופך להיות מורה בבית-ספר שבאחד הפרברים הדפוקים של

לוס-אנג'לס. למרות תנאים אנושיים קשים ביותר, ואמצעי הוראה שאינם קיימים, הוא מצליח להעביר קבוצת תלמידים חסרי-מוטיבציה לחלוטין, במיבחנו מסובכים של מתמטיקה גבוהה, הנערכים על-ידי מייסד-החינוך האמריקאי. ההצלחה נראתה בלתי-אפשרית עד כדי כך שהבוחנים סירבו לקבל את השיגי התלמידים ואילצו אותם לעבור בחינה חוזרת, שגם בה הצליחו.

עד כאן העובדות. מכאן והלאה הסרט. הוא עשוי למי מיטב המסורת של הטלוויזיה האמריקאית בכל פעם שהיא מטפלת בבעיה סוציאלית. אדוארד גיימס אולמוס, כוכב הגל ההיספאנו-אמריקאי בהוליווד, מגלם את המורה חיימה אסקאלאנטה במישחק גדול, רחב ומוגזם, כאילו רצה להבטיח שאיש לא יחמץ את העובדה שמדובר באיש חביב, לבבי, עקשן, מסור, פיקח ומחונן. כל זה מוצהר בתרועות. הוא מדרס, ממריץ, מאיים ועוקץ את תלמידיו, כמו בהצגת-בידור. הם, מרוב התלהבות, מוכנים לעבוד שעות נוספות, להינתק מן המישפחה ומן החברים, לעשות קפיצת-דרך אדירה מלוח-הכפל ישר לאינטגרלים ולדיפרנציאלים ולעמוד במשימה רק בזכות כוח-הרצון. ונא לא לשכוח שמדובר כאן בנער שהוא מוטנציאל

הפעם מחמאות בלבד לא יספיקו

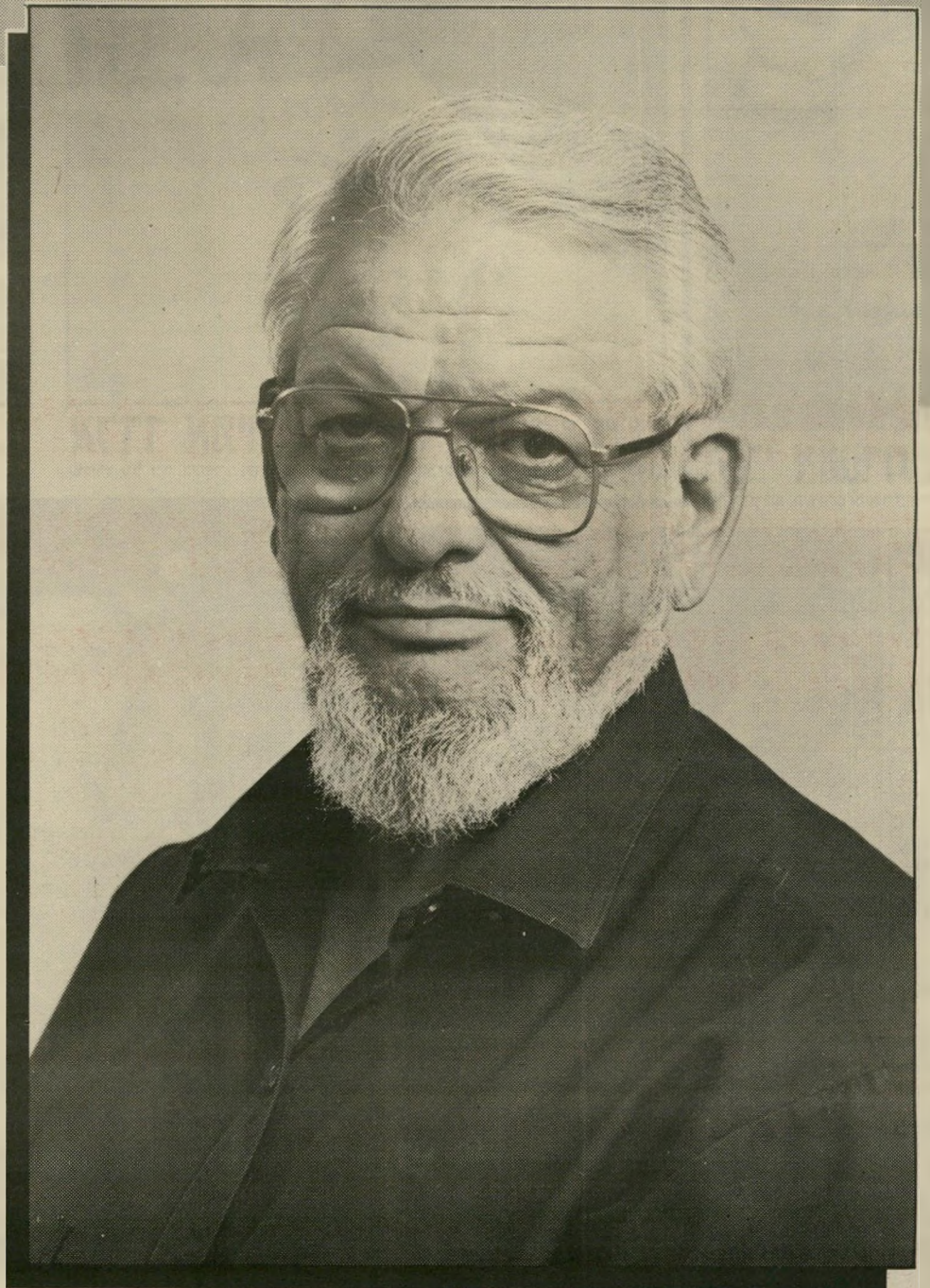
שלום לך,

אני יודע. יש לך רק קול אחד. וכל כך קשה להחליט. את הקול האחד והיחיד הזה אני מבקש ממך היום. אני יודע, בקשה גדולה ובכל זאת – למה בעצם מפ"ם? מה נעשה בקולך ששום מפלגה אחרת לא תעשה בו? אני מבקש את אמונך בשם עשרות אלפי עובדים שפקדנו בארבע השנים האחרונות במפעלים, והושטנו להם סיוע חיוני בשעת משבר. אני מבקש את אמונך, כי מפ"ם היא הלוחמת האמיצה והעקבית למען השלום. ניתן לבטוח במפ"ם, שתשתתף בממשלה בראשות מפלגת העבודה, שתעשה הכל כדי שיוזמת השלום תצליח ותכוון אותה לבעיה העיקרית – לפתרון הסכסוך עם הפלשתינאים. רק הצבעה למפ"ם תעניק לקולך את הכוח המאחד מאבק לשלום עם מאבק לצדק חברתי. אני מבקש את אמונך בזכות העובדות המדברות בעד עצמן: סיעת מפ"ם בכנסת היוצאת יזמה והעבירה חוקים ותיקונים יותר מאשר המפד"ל, ש"ס, המתקדמת, חד"ש ור"צ גם יחד. יותר מזה, החוק היחיד בתחום החינוך שנתקבל בכנסת זו, התקבל כתוצאה מיוזמתה ועקשנותה של ח"כ אמירה סרטיני ממפ"ם. אני מבקש את אמונך הפעם כי יצקנו במפ"ם תוכן חדשני ודמוקרטי במושג סוציאליזם. ושלא יספרו לך סיפורים על רוסיה ופולין, זה פשוט לא לעניין. זה שבדיה, למשל, כדרך למימוש שלם יותר של ערכים, של חופש, והעיקר – של מאבק ממשי לצד העובדים, הגימלאים והאנשים הצעירים. מלאכה קשה לפנינו בארבע השנים הקרובות ואנו רוצים לעסוק בה. אני מאמין שאפשר אחרת, אפשר שיהיה טוב יותר. אם גם את וגם אתה שותפים לכך – הצביעו הפעם מפ"ם. במחמאות ובטפיחות על השכם אין די. הפעם אנו זקוקים ליותר. אנו זקוקים לתמיכתך המלאה והשלמה, לקולך.

שלך בברכה,

יאיר צבן

ח"כ יאיר צבן, ראש רשימת מפ"ם לכנסת

הפעם חכם

כי צריך סדר קדימויות לאומי חדש

שייט שהוא גם

דוגמן * פאב שהפך

לבית * איליהון בבית הוליוודי

יזמולדת לדוגמן אולימפי

כב העולה בשמי הדוגמנות, אילנה רוטילוי, שפניה מקשטים פירסומות רבות בארץ ובקרום גם בחו"ל.

השייט הבינלאומי אלדד אמיר, שחזר מאולימפיאדת סיאול, שבה זכה במקום הרביעי, חגג את יום הולדתו

אליאנה ניץ מדריכת הספורט של מלון "דניאל" היא גם סטודנטית לכלכלה, שדאגה להדגיש שהיא משלבת בהצלחה גוף ורוח. ניץ הוכיחה את כישוריה הגופניים על רחבת הריקודים.

אלדד אמיר השייט מחבק את חברתו אורית הבר (משמאל). השניים חיים יחד כבר שנה, אך במשך זמן רב שמרו על כך בסוד. נטלי אליאל (מימין) ואילנה רוטילוי (שניה מימין).

קובי אושרת המלחין, תל עדה תל תו לחיים בשנים האחרונות. תומר

שימרי אריק רודין

שמן כינויו של זאב הלפרין, מבעלי חברת "אירגונית", המרים כוסית לחייה של שימרי אור בחברת בת-זוגו לחיים, הבימאית אלה אלתרמן (יושבת משמאל).

ה-27 במועדון הרבי סמס במלון ימית. את האירוע אירגנה **בטי רוקוואי**, מנהלת סוכנות הדוגמנים אימאן. שי אלדד אמיר הוא חבריכבוד בה. הגבר הנאה הזה משלב ספורט ודוגמנות ובשר ניהם הוא מצליח. למסיבה הגיעו, כמו בן, הרבה יפים ויפות שעשו שמה. האר ווירה היתה נעימה וקולגיאלית. מי לא היה מינון נכון של אנשים, בתוספת מצב-רוח וכיבוד תואם. הרבה דוגמניות צעירות של הסוכנות והרבה דוגמנים-גברים של הסוכנות המתחרה לוק, כמו מוטי רייך ועופר רפאלי.

אורי עליז תעשיין האלקטרוניקה ניקה שהיה בעבר בן-זוגה של אנאבל טמיר, פגש בה במסיבה.

והדוגמן המצליח באיטליה **דניאל בריזיו**.

היפה של הערב היתה, ללא ספק, הדוגמנית **אלונה פרידמן**, שזכתה במקום השני בתחרות העולמית של פני השמונים. והגיעה בחברת בן-זוגה, הסטודנט-הכרוסלף-הדוגמן **עידו שטיינברגר**.

לפני כניסתו של אלדד כובו האור רות וברגע שהוא נכנס הודלקו זיקוקין דיגור והושמע ההימנון האולימפי. אל-דר אמיר התרגש מאוד מהמחווה וחייב בחום את חברתו **אורית הבר**. בין החוגגים הרבים היו גם הצלמים **מנחם עוז, איציק שוקל ורונן ינקוביץ**, המאפרת **דורית פלוצקי** והסוכריה: **רותי בריסקין**, הסטודנטית הישראלית שזכתה בתואר מסי ידידות העולמית בתחרות שנערכה בסיאול. בין היפהפיות הצעירות בלטה הכר

נורית הירש (משמאל) המלחינה, אינה נוהגת להגיע לאירועי רתיים, אך הידידות רבת-השנים עם התמשימרי אור גרמה לה לשנות מהרגלה. לצידה יושב ומחבק האמרגן של

טובי דרור שהיתה במשך שנה וחצי חברתו של נערי-השעשור עים הצעיר אודי ברנס, הגיעה למסיבה עם מחזר חדש. למרבה האירוניה, שניהם עובדים באותו המקום לאחר שנפרדו.

ורדה טלמור (משמאל) העיתונאית, באה לאירוע כשהיא לבושה בווארציה על צ'רלי צ'פלין, ומשכה בכך תשומת-לב. מארגנת-האירועים שלוהו בן-גל הצטלמה עימה.

אורה בהרב (משמאל) הידועה בציבור של איש-העסקים מרדכי מאיר (מימין), ביקשה שלא יצלמו אותה מקרוב. הזוג פגש במלונאי אלי פפושדו ובבת זוגו שמעונה שוורץ.

שלמה מינץ (משמאל) הכנר הבינלאומי, אוכל ומשוחח עם אילהון ופטרון-האמנות ג'ק פלידרבאום (במרכז). בנו, מייק פלידרבאום (מימין), עוסק בעריכת סרטי אנימציה.

ריחוף נוסח „דיינסטי“

הבית הלבן בסביון, מישכנו של איש-העסקים הבינלאומי **יעקב נמרודי**, אירח בין כתליו 200 אנשים, שבאו לחגוג ולהרים תרומה לתיזמורת הקאמרית הישראלית. בתחילת הערב עוד ישבו האורחים והאזינו לקונצרט ולאחר מכן התנפלו על הררי המזון והשתיה וכילו בהם את רעבונם. רבים מהאורחים, שביקרו בוויולה לראשונה, לא הפסיקו להתפעל מהגן המרהיב המקיף את הבית, שנראה לקוח מסרט הוליוודי.

יעקב נמרודי עצמו הסתובב בין אורחיו והשתדל להקדיש להם תשומת לב. כתו **ערי**, בחורשי הריונה האחרונים, ישבה על אחת הכורסות, כשמדי פעם ניגש אחד האורחים לברכה.

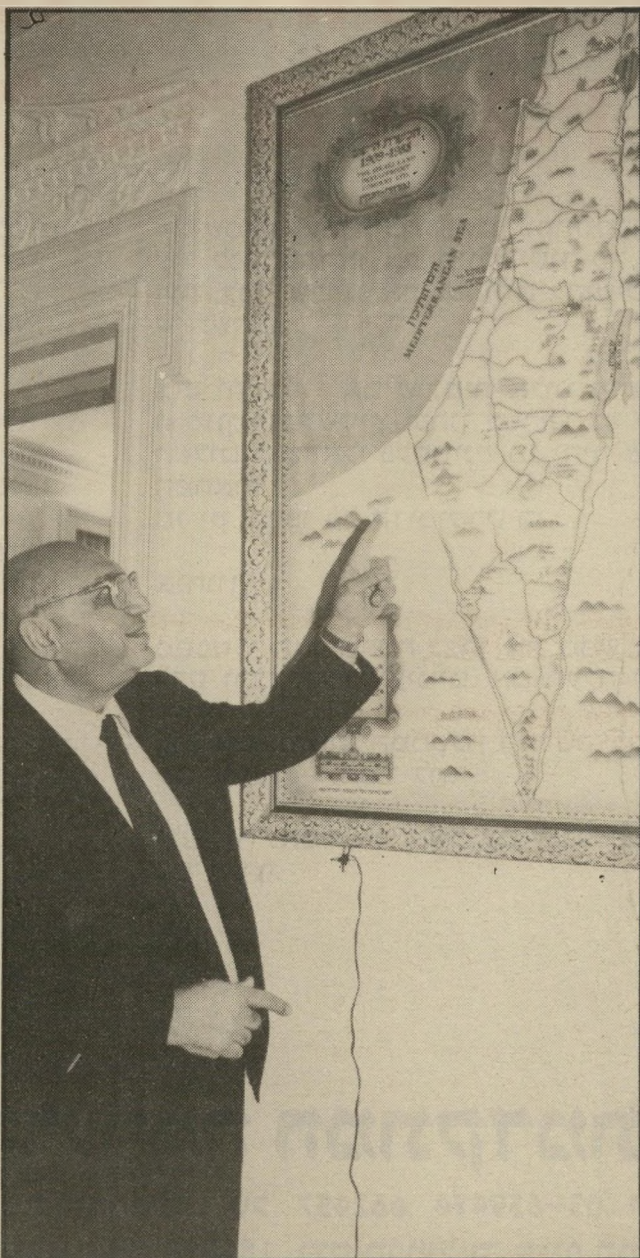
בין האורחים היה אילהון הבני לאומי **ג'ק פלידרבאום**, שברררר כלל לא מגיע לאירועים חברתיים, אך הקשרים העיסקיים שלו עם נמרודי גרמו לו, כנראה, לשנות מהרגליו.

האורחים, שזללו את האוכל הביתי שהוכן עליידי חברת קייטרינג, התפנו לשיחות בענייני בחירות ולקראת השעה 11, נראו שיירות של מכוניות-פאר יוצאות מהחנייה, נוסעות לאיטן בשבילי הגן ויוצאות לדרכן למציאות הישראלית, אחרי ריחוף וטבילה של כמה שעות כעושר ובהרר נוסח „דיינסטי“.

בתל-אביב והיא גרושתו של נתן תומר, בעלה של הזמרת ירדנה ארזי. אושרת, שהוא אחד המלחינים העוסקים ביותר בארץ, עובד כעת במקביל על מיספר פרויקטים.

במסיבה בחברתה ר (משמאל), חברת-ליל בוסיק מצליח

יעקב נמרודי מצביע על תבליט עבודת-יד שרכש, המראה את מפת ארץ-ישראל ובה מצויינים פרויקטים של חברת „הכשרת-היישוב“, וכן שמו של נמרודי ושם המייסד.

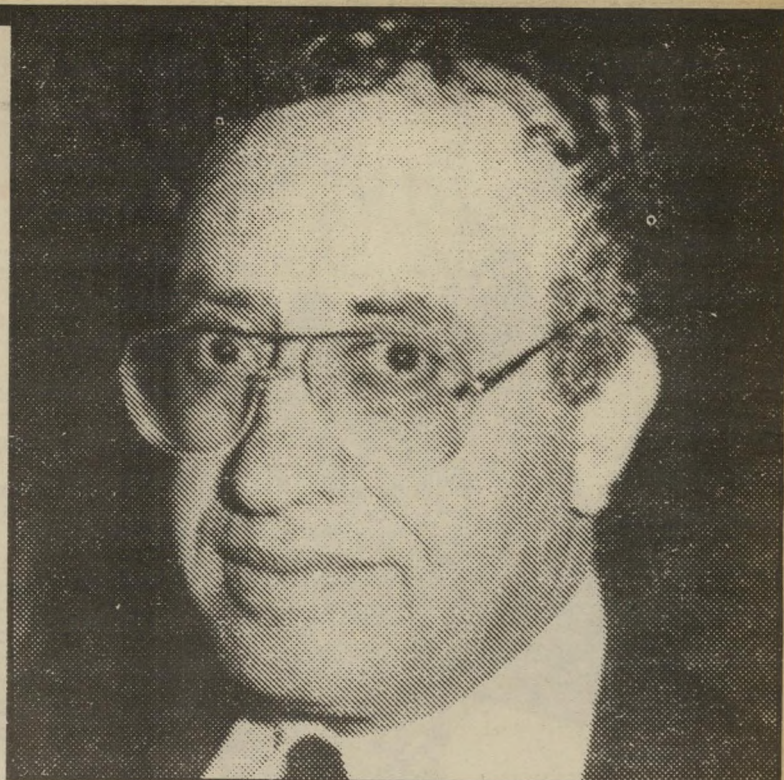
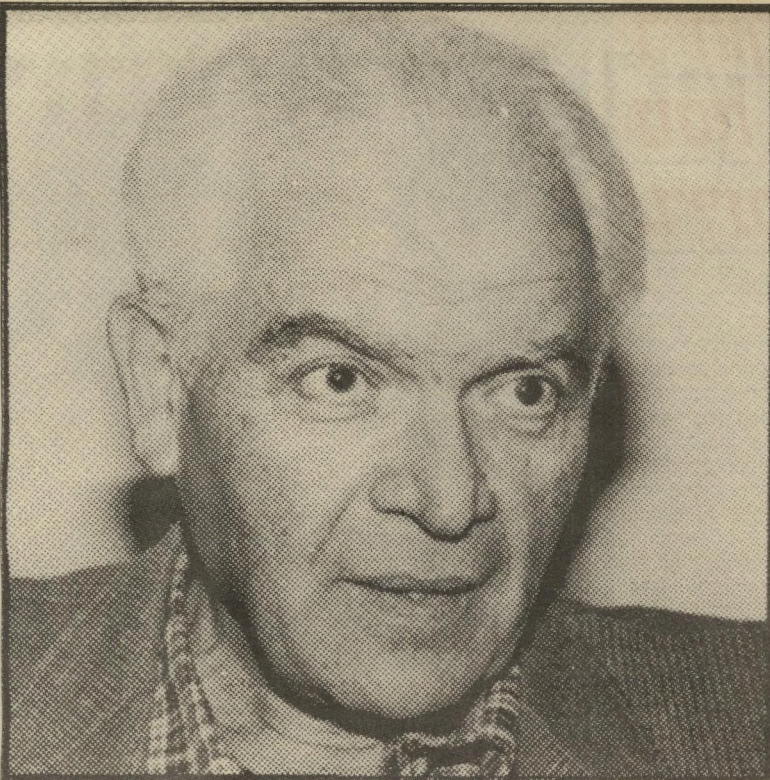
(במרכז) בין הזמרת לאה לופי אור טין (מימין) ובעלה המוסיקאי המתגוררים בשכונת ונפגשים בפאב.

שיר אשיר לשימרת

התמלילנית שימרתית אור היא כבר ילדה גדולה. בעצם היא אשה ואם לבת יפהפיה בת 20, אך היא עדיין שור מרת על רוח הנעורים וההומור. הכי ריה וידידיה התקבצו בפאב ד'זה וו כדי לחגוג את יום-הולדתה. שימרתית אימ צה את המקום כפאב השכונתי, ומאז שהיא משמשת כפטרונת מגיעים לשם כל חבורה מעולם הזמר הישראלי, שררים מהם הראו נוכחות במסיבה ואף הביאו מתנות והרבה מיכתב-אהבה מחברים קרובים שהביעו את רגשם תיהם לפיומנאית המצליחה.

האווירה היתה מישפחתית והחברים ישבו בקבוצות, כשכל קבוצה נברלה מרעותה בקשר שלה עם שימרתית אור. וכך, באווירה מישפחתית כמו פעם, ישבו, אכלו ושתו הזמרים צביקה פיק, מלווה באשתו מוירית שם אור, הזמר בני אמדורסקי, המור סיקאי קובי אושרת, המלחינה נרית הירש, הזמרת לאה לופטין ובעלה אריק רודיק, ואחרים.

חב-לנית צח.

מוחמד מיעארי ומתי פלד אינם מועמדים להיות שרים בממשלה של פרס ורבין

של שמעון פרס ויצחק רבין והתמסרו להם ללא תנאים.
עוד לפני שקראו את קווי-היסוד של הממשלה שלהם
ועוד לפני שבחנו את נכונותם להושיט לפלסטינים
יד לשלום.

צאו וחשבו – אם שולמית אלוני ויוסי שריד ויאיר צבן
ואמנון רובינשטיין יכהנו כשרים, מי ישא את דגל
השלום הישראלי-פלסטיני? מי יהיה שופר לתנועות
המחאה?
מי יגן בגופו על הדימוקרטיה?

אנחנו:

מספסלי האופוזיציה נבחן את ממשלתם העתידה של
פרס ורבין בשבע עיניים. אם תעלה על דרך השלום –
נתמוך
בה; אם תתמיד הממשלה החדשה בסרבנות, כמו כל
קודמותיה – נתנגד לה.

ולציבור נאמר את אשר עם ליבנו: בואו נדבר שלום –
עם אש"ף.

מוחמד מיעארי – עורך-דין – לא יהיה שר-המשפטים
בממשלה של שמעון פרס. כי הוא ערבי. בממשלות
ישראל
אין שרים ערביים, כי האזרחים הערביים הם מחוץ
למוקדי ההכרעות במדינה.

מתי פלד – אלוף (מיל') ומרצה באוניברסיטה – לא
יהיה שר-החינוך.
אפילו חבר בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת לא
יהיה.

כי הוא באמת מבין בענייני ביטחון ויודע, שרק שלום
עם הפלסטינים יבטיח את ביטחונה ואת עתידה של
ישראל.

מה, אם כן, יעשו מיעארי ופלד וחבריהם בכנסת הבאה?
הם ישרתו באופוזיציה.

שימו-לב לעובדה, שמפ"ם, רצ ושינוי – כולן ביחד
וכל אחת מהן לחוד – כבר התנדבו לשרת כשרים
בממשלה

הרשימה המתקדמת לשלום

מטה הבחירות: טל' 662457, 03-659474, ת.ד. 31109 ת"א
חשבון בנק: 184855, בנק הפועלים, סניף המאספים 510 ת"א

שוליות צלבי הקרס

הערות בשולי שיר

אין כל טעם בהשוואת מעשיה של ישראל בש"טחים הכבושים למעשי הנאצים. ממש כדרך שאין כל שחר בהשוואת הטרוריסטים/לוחמי העצמאות הפלסטיניים לנאצים. אלה כן אלה לא ביקשו להשמיר עמים. אלה כאלה לא הרעילו מיליונים בתאי גזים.

בכך שאדם אינו מצטרף לניסוחו של הפרופ' ישעיהו ליבוביץ כדבר המפלצת היהודית-נאצית החדשה — אין לראות הסכמה או השלמה עם מעשיה של ישראל בשטחים הכבושים; מעשים שרי לנו אם נאמר עליהם שהם מעוררים זועה וחרדה באי-האנושיות שלהם וממיתים קלון על העם היהודי, על המסורת היהודית ועל מדינת ישראל בפרט ובעיקר.

אני אומר דברים אלה כדי שניצב שם — בחברתם של דן מירון ואסא כשר — בבית העיר תונאים בירושלים, זמן קצר לאחר פלישת ישראל ללבנון, מיבצע רמים שכונה על דרך השקף — ולשקף יש רגליים — מיבצע "שלג לבנון".

בכרואטיות בשטחים הכבושים, מענים, מכים, קוברים בני-אדם תחת תילי הריסות או משפילים אותם לעיני בני מישפחותיהם ואף הורגים אותם, בשם "שוליות צלבי-הקרס". ביטוי מחריר. אבל ביטוי שנאמר מפיו של אדם שעונה בעצמו בידי מי שהוא מתאר כ"אמני המופת" של אותם שר-ליות.

כשאדם כזה כותב את הדברים בשיר ושולח לנו את השיר לפירסום — אין לנו שום רשות שלא לפרסמו. גם אם יחלוק החולק על ביטוי זה או אחר — או על ההשוואה כולה.

האמת היא שדרושים לאדם כל כוחות הנפש והשפיות ויכולת ההתרחקות כדי שלא להסכים עם פריד, לאור הנעשה בימים אלה בשטחים הכבושים בידי בני עמך וארצך, פיקודיו של איש-הדמים החדש שקם לו לעם ישראל, יצחק רבין, איש המחנה המעז לכנות עצמו, ברוב חוצפתו, "מחנה השלום" בישראל.

אם זה וכוה ציבוינו של "מחנה השלום" — אל נתמה על אלה אשר, בייאושם ובחרונם, מנגחים אותנו מכל עבר בתווית הנאצית.

משורר אריה פריד, רשם גיאורג אייזלר

נעדרתי מישראל כמה שבועות. בשוכי שמעתי בפסקול הטלפון האלקטרוני שלי הודעה קצרה מפי אשה אלמונית, דוברת עברית צחה, אולי מורה. וזו לשון ההודעה: "הודעה קצרה: חבל שלא שרפו אותך ואת מישפחתך באושוויץ".

לפעמים נרמה לי שכולנו יצאנו מרענתנו.

עמדנו שם אז לימינו של ישעיהו ליבוביץ, נביא הועם והאחרית של זמננו, בעת שהשמיע לראשונה ברכים את הכינוי הנורא. שמענו, אפשר שלא הסכמנו, אבל נותרנו במקומנו. ידענו שמי קומנו או במקום שבו הוא ניצב.

שירו של אריה פריד מכנה את חיילי צה"ל ואנשי יש"ע (ועוד מפלצת לשונית), הפועלים

נתן זך

אריה פריד: השיר המתערב

מספר, משורר ומסאי. פריד בן ה-67 (נולד ב-1921 בווינה) הוא כיום הנודע במשוררים היהודים הכותבים בגרמנית. ב-1938 נמלט ללונדון והשתקע בה, תחילה כבעל-מלאכה, אחר-כך כסופר. עד 1968 ערך את תוכניות הבי-בי-סי בשפה הגרמנית.

דבריו נדפסו בכיתביעת פוליטיים וספרותיים רבים, רובם ככולם בעלי גוון סוציאליסטי ורדיקאלי. פירסם עשרות ספרים. כן תירגם לגרמנית מכתיביו שייקספיר, ט"ס אליוט, דילן תומאס, אדית סיטוול וסילווייה פלאת'. גם הוא בין מתרגמיו של דויד רוקח המנוח לגרמנית.

פריד יצר ויצק תוכן במושג "השיר המתערב", זה החושף את תוצאותיה החברתיות והפוליטיות של אי-האנושיות. זיקתו לברכת באה לידי ביטוי לא רק בנטיה לכתיבה מיכתמית, אלא גם בכל התפיסה של "שירים-שכנגד" אשר בהם הבהיר וחייד בשנים האחרונות את עמדותיו והשקפותיו בשנים עברו. הסיסמה שאותה טבע והציב לעצמו אומרת: שום שיר "שמעבר לאנושי".

בימי מלחמת ויאט-נאם היה פעיל ביותר בחזית האנטי-אמריקאית. התנגדותו העזה למדיניותה של ישראל בשטחים הכבושים (שמע ישראל!) ועמדתו בשאלת הטרור הפנימי בתוך גרמניה שלאחר המלחמה (הבריגדות האדומות) עשויה לדמות שנויה במחלוקת פוליטית. עם זאת, הוא אולי המשורר היחיד במערב-גרמניה של ימינו המסוגל למלא אולמות גדולים בקהל אלפי בני-נוער המזדהים איתו ועם עמדותיו.

אריה פריד

יהודי פונה ללוחמים הציוניים — 1988

גם אני, ילד יהודים,

עניתי

בידי מענכים —

להיות יהודי חדש

עם אלה היהודים החדשים

אשר בדמותם הפכתם

את הפלשתינאים.

ואני רוצה לעזור להם לשוב

כאנשים חפשים

לארצם שלהם פלשתינה

אשר ממנה גרשתם אותם

או שבה אתם מציקים להם

שוליות צלבי-הקרס שכמותכם

שטים שכמותכם, מחליפי עורם

של תולדות העולם

אשר מגן הדור

שעל דגלכם

דומה יותר ויותר

לסימן הארור ההוא

בעל ארבע הרגלים

שאותו אינכם רוצים לראות

אבל שבדרךכם אתם הולכים פיום הזה.

מגרמנית: נתן זך

מה אתם רוצים בעצם?

אתם באמת רוצים להתעלות על אלה

אשר רמסו אתכם לארץ

לפני יובל שנות אדם

בדמכם, ברפשכם?

האם אתם רוצים

להנחית על אחרים עכשיו

את כל הענניים הישנים

בכל פריטיהם זבייהם

המטנפים

בכל ההנאה ההקמית

של מעני אדם

כמו שהורינו

סבלו אותם אז?

האם באמת רצונכם

להיות לגסטפו חדש

לגרמאנט חדש

לס"א וס"ס חדשים?

לעשות את הפלשתינאים

ליהודים חדשים?

שאם כך, גם אני רוצה —

מפני שאז לפני חמשים שנה

„דר חדש“ מארה

יצחק לאור

על האימפוטנציה של השמאל ועל כתיבה חלופית

מיכתב גלוי

מיכתבו של יצחק לאור נכתב בראשית אוגוסט באיטליה ונשלח אלי מיד לאחר היכתבו. שרתי הדואר באיטליה לא רצו והמיכתב לא הגיע אז ליעדו. רק בימים אלה, עם שובו של הכותב ארצה, קיבלתי אותו. אני מפרסם אותו כאן בשלימותו בשל חשיבותו העקרונית וכן בשל אומץ-הלב של מחברו, שאותו אני מעריך מזה זמן רב. הפירסום נעשה, כמובן, בהסכמת המחבר. הכותרות וכן תיאורו של המיכתב כ"מיכתב גלוי" — שלי.

קסטלפרנקו, 1.8.88

כסף מאירגון חבר באש"ף (מדוע לא מציינים לפחות, שזהו ציון-דרך בהתנהגות האירגונים הפלסטיניים: אם הם מוכנים לממן הוצאת עיתון בעברית, ערוך בידי יהודים ישראלים? אבל לא זו הנקודה). מה שאני שואל הוא, מדוע קל יותר לסופרים איטלקיים מתונים בדעותיהם להגן על חשוד ברצח, מאשר לסופרים ישראליים לצאת להגנתם של אנשי דרך הניצוץ?

להנחה של התשובה הקלה ביותר היא "המצב הבטחוני". אבל זוהי כמובן מלאכת טיוח, משום שאין סופר המסכן את ביטחון המדינה בהתייבחו לצרים של ארבעה עצורים. מעבר לתשובה השיגרית הזאת מצויים כמה מושגים, קשורים יותר שאותם הגיע הזמן לברר, לא בגלל דרך הניצוץ (בנוסף לצורך לסייע לאנשים הללו, כמובן) אלא משום ש"האחריות", השמירה על קשר עם "הקונסנזוס" ושאר מושגים, קשורים כולם בצנזורה עצמית, בחוסר יכולת להתנגד, או אפילו ברצון לסייע לשליטון במירת האפשר, חרף "ההסתייגות המוסרית" ממעשיו של השיל-טון.

יותר על מאבק

אני רוצה להסביר כמה דברים שנראים לי משמעותיים באימפוטנציה של האינטליגנציה

נתן, שלום

בסוף השבוע שעבר נעצר כאן, באיטליה, אדריאנו סופרי, מי שהיה מנהיג אירגון השמאל החדש הגרול "לוטה קונטיננאה" (מאבק מתמיד). סופרי חשוד בכך, שנתן את ההוראה, לפני 16 שנים, לרצוח את קצין מישטרת-הביטחון, קלבריו הידוע לשימצה. קלבריו היה הקצין שרחף מן החלון את האנרכיסט ששימש מודל לזה שבמחוזו הידוע של דארי פו. אחר כך הודיעו שהאנרכיסט מת, כוכור. מאוחר יותר החל הטרור האדום לצבור תאוצה ולעורר איבה עזה עד כדי יצירת קונסנזוס מוניסטים, נטאליה גינזבורג — גינו את מעצרו של סופרי. חרף החקירה והחשד ברצח, לא נרתעו השלושה מלהביע סולידריות עם השמאלן לשעבר, עיתונאי ומשכיל בהווה.

למה אני כותב את ההקדמה הארוכה הזאת? משום שאני רוצה להשתמש בעניין דרך הניצוץ כמשל. את ארבעת חברי האירגון הקטן לא מאשימים ברצח ואף לא בסיוע למעשי-טרור, גם לא בחשיפת סודות המסכנים את ביטחון המדינה. הם נאשמים בכך שלצורך הוצאת עיתונם קיבלו

הישראלית ברובה הגדול. אחרי הכל, מעבר לשביעות הרצון העצמית מונחת עובדה בולטת: בשמנות חורשי האינתיפאדה (בעת כתיבת מיכתב זה) נעשה מעט מאוד בשטח המחאה הפוליטית. נוכח הגבורה הפלסטינית, נוכח ההידרדרות המוסרית והפוליטית של ישראל לשפל שאיש מאיתנו לא העז לדמות לעצמו, בולטת האימפוטנציה של היונים, מחנה-השלום, או השמאל. הוסף לכך את העובדה שבמשך שנים שימש תירוצי "העמדות של אשף" — ואני טוענת תמיד שהיה זה רק תירוצי — סופרים ואנשי-רוח, כאמתלה שלא להשתתף בשום מחאה שפירושה היה סולידריות עם הפלסטינים. באו התפניות, שבאו ומימך כסאם אברשריף והחלטות ועידת אלג'יר והכרזות הפעילים הפלסטינים בשטחים וחוזה השלום ההיסטורי שלכם — אבל לגבי חלק גדול, או בולט, מאותם "מחלבים" דבר לא השתנה. חלק מהדברים הללו הסברתי, או ביקשתי לשרטט באפריים חוזר לצבא.

מלחמת-הלבנון הולידה בי הרצון להבין מניין נובעת הנכונות המהירה כליך לוותר על מאבק. אלא שבמחזה הזה צימצמתי את עצמי, אולי צימצמתי את עצמי יותר מדי. הסתפקתי בהתחשבות עם המיתוס והינחתי לעולמים הקונקרטי של בוראיימחרש של המיתוס. הנושא הענייני, לדעתי, הוא כיצד משוחזר המיתוס, כיצד מיוצר מחדש השקר, או האני מאמין הקיבוצי המאפשר לשליטון להמשיך ולהוביל את עמו כערך. זהו ניסוח זמני. אני חושב שאסכיר את הדברים טוב יותר אחרי-כך.

התפקיד הזה, השליטוני, של חלק גדול ורב מהאינטליגנציה הישראלית וחוסר-היכולת הפא-טטי שלה למלא תפקיד אופוזיציוני ("לאמר לא", המעניין) הוא נושא רחוק לניחות. לא מתוך קנטרנות או סקטאנטיות. יש לעסוק בכך בזירות, כדי לא להפסיד שותפים אפשריים לדרך. קח למשל את א.ב. יהושע, או את עמוס עוז, בתור דוגמאות לסופרים שלא זו בלבד שלא התנתקו מעולם מראיית-העולם הבסיסית והעמוקה של סופרי דור תש"ח אלא שהם — בנוסאים החשובים ביותר — שותפים נלהבים ממש כמו ה"קונים", לאותה מיתולוגיה, לאותו ספר כללים סמוי של "עם המדינה, תמיד".

נכון, החברה הישראלית וזה מאז 1948 לכיוון יותר שבע והרונסטי, פחות פורטיני וסוצי-יאליסטי, וכך גם סופריה. אבל בבסיס נראה ההתייחסות לצד העלית השלטת לצורך ביצור האידאולוגיה השלטת. לא התנגדות, חס ושלום, ולא — בשום אופן — ניסיון לנסח אלטרנטיבה אידאולוגית.

אני עלול להיות מובן שלא כהלכה. אני מדבר עכשיו על הצהרות או אפילו הצהרות פועלה פוליטיות. א.ב. יהושע משתתף מדי פעם בפעילות הפוליטית הספרוארית והמפונקת של המחנה היוני. כמוהו גם עמוס עוז. הלוואי שהיה להם אומץ-לב גדול יותר. למשל, בשלב הראשון של מלחמת-הלבנון. אותם שלושה שבועות טראומטיים, שבהם נתן הלייבור הישראלי ארבה לבגין ולשרון להצליח במלחמה, לפני שהחליט לצאת כנגדה. מה הפך את האינטליגנציה ששתקה לסמורסת כליכך? הפחד? לא. חישוב קארייריסטי של "להיות במרכז" לא. בשבוע הראשון של המלחמה הכנו עצומה. קראו לה ד' חתמו עליה הרבה מאוד אנשים "חשובים", ולא חשובים" וסיפורה הפך כבר מזמן רצוי לתיעוד: היא צברה תאוצה, הביאה להקמת ועד רחב נגד המלחמה עד כדי הפגנה גדולה בכיכר מלכי ישראל. שבוע אחרי ההפגנה הזאת יצאה "שלום עכשיו" לרחובות וההמשך מוכר יותר.

מכל מקום, מה הביא את א.ב. יהושע לסרב לחתום על העצומה? הוא הסביר שהוא מרצה לפני חיילים וחשוב לו מאוד שלא לאבד את התפקיד הזה. עמוס עוז הקשיב לנוסח העצומה שקראתי לו לשלוח. כשהגיע למישפט האופרטיבי, כלומר המחייב, (כלומר הקרוב ביותר לפעולה מעבר לחתימה), "ייסוג צה"ל מיד" (או משהו כזה), באותו רגע הפסיק אותי עוז ואמר "לא. זה היה השלב שבו עמדה, אולי כמה וכמה. אישים", כאשר קראתי באוזניה את הנוסח, והאמת היתה שבין מארגני העצומה לא היתה שום נכונות לוותר על המישפט הזה.

אני מוותר בצער רב על הדיון במידת אחריותם של השותקים באותם שלושה שבועות למה שאירע אחר כך. בדרך כלל הם מסתתרים מאחורי הטענה שלקולם בלאו הכי לא יכול היה להיות ערך. מצד שני, הסיכון להשתתף בניסוח זה או אחר של עמדה, מלווה תמיד, אצל אותם אנשים, במתן חשיבות עצומה לטכסט, כאילו לקולם יש ערך גדול מאוד (כאשר הם יכולים להנך אותו, לדוגמה), ואני סבור כי להסבר התופעה דרוש דיון

נוסף באופן שבו מתפקדת האידאולוגיה השלטת. מבחינה אידאולוגית (להבדיל, מדי פעם, מהבחינה הפוליטית) האנשים האלה: עוז, יהושע, גבריאל מוקר, אהרון מגד, משה דור, ואחרים, חלקם טובים וחלקם רעים, הם שותפים מלאים באידאולוגיה השלטת ואף לא אחר מהם מסרב לשרת את האידאולוגיה הזאת.

שרותים אידאולוגיים

קשה קצת להגדיר כאן, בלי ציטוטים או דוגמאות, בלי ספריה או רשימות קורמות, את כל מה שאני רוצה לומר על אידאולוגיה. אני סבור שקשה לתאר מציאות נתפסת בעיני בני-אדם בלי אירגון אידאולוגי. האירגון הזה מחבר את העובדות, את הפרטים, את התופעות. האידאולוגיה השלטת מצוידת כמוכן ביתרון עצום, אפילו אם לא נביח שהשליטון מוכן לשלם הרבה תמורת שירותים אידאולוגיים (וכל שילטון מוכן לשלם הרבה תמורת שירותים כאלה; ראה את היחס לאנשי-רוח מטעם, ככל שילטון). אפילו אם לא נביח את זה, הרי לשליטון יש כוח עצום בקביעת סדרי העדיפויות של סדרהיום הפוליטי (יצירת חרשות, למשל: הגדרת טיבן של החרשות — רצח, או הרג, נפילה בתפקיד או הי"ד). לשליטון יש כוח עצום בעיצוב מחדש של תודעת נתניו: שמות רחובות, הלוויית צבאיות בטל-וויזיה, צנזורה, קייטנות, מתנ"סים, תוכניות לימוד, נשיא המדינה, סדרות-חינוך בצבא, חגים

חלק מהאידאולוגיה הרחבה יותר השולטת במקרה, אבל אפשר לראות כמה היא שונה ממנה בנואה לרון בכל הקשור למשל באופיה היהודי הבילערי של המדינה. לפני השער הזה נופל הליברליזם האירופי, המשמש ברור-כלל מעין מצפן לעלית השלטת בארץ, ככל הנוגע להתנהגות ביחס לשאלות מוסר.

להתייבב מול אידאולוגיה שלטת — קשה. חברה כמו שלנו לא סולחת למתנגדיה האידאולוגיים בקלות, אלא אם הם עושים הרבה מאוד מאמצים של חזרה בתשובה. ראה, כמה עמל משה סנה ו"ל טרם מותו כדי לחזור בו ולזכות במחילה. או קח למשל את נתן זך. באחרונה, נוסף על המפלה הפוליטית שהנחתה על השליטון עם ביטול פסטיבל השירה הבינלאומי, פגעת לפחות בשתי נקודות רגישות באידאולוגיה הישראלית: וקודם כל בבילעדיות היהודית. (לא יעזור כלום, לכהנא יש הרבה מאוד אויבים פוליטיים. כל המפלגות. אבל כהנא צמח על קרקע ישראלית מאוד. שום דבר שהוא אומר אינו זר לרקע האידאולוגי הישראלי, גם אם הוא פיטש את הדברים כיאה לגיוען ברוח הנאצית).

גשר עם הימין

הנה, קח את החתימה על מיסמך-השלום עם הסופרים הערבים. לרוחות חתימה על מיסמך כזה, שמבחינה פוליטית אין בו רבב, גם מבחינת

שיבחי הקונסנסוס, צילם: האנס רייך

העוזים והיהושועות, לטובת "גשר" עם הימין בישראל, זהו בריוק הגרעין הקשה של האידאולוגיה הישראלית — הסולידריות שבתוך הלאום חשובה תמיד יותר מכל סולידריות אחרת. זוהי הנקודה הרגישה האחת שבה פגעת בגדול. אגב, בעניין הזה פועלים השליטון ושליחיו בצורה הנסה ביותר, תמיד. גם כאשר מדובר בפעולות שיטור או בביטויים אחרים של "מחשבת השיל-טון": בהפגנות בשטחים, למשל, הרב המוציא ביותר את הצבא משלוותו הוא התייבבותם יחד של יהודים וערבים: האופן שבו מגיב רבין-סמוחה על מיפגשים של פלסטינים מהשטחים עם יהודים מישראל: שוב, היחס המתנכר אל המימך שחלק גדול מן הסופרים "היוניים" גילו, כל אלה קשורים לכלל הראשון של האידאולוגיה הישראלית — פילון איננו טוב, חילוקי-דעות אפשריים, אבל בבית, אסור להתחבר עם ערבים כנגד יהודים, ויהיו יהודים אלה אשר יהיו.

אבל אני רוצה לקצר ולגעת בנקודה השנייה שפגעת בה. דן מירון הרבה לעסוק ביחסים בין המימך הציוני והמדינה לבין הספרות העברית. אני חושב שהוא החמיץ כמה דברים בתיאור הרחב והידעני שלו. ראשית, כל המימך מטיפחים יחס של יראת-כבוד והערכה לספרות אפילו מימכים ברבריים. טרי איגלטון, מאוּק ספורד, תיאור כיצד הפכה הספרות האנגלית, זו שאנו מכירים היום כמקצוע בתיכון ובקולג' (כלומר, אינגליש), ישות רחבה וכביכול עצמאית, כיצד נולדה בתורת שכלות במהלך המאה ה-19 וכלכל בחברה מסוכסכת, מפוצלת ונטולת תרבות אחת מגובשת. ממש כך מתפקדת הספרות העברית, מבחינת השליטון, אצלנו. קח את טווח הזמן שבו נזקק תמיד משרד-החינוך עד שהוא משלב סופרים בתוכנית-הלימודים. קח את מושג הקאנון ואת הוהירות ה"חינוכית" וה"אסתטית" שבה נוהגים לקבוע טעם וחינוך באותו קאנון של "כיתבי קודש". והנה בא הקאנון בהאידרדיה, נתן זך, ונוסע במהירות של 120 קמ"ש במקום שבו הולכים על קצות האצבעות וכלי להוציא הגז. בקצרה: השליטון מתייחס לתרבות כאל מוסיאון. במוסיאון לא כותבים סיסמות על הקירות.

ספרות אלטרנטיבית

דן מירון החמיץ לדעתי את האופן שבו ספרות מעניקה, בכל החברות, או לפחות בכל החברות שאני יודע משהו לגביהן, את הקהרנטיות (הלי-כירות) שהעלית השלטת חדרה כליכך לשלומה. (תרבות ערית בארץ יכולה להיות מוסיקאלית או ריקודית, אבל לא מילולית, כי האיום על הקהרנטיות התרבותי לא חרג מהפונקציה המוסי-אנית, הפולקלורית, המוניסטית). לכן, כל המימכים וקוקים לסופרים: כדי שיעניקו סמי-ליים, כדי שיהיו בעצמם לסמלים, כדי שיהיו סיבת הקיום, התרבות הלאומית. (מירון אמר לי כמה פעמים שבאמצעות-הברית אין מיחסים חשי-בות לסופר. אני חושב שהוא טועה בכך שהוא מחליף בין מושג הספרות העכשווית לספרות הקאנונית).

כיצד מעניקה הספרות את הקהרנטיות, את ההשלמה, את עבודת השליטון? לפעמים באמי-צעות תכנים, לפעמים באמצעות הוראת התכנים בבית-ספר ותוך כדי עיוותם השטחית ולפעמים דרך הפיכתו של הסופר למונומנט השייך ל"העם", וכו' וכו'. והיריעה קצרה ואני מדלג. לכן, לא סולחים לסופר כאשר הוא שולל את הקהרנטיות הנפשעת הזאת שחברות וקוקות לה, בדרך כלל, כדי לעשות דברים שלא יעשו. לכן, למשל, נעשיתי אני כליכך הרבה על השירים הפוליטיים שלי שפורסמו בסיון קראיה, ולא משום שאמרתם לא האמת על נוש אמונים. אלא משום שעשיתי זאת במיגרש שבו אסור לעשות דברים כאלה. את הדת הישנה מחליפה במונח הדת החילונית — אסתטיקה, אמנות, ספרות — וכמו כל דת, גם לדת הזאת יש מקומות קדושים.

המקום, כאמור, קצר ומיכתב אינו יכול להיות טיטה למסה. אני רוצה רק להוסיף שסאטירה או פארודיה הם כלים "גוויים", באין כלי אחר להתמודד עם האידאולוגיה השלטת. אבל נראה לי שהרבה החשוב ביותר שיקרה — אם יקרה — בתחום חיי הרוח שלנו יהיה הפניה לכתיבה של ספרות אלטרנטיבית. אני לא מתכוון לספרות אידאולוגית, במובן המתועב עליך ועלי. אני מתכוון לספרות שכתוב חשבון עם המימך האידאולוגי של הספרות שלפניה, של הסופרים שלפניהם, וכמוכונ עם השליטון עצמו. שיחה מרתקת על המימד הזה אצל עוז ויהושע היתה לי עם לאה צמל, שהפתיעה אותי בניתוח יפהפה של הפעולה כמימנה חוזר אצל שני הסופרים הללו.

האימפוטנציה שעליה דיברתי היא, לדעתי, הסבר אחד למלאככוליה השמאל-ציונית, שעליה דיברתי בעצם בשיחות הרדיו הפיות בגלי צה"ל בימים הרעים ההם. הרי אינך יכול להתנגד פוליטית ולהפכים אידאולוגית מבלי להרגיש כמי שהולך ורגליו אינן נעות.

נוכח ההידרדרות המוסרית והפוליטית של ישראל לשפל שאיש מאיתנו לא העז לדמות לעצמו, בולטת האימפוטנציה של היונים, מחנה-השלום, או השמאל. התפקיד הזה, השי-לטוני, של חלק גדול ורב מהאינטליגנציה הישראלית וחוסר-היכולת הפאטטי שלה למלא תפקיד אופוזיציוני הוא נושא דחוף לניתוח. לא מתוך קנטרנות או פלגנות.

(המשך מעמוד 5)

הצורך בהידברות עם אש"ף ובזכר בזכות הפלסטינים למי דינה משלהם לצד ישראל. זהו נושא מרכזי בחינוך, והוא יקבע את גורל המדינה. אך בעוד שהוא בוער בעצמותיהם של הבוחרים הערבים, אין זה הנושא היחיד המפעים את הבוחר היהודי.

הבוחר הוא אדם שלם. יש לו הרבה בעיות, מאויים, תיקות ושאיפות. הרבה דברים במדינה מטרידים אותו. הרבה נושאים מעוררים בו התלהבות או סלידה, והוא רוצה לשנותם.

כאשר מיפלגה נראית כאילו היא מתייחסת ברצינות רק לנושא אחד ויחיד, חשוב ככל שהיה, היא מנתקת את עצמה מהציבור. מה גם שהנושא הפלסטיני נראה (בטעות) כנושא שצריך לעניין רק את הערבים, לא את היהודים. מכאן התרמית של המפלגה קדמת, כאילו זהו מיפלגה ער בית, שאיכפת לה רק מה קורה בערבים, ושגם היהודים שבה עוסקים רק בעניינים ערביים. מטעם הבחירות שלה חיוך רשום זה.

זהו מקור חולשתה של המתקדמת בציבור היהודי, בייחוד עתה, כאשר גם מיפלגות "ציוניות" כמו ר"ץ ומפ"ם מרבות כבר על הצורך בהידברות עם אש"ף ורומזות על הסכמתן למדינה פלסטינית.

אמנם, בעבודתו השקדנית ככנסת טיפל מתי פלד גם בכל הנושאים האחרים שהתעוררו במהלך החיים הפרלמנטריים. אולם תרמית סיעתו גרמה לכך שמכל נאומיו ומחלכיו עשתה רושם בציבור רק פעולתו בנושא הפלסטיני (אולי נוסף על פעולתו הברוכה נגד פרויקט הלבאי).

כוחה של המתקדמת, כמו זה של רק"ח, יבוא לה מן הציבור הערבי. בציבור היהודי לא תוכל להתחרות עם ר"ץ ומפ"ם — כשם שאלה לא יוכלו להתחרות עם רק"ח והמתקדמת בציבור הערבי.

בציבור היהודי יצביע בעד המתקדמת או רק"ח רק מי שהעניין הפלסטיני בוער בעצמו מותו ממש, מי שמאמין שהוא חזות הכל, עד כדי כך שהוא מאי סיל על כל נושא אחר.

מפת הבחירות של 1988 נראית כמו תפריט במסעדה יוקרתית. יש בה מיבחר עצום.

נוסף על שתי המנות העיקריות — בשר או דגים — יש חמשי-שש מנות דתיות, שלוש מנות לאומניות, חמש מנות ליברליות-שמאליות.

מול מיבחר עצום זה, נבוכים בוחרים רבים. הם יכריעו, בסופו של דבר, מתוך שיקולים שהיו מישניים למדי: אהדה לרמות זו או אחרת, התרמית הכללית של רשימה מסוימת, "מפני שתמיד הצבעתי ככה", או "מפני שבמשפחה שלנו כולם מצביעים בעד".

למרבה הצער, לא תיפול בבחירות אלה ההכרעה בענייני נים הגורליים, העומדים לפני המדינה. שום ברירה ברורה גם וחדה אינה מוצגת לבוחר. גם הבוחר עצמו אינו בשל עדיין להכרעה גורלית.

הכרעה כזאת תיפול מן הסתם בבחירות שלאחר מכן — אולי בעוד ארבע שנים, אולי עוד הרבה לפני כן, כאשר יהיה ברור לגמרי מה השלום האפשרי ומה מחירו. חודש לפני ביקור אנוור אלסאדאת בירושלים לא היתה אפשרות ההכרעה החרמשמעות שבה אחרי קמפ-דייוויד.

לכן לא תיפול ביום השלישי הבא אלא הכרעה ציונית. זה יהיה צעד ראשון בדרך.

כאשר תגיע שעת ההכרעה האמיתית, יהיה גיבוב זה של המיפלגות בלתי-רלוונטי. הן תסריט הזה לא יהיה עוד אקטואלי. יהיה צורך בכוחות פוליטיים, שייצגו את הברירה. את הכוחות האלה יש ליצור.

ר"ץ היא, במהותה, מיפלגה ליברלית-מתונה. תנועת-המר"ב היא ליברלית-ימנית. מפ"ם היא סוציאליסטית.

מי שהולך בכיוון זה, יכול לברור לו בין השלוש את הקרובה ביותר להשקפתו.

יש קו בלתי-נראה אך ברור, המבדיל בין שלוש המיפלגות האלה ובין שתי האחרות — רק"ח והמתקדמת. השלוש הן מיפלגות מימסדיות, אמנם בקצה הקונסנוס הלאומי אך עדיין בתוכו. שתי האחרות הן מיפלגות חוץ-מימסדיות, מחוץ לקונסנוס הלאומי.

אך נרמזה כי היחס המיוחד אליהן נובע מסיבה אחרת. הן נתפסות שתיהן כמיפלגות ערביות, שיש להן סיעות יהודיות, כשם ששאר המיפלגות נתפסות כמיפלגות יהודיות ("ציוניות"), שיש להן סיעות ערביות.

דמותה של רק"ח ידועה ואינה משתנית, לטובה או לרעה. במשך דור שלם, היתה רק"ח (מק"ח, חר"ש) המיפלגה האוטנטית היחידה של האזרחים הערבים בישראל. היא לחמה למענם, ניוונה מהם, ייצגה אותם, בעודה שומרת על קשר הדוק מאוד עם מוסקוה והגוש הקומוניסטי כולו.

בהיותה "מיפלגת השילטון" במיגור הערבי, סיגלה לעצמה רק"ח תכונות שילטוניות מובהקות. כעיניה, המטרה מקדשת את האמצעים, כמעט כל האמי צעים.

גם אצל רק"ח, הטוב והרע הם שני הצדדים של אותו המטבע. מהצד האחד — העיקריות והנאמנות המוחלטת לדרך שלה, הדבקות בקו של מוסקוה (על כל גילגוליו), המאבק לזכויות הערבים בישראל והתמיכה בפלסטינים. מהצד האחר — הברטאניות הקיצוניות בלמי מתחרים בציבור הערבי, שלא לדבר על אוסוויציה מבסנים.

מצבה של רק"ח-ח"מ-יח"ד"ש השתפר כמקצת ברחוב היהודי כזמן האחרון. היא פעילה מאוד בקרב אירגוני-המחאה היהודיים, שקמו בעיקבות האיתני פארה. עם שיפור היחסים בין ירושלים ומוסקוה, ושניו היחס הסובייטי לה גירת היהודים, משתפרת גם תרמיתה. בציבור היהודי הקטן הנמצא כינה ובין ר"ץ ומפ"ם, יכולה רק"ח למשוך אל עצמה כמה בוחרים, תוך התחרות חריפה עם המתקדמת.

אולם ציבורי-הבוחרים האמיתיים של רק"ח הוא בשטח הערבי. שם תזכה שוב בתמיכה מאסיבית. מיספר בוחריה הייחודיים לא יעלה על כמה אלפים, ויהווה רק את הקצפת שעל העוגה.

מצבה של הרשימה המתקדמת לשלום הוא בעייתי יותר.

גם היא נראית בעיני הציבור כמיפלגה ערבית לאומית, שיש בה קבוצה של יהודים בעלי רצון טוב. במשך ארבע שנות קיומה היא הצליחה לבצר את נכסיה בציבור הערבי, חרף התקפות המחץ הבלתי-נלאות של רק"ח עליה. לעומת זאת לא הצליחה ליצור נכסים משמעותיים בציבור היהודי.

לא זאת היתה כוונת מייסדיה לפני ארבע שנים. הם רצו להקים כוח יהודי-ערבי אמיתי, ולא רק מבחנה סמלית. משמע: גוף שהורעו היהודית שלו לא תהיה פחות ארוכה מאשר הזרוע הערבית, מפני שהכרעה תיפול ברחוב היהודי. תיקוה זו התבררה כלי. לדעתי, גרמה לכך החלטת התנועה — החלטה מודעת, אחרי דיונים ולבטים — להתייכז לחלוטין בנושא אחד בלבד:

"חיים צור"

יתן לך סיהות רבות למה לאבד את הלב

אומנם לא על הבשר לבדו יחיה האדם. אבל, בכל בית יודעים את ההבדל המשמעותי בין סתם בשר לבין בשר מעולה. כל אחד יודע כי הטעם הטוב של הארוחה נקבע בטיב החומרים ולכן גם מאכלי יום-יום יהפכו לארוחת מלכים בעזרת הבשר המעולה של "חיים צור".

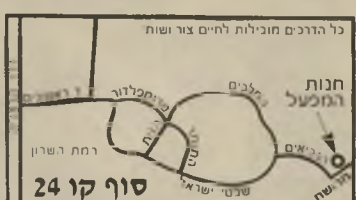
• בשרים • מעדני בשר • נקניקים • ממרחים • סלטים

• אנו מקבלים ומכבדים כרטיסי אשראי
• מתקבלות הזמנות לבית הלקוח
• פתוח יום יום מ' 9.00-19.00 — יום א', ו' עד 14.00

צריך לנסות ומיד להנות.

טל': 03-5400554, 490799, 03-498402

כל הדרכים חובלות לחיים צור ושות'

רחת השרון
סוף קו 24

חיים צור

בע"מ

שיווק בשר

חיים צור בע"מ - מעדני בשר לכל אירוע

חנות המפעל: איזור התעשייה החדש • רמת השרון מורשה • רח' חרושת 17

רהיטי-היוקרה "רולף-בנין" בישראל

חברת הרהיטים הוותיקה 4 נורים, שלרשותה אולם תצוגה יחיד ואקסקלוסיבי בתל-אביב, קיבלה את ייצוג חברת-הרהיטים הגרמנית רולף-בנין.

החברה הגרמנית היוקרתית, לה סניפים בכל העולם, בוחרת נציג בלעדי אחד בלבד בכל ארץ וזאת לאחר בדיקה מעמיקה, הכוללת תחקיר כלכלי-שיווקי מקיף על החברות המעוניינות לייצגם.

הרהיטים של רולף-בנין נחשבים לריהוט יוקרתי, יקר, מעולה וייחודי מבחינת עיצובם. הרהיטים עשויים מחומרים טובים ביותר ומאפשרים שילובים מודולריים רבים. שיווק הרהיטים יחל בחודש דצמבר, כאשר יגיעו הדגמים הראשונים. חלקם יוצג לראשונה בתערוכת עיצוב 89. שתתקיים בגניית-התערוכה בתחילת דצמבר.

אות-כבוד

מיגוון הרהיטים הגדול חייב את 4 נורים להיערכות מתאימה ובחינת שיטות-מכירה מיוחדות, כהזמנות קטלוגיות כאשר האספקה תיעשה בתוך שלושה חודשים. מר צויבל, מייסד ומנכ"ל 4 נורים, רואה בהצלחת חברתו לעבור את הסינון הקשה, עד קבלת ייצוג החברה הגרמנית, אות-כבוד במיוחד לקראת כניסת 4 נורים לשנתה ה-50. כמקביל ליבוא רהיטי רולף-בנין יצאה החברה בקו עיצובי חדש — FINE LINE — של רהיטים יוקרתיים צעירים. חברת 4 נורים מייצרת ומשווקת רהיטים בישראל החל מ-1939!

ציתות במיפלגות? ואצרך ?

אנו מספקים גם:
★ שירות לגילוי האזנות
★ מכשירים להקלטת שיחות
★ מזכירות אוטומטיות

רדיו דוקטור בע"מ

ת"א, שלום עליכם 18, טל' 286444

תו טרמפ לחייל

באלפיים דולר יכול אדם קצר-ראי להיפטר ממישקפיו. יש בזה הימור מסוים. אלפים עשו זאת בארץ

ניתוח במקום מישקפיים

החולפת בדרך-כלל תוך חודשים מעטים.

לואיג'י מרצה מאוד מהניתוח, וחושב שזו אפשרות טובה וזולה למי שיכול להרשות זאת לעצמו. המחיר הוא בסדר-גודל של טיפול-שיניים, בעוד שהתועלת גדולה בהרבה.

חגית הריגל, גננת צעירה מנתניה, שמעה על הניתוח מחברים, טראו עלי-כך כתבה בתוכנית חצפית בטלוויזיה. היא התחילה לחפש אנשים שעברו את הניתוח, עד שחברה סיפרה לה על ידיד שעבר ניתוח כזה בהצלחה.

בשעת חיפושיה אחרי רופא שיבצע את הניתוח, התגלגל לידה הפרוספקט השעורייני של מרפאת-העיניים ב"בית הרופא בתל-אביב. בפרוספקט זה מופיעה, בין השאר, קריקטורה, ובה גבר ואשה במיטה המספרים על סיפור ביצועיהם לאחר הניתוח. הרבר עורר בשעתו שערוריה בתוכנית כלבוטק, והרופא שביצע את הניתוח עבר להתגורר ברחובות.

חגית דווקא התלהבה מהפרוספקט, ובעיקר מהגראפיקה ומהמסר, ואיתרה את הרופא ברחובות. אך אחרי פגישה שבוטלה איבדה את הקשר עימו. את הניתוח עשתה בסוף אצל רופא אחר, ואחרי שתי בדיקות-עיניים מקיפות הגיעה לניתוח. למרות שכל גופה נכרך בסריו, להוציא את העין המנותחת,

ורואה היטב. בעיון-שמאל הראייה מ"טשטשת, לפעמים, (נשאר חצי צילי-נדר), אך לואיג'י למד "לעשות שריר" בעין זו, וכך חזרת הראייה לקרמיות. הוא נזקק עדיין לעיתים למישקפיים מיוחדים, המתקנים את הראייה בעין שמאל, כשהוא מתעייף או צופה בטלוויזיה או בסרט-קולנוע, וגם בשעת בין הערביים.

ניתוח ה-R.K. לשיפור קוצר-הראייה הוא ניתוח מתוך בחירה חופשית וכרוך בהימור מסוים. כמו בטוטו, כאשר ההימור מצליח, הוא יכול לשנות את חיי המנותח ולגאול אותו מהתלות במישקפיו או בעדשות-מגע. הניתוח אמנם יקר לכיס הישראלי (כ-2000 דולר), אך סיכויי-ההצלחה גבוהים בהרבה (90%).

במחיר של

טיפול שיניים

ההימור מסובך יותר: ייתכנו סיבוכים כיום שונים ואף נזקים בלתי-הפי-כים לעין, אך הסיכויים לכך שואפים לאפס. בכל אופן, "פרס ניהומים" מובי טח מראש, ואצל חלק מהמנותחים הוא הסיבה האמיתית לניתוח: שיפור ניכר בקוצר-הראייה.

לואיג'י, טיפוס לא-טיני שופע הומור ושימחת-חיים, מספר בכריחות-הרעת על בעיות-הזהות שגרם לו הניתוח: הוא טרם התרגל לפרצופו החדש, ולפעמים חש נוסטלגיה כה עזה למישקפיים,

לואיג'י מקוטה, דיפלומט צעיר בשגרירות איטליה בתל-אביב, זור-כר בעיקר את האור החזק, שחדר דרך עינו המנותחת, שהחזיקה פתוחה לאור-רך כל הניתוח. עינו השנייה כוסתה. ידיו ורגליו נקשרו, למניעת תזוזות לא-צפויות. לרגע חש כנחקר במרתפי-המישטרה.

על חוסר-נוחות זו, ושאר החרדות המתלוות לניתוח, הקלו על לואיג'י-ההרדמה המקומית בעינו המנותחת, עליירי טיפות-ההרדמה, וכדורי-ההרגעה שקיבל. כך חש במעין תרדמה כללית. תרמו לכך גם נוכחותו הבוטחת של המנתח והכיבוש של עוזריו. בסך-הכל ארך הניתוח פחות מחצי שעה, והכל עבר בשלום. כשנודע ללואיג'י שהי-ניתוח בוצע בעזרת סכיני-הלום (מיקרומטרי) ולא באמצעות קרני-לייזר, כפי שחשב בטעות, תפס את ראשו בידיו ואמר לעצמו: "וואו, זה היה יותר מסוכן ממה שחשבתי!"

על הניתוח קרא לואיג'י לראשונה בניו-האוק לפני שלוש שנים, והמאמר עורר בו עניין. כאשר נפגש בבית-חברים עם הרופא אלי ברננביא מאור-ניברסטית תל-אביב, סיפר לו זה על רופא ישראלי שביצע בו את הניתוח בהצלחה. לואיג'י החליט לעבור את הניתוח, אך משך את העניין במשך שנה וחצי. במרס השנה החליט שזה הזמן: עונת-ההרצה בפתח, ואיתה הבעיה המסורתית של המישקפיים בים. חוץ מזה פחד פשוט לאבד את עיקבותיו של אותו רופא.

אפשרות של אובדן-הראייה, ודרוש אומץ לגשת לניתוח אחרי קריאתה. אך אילנה, שהיתה מעוררת מהצלחת אחיה, עברה ניתוח זה בהצלחה. כיום אין היא זקוקה עוד למישקפיים, למרות שהראייה בעיון-שמאל חלשה מעט (חצי-מיספר).

כשאלנה מספרת כמה זה מרגש

גננת הריגל

דיפלומט מקוטה

רניעות לאור-שמאל ולסינוור

לראות הכל בלי מישקפיים, הילדים סכיבה צוחקים, שכן זו לא הפעם הראשונה שהם שומעים זאת. אילנה, כמו חגית, נתקלה בקשיים במימון הניתוח, אך הגיעה להסדר לפריסת-תשלומים. חבל, לדעתה, שאנשים יוותרו על ניתוח זה בשל המחיר. חברתה כבר נרשמה לניתוח ותעבור אותו בקרוב.

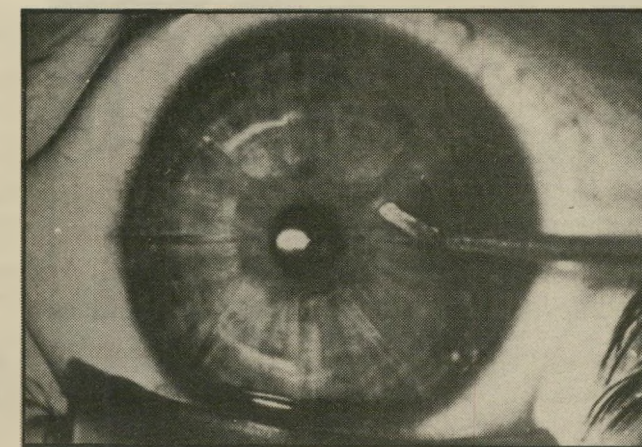
סוניה בנימין, ישראלית המתגוררת בלוס-אנג'לס, הגיעה ארצה לביקור-מולדת במיוחד כדי לעבור כאן את הניתוח, ולחסוך בכך אלפי דולרים מהמחיר הנדרש באמריקה. את הניתוח היא מתארת כקצר ביותר, ובמהלכו לא הרגישה דבר. היום, שבועיים אחרי הניתוח ויום לפני הטיסה חזרה ללוס-אנג'לס, סוניה מאושרת ומעידה שמי-עולם לא ראתה טוב יותר. מלבד התופעות הרגילות, היא סובלת מטיש-טושי-ראייה קל בבקרים.

בעיקבות המלצתה החמה הודרה גיסתה להירשם אף היא לניתוח.

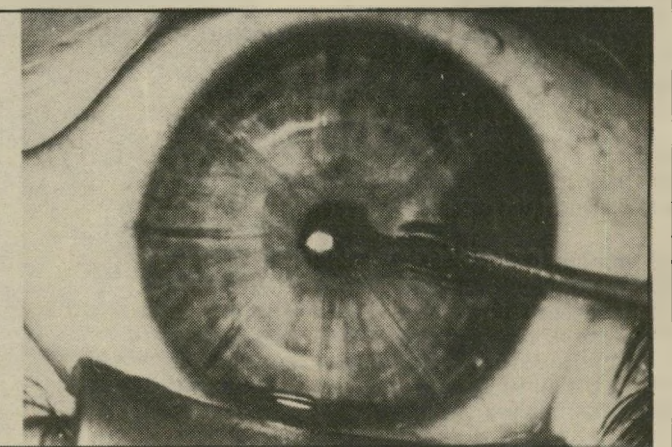
יש גם מנותחים מאוכזבים, שאינם מרוצים מחוות-הראייה אחרי הניתוח,

דן לאופר

(המשך בעמוד 32)

קטע מהניתוח (מתוך ספר מודעי) כמו התאמן. הוא יכול לשנות את החיים

אך היא מבינה שהוא כולל גם ביקורים חוזרים ואישפוז ביום-הניתוח. אילנה אשכנזי מלוד החליטה לע-בור את הניתוח אחרי ששני אחיה עברו אותו בהצלחה.

חוברת-ההסבר שקיבלה לפני הני-תוח מפחידה, לדעתה, שכן היא מזכירה

הרגישה נוח בשעת הניתוח, שעבר תוך דקות מעטות. אחרי הניתוח ישנה שעתים, ויצאה לדרכה.

כיום, שבוע אחרי הניתוח בעינה השנייה (הראשונה מנותחת תמיד חורש לפני השניה), היא עדיין בטיפול-אנטר-ביוטי אינטנסיבי: שתי תרופות, ארבע

שהוא מרכיב אותם גם ללא צורך. גם חברתו מתלוננת שהוא נראה פחות אינטלקטואל ללא המישקפיים. הוא הגשים את חלמו להתרחץ בים ללא מישקפיים, למרות שער לאחרונה סבל מרגישות רבה לאור-שמאל, ונזקק למישקפיים-מש. זוהי תופעה שכיחה,

בבדיקות שערך לו הרופא נאמר לו שסיכוייו להצלחה בניתוח הם "פיפטי-פיפטי" והוא החליט להמר. לואיג'י מרכיב מאז קטנותו מישקפיים בעלי מיספר גדול מאוד, (8-) דיופטר, שהם עבים במיוחד. כיום, חצי שנה לאחר הניתוח, הוא מתהלך ללא מישקפיים

מונולוג של ניסים (בעזרת רנה) גאון

המיפנה: כל סיגנון חיי השתנה. בסוראן יש לך משרתים ככל שתרצה. פתאום, בשווייץ, התקשינו למצוא משרתים. רנה חיפשה וחיפשה. בסוראן היינו נפגשים 40*30 מיש" פחות מדי לילה. היה לנו מועדון יהודי. זה היה כמו באפריקה. חיינו חיים קר לונגאליים. פתאום, בשווייץ, אנשים היו קרים יותר, מסוייגים איש מרעהו. הצטרכנו להיפך תחילה לאנוכיים כמו כולם... רנה: לא, לא, לא הפכנו לאנוכיים! רק אז הבחנתי שיש הברל בין אשכנזים

וחלק מהן אפילו שלחתי לישראל. כן, מסוראן! כלומר, ישראל נקראה אז פלשתינה. נקודת-המיפנה? לא קרה לי שום דבר כזה, שפתאום חשתי שהשמיים הם הגבול, שאהיה כליכך עשיר... כל עוד חייתי בסוראן, הכל היה כליכך מוגבל. העשירים בזמני, בסוראן, היו מסוג אנושי מסויים. למשל, מנהל-בנק הרוויח 7,000*6,000 לירות. אם הרי וחת 1,000 לירות — היית איש עשיר. מעבר לזה נחשבת למאוד עשיר. ב-1957 עזבתי את סוראן. פתחתי

קרים, כדי שתוכל להחזיק מעמד בצום...

● כסף: "כשעברנו לזינוה, סיגנון-ח" השתנה!"

א"י התעשרת? אהו: שירתתי בצבא הבריטי. השתח-רתי ב-1946 ושכתי לסוראן. התחל-

ולדתי בסוראן ב-1922, בעיירה קטנה הנקראת וארמרני. היתה לי ילדות יפה. אז ניתן היה לחיות טוב בסוראן מכסף מועט. אבי היה פקיד ממשלתי. הוא היה מושל העיר פורט-סוראן, לחוף ים-סוף. הוא הרוויח משכורת גבוהה, יחסית למשכורות אז בסוראן, אבל נמוכה במושגים שלנו. יחסי יהודים-ערבים? אני לא זוכר שהיה הברל בין המוסלמים לבין היר-הודים. היחס כלפי הנוצרים היה שונה לחלוטין. כינו אותם "אנשים חסרי

"אשתי היא חלק

מהצלחתי. בעסקים ובחברה!"

לבין ספרדים, בגלל התפילות השונות. בסוראן היינו כולם יהודיים. לאט-לאט התחילו להזמין אותנו לאירועים. כעבור כמה שנים הפך בעלי ליושבראש כל הקהילה היהודית בז'נווה. עשינו מהקהילה היהודית בז'נווה רוגמה לכל קהילות-העולם. בכל זאת יש לנו שני בתי-כנסת, ספרדי ואש-כנזי. נכון. הקהילה היהודית בז'נווה התרחבה ואנחנו, הספרדים, יש לנו תפילות משלנו, שאנחנו אוהבים... (רנה: ידעת שיש לנו בתי-הכנסת המפואר ביותר בעולם? בנינו אותו בז'נווה מהתגוררתי בדירה נורמלית, לא בדירת-מותרות!) בנינו מיקווה. קודם לכן, נהגו לט-בול את הכלות באגם... עכשיו יש מיק-ווה.

כיום אנחנו מתגוררים בדירה המ-חוברת למלון נונה-הילטון (שבבעלות גאון). אנחנו עדיין שומרים לעצמנו גם את הבית שבו התגוררנו בז'נווה כמשך שנים, שם גדלו הילדים, וזכרונות. מהו הסוד שלי, איך התעשרתי? יכולת, כישורים!

● ישראל: "מבקר"

הראשון כה, אני זוכר

המוני יתושים!"

אני זוכר בכיור את הפעם הרא-שונה שביקרתי בארץ-ישראל. זה היה ב-1939. ביקרתי עם אבא. אני זוכר שישנו לילה בחדרה. הת-עוררנו כבוקר, כשאנחנו עקוצים ושר-טים בכל חלקי הגוף. הבטתי מסביבי וראיתי המוני יתושים וזבובים, כל מיני ברחשים.

מאז ומתמיד התעניינתי בנעשה בישראל. את חושבת שקל להיות נשיא המגבית היהודית במשך 20 שנים? ומה עם נשיאות הבודט? ומה עם תפקיד יושבראש מועצת-המנהלים של אונ"י בריסית כן-גוריון? ונשיא הפרדציה הספרדית העולמית? אנשים במעמדי הכלכלי, בהיקף-עסקים כמו שלי, מע-דיפים לתת צ'ק ולשכוח את השאר. אני רציני. לא אשכח את היום שבו ביקרה גולדה מאיר בבית-הכנסת. באר-תו היום גייסנו 35 מיליון דולר! צריכים לדעת למכור את ישראל. במקום לבכות, לספר על צרות, צריך למכור את ישראל בצורה אטרקטיבית. לא לספר: "אני חפתי במעדר" כל השומעים בורחים. מי רוצה לבוא לח-פור במעדר?

מישרד בז'נווה. מזור. אז בדיוק חזר אחי לנהל את המישרד בסוראן. לא חשבתי או שאני עוזב את סוראן לתמיד. חשבתי רק שאני הולך לנהל את המישרד בז'נווה למשך כמה שנים... וזאת היתה נקודת-

מכיוון שהייתי קצין בריטי בדימוס, ברגת סרן, יכולתי להיעזר בכריסטיס, ואכן קיבלתי מהם עזרה רבה. היה לי בנקאי יווני, איש מאוד-מאוד סימפאטי. הוא האמין כי והללוה לי כסף. בעזרת הכסף הזה קניתי סחורות,

תי בעיסקי ייבוא וייצוא עם אחי הגדול, לא בהיקף גדול.

* שהיתה אז למעשה מושבה ברי-טית. להלכה שלט בה שליטון משוחף (קונדומינון) בריט-מצרי.

רת. אינני זוכר שצעקו אי-פעם לעברי כינויים כאלה.

למדתי בבית-ספר נהדר. לא, זה לא היה בית-ספר יהודי. אני הייתי האח השני. יש לי שני אחים ואחות אחת. לי יש שתי בנות וכן. מה חלמתי להיות כשהייתי קטן? כשהייתי מאוד-מאוד קטן, אבל זה היה כשהייתי ממש קטן, טיילתי עם אחי בסוראן. אני זוכר איך ראינו כוכב נופל, ואז אמרתי מהר לאחי: "אני עומד להיות איש עשיר, איש מאוד גדול!" וכך קרה.

(רנה מתקנת אותו במהירות: "אל תגיד, גדול! אתה איש פשוט, צנוע, לא סנוב.")

● הורים: "זו הכעם

הראשונה שאני מדבר

עליהם..."

אבא היה איש גדול. בפורט-סור-ראן, שם התגוררנו, היו אולי שבע, שמונה מישפחות יהודיות. הוא נהג להזמין אותן לחגים כמו פסח, ראש-השנה. הוא ניסה להיות עימן בקשר. הוא עזר ליהודים רבים ב-1937, 1938, כשהתחילו הנאצים בדיפת היהודים. הוא נהג להחזיר יהודים, שהצליחו להימלט מגרמניה, לתוך סוראן. לחל-קם סייע להגר אחר-כך לארצות-הב-רית. חבל שלא היה בעמדה בכירה יותר, כי אז יכול היה לעזור ליהודים רבים יותר.

אבא דיבר שמונה שפות רהוטות. הוא היה אדם נדיר. הוא נפטר ב-1956. זאת הפעם הראשונה שאני מדבר עליו בפורום שהוא לא-מישפחת, בראיון. הוא לא היה האדם הרומנטי ביותר בחיי, מפני שלא ניסה לכוון אותי. אבל הוא מאוד אהב אותי. הוא האדם שה-ערצתי יותר מכל.

אמא? היא היתה רק עקרת-בית, עקרת-בית טובה. היא נפטרה לפני שלושה חודשים. (רנה, אשתו, מתחילה לבכות: "היא היתה אשה מאוד טובה. היינו מאוד קרובים אליה. היא מאוד חסרה.")

היא נפטרה בז'נווה, שם התגוררה בשנים האחרונות.

המישפחה היתה יותר בהשפעתו של אבא. אמא השפיעה על חיי פחות ממנו. היא היתה אמא טובה. כשאני זוכר בתנאים שחיינו אז... כשאני זוכר איך שבים-כיפורים חם במיוחד — החום של סוראן! — שפכה על ראשה מים

רנה וניסים גאון, השוכנים בירושלים כוכב נפל, ואמרתי מיד: אני אוהב עשיר!

עזרינגר רנה, אז והשבו
הגבר חייב להבין שתפקיד האשה אינו מישני

שהצלחנו לנחות, כמה שניות לפני כניסת השבת. התערבנו, הענקנו מילגות, עורנו ושכנו לזנווה. שכחתי את כל העניין, עד שלפני כמה שנים פגשנו במישהו ששאל את אשתי ואותי: "אתם לא זוכרים אותי?" לא זכרנו מיהו. "הייתי אחד מתנועת האוהלים. סיימתי תואר באמנות, בעזרת המילגה שלכם."

אני אמנם לא גר בישראל, אבל 30% מתושבי ישראל בוודאי נגשו אותי או את שמי אישית. נתתי מילגות, עזרתי. זה כליך חשוב לעזור לזקוקים. כשאדם מתחנן, מבקש, הוא כנראה באמת במצב שהוא צריך. חייבים לתת צ'אנס.

אני זוכר איך שקמה תנועת האוהלים והם שכתו. הממשלה קיבלה החלטה לירות במפגינים, בגין לא היה מסוגל לתת הוראה כזאת. ימין סוויסה אמר אז: "אאמין רק לניסים גאון". טילפנו אלינו לזנווה, אבל השבת עמדה בפתח, ולא יכולנו לטוס לישראל. ביקשו שוב ושוב, עד

דאן, שבה גדלתי, לא היה ביתספר יהודי, ביתספר עברי, שלא למדתי די על יהדותי. לכן שכתי להיות רתי. זה קרה לפני 10 שנים. התחלתי פתאום לתרגל את הדת. עד אז שמרנו בבית רק על כשי רות.

מה גרם לשינוי? (רנה קוטעת אותה: "באחד הימים התעוררתי בבוקר, והחלתי להתפלל בבוקר. אחר כך הוספתי תפילה בצהריים, אחר כך — ערבית. והוא הצטרף אלי").

החלטתי: "למה לא?" אנחנו מתפללים בלילה בחדר שלוש פעמים ביום, קמים השכס"השכם בבוקר, כדי להתפלל. יש לנו שני מיטבחים בבית, שני מיטבחים במטוס. לא שני כיורים, אלא שני מיטבחים:

אני קורא קצת עברית. למדתי זאת בכוחות עצמי. חלק גדול מהקהילה היהודית ב'זנווה' שומר על כשרות בג'ללנו. אשתי ואני נותנים דוגמה, וזהו קהילה קטנה — 5,000 איש.

האם יש בי פחד כלשהו? מאלוהים? לכן אני מתפלל אליו. אינני מפחד מאנשים — רק מאלוהים. כשאתה אדם חזק, אתה לא מפחד.

כן, אני גבר חזק. התכוונתי לומר — גבר חזק בעסקים. חוץ מזה, רך, נדיב, אחר העובד קשה כל חייו, האוהב ליצור.

הקדמת הבחירות:

"לא היה לי חלק בזה!"

מעולם לא הכתבתי לאהרון (אביר חצירא) שום דבר:

יכולתי להכתוב, ועוד איך יכולתי. אילו הייתי אומר לו? אני מניח שהיה מקשיב לי. אבל מעולם לא הכתבתי לו כיצד לנהוג. בניגוד לכל מה שפירסמו כשהארון גרם להקדמת הבחירות ב'1984, לא היה לי שום חלק בהקדמת הבחירות.

מדוע לא הכתבתי? ואילו הכתבתי, זה היה עוזר?

אני משוחח עם אהרון על המצב הפוליטי. אני משוחח גם עם אחרים. היום סעדיתי עם יצחק שמיר ארוחת צהריים, ועם שימרון פרס ארוחת-בוקר. משוחחים.

עליה: "לא יכול, בגלל התנאים!"

לחיות בישראל! לקחת את אשתי הטובה איתי ולחיות בארצי הבטוחה, בלי מלחמות. אם אשיג זאת — אהיה מאושר.

מדוע אין זה ביכולתי? בגלל התינאים: שלום, ביטחון.

* נפוצה אז הדעה שזאן ציונה על אברחם צירא להפיל את הממשלה, מפני שזו לא עזרה לזאן במשבר הכספי שאליו נקלע, בעקבות אי-חשולום חרבות ערביי ממשלת ניגריה.

שהתערבתי לטובתו. הצטרכתי להתערב. אבל הוא נשיא טוב. גם קורמו, יצחק נבון, היה נשיא טוב. התערבתי גם למען בחירתו.

מנחם בגין: "הוא זוכר את שמות הנכדים שלנו..."

כן, אנחנו — רנה ואני — עדיין בקשרים הדוקים איתו. בכל ביקור שלנו בארץ, אנחנו מבקרים אצלו.

פוליטיקה ישראלית? היתה לי מעורבות חזקה בתנועת הפנתרים השחורים, בנושא האשכנזי-ספרדי.

נושאים מדיניים? לדעתי, יש לפתוח בדיאלוג. אני אדם הנחוש בדעתי, מתמיד. כשיש לי רעיון — כן, גם מדיני — אני הולך ודוחף אותו עד הסוף המר.

איך דוחפים רעיון בישראל? אני דוחף דרך הפוליטיקאים, דרך המנהיגים, חברי-כנסת, שרים.

אני לא ישראלי, אני לא חי פה. מדוע שלא אחזיק פה בית? כשלא אוכל יותר להועיל לישראל מחוץ לה — אבוא לגור פה.

האם לא הייתי רוצה להיות פוליטיקאי תחת לדחוף רעיונות דרך פוליטיקאים אחרים? היכן בישראל? בעצם

אישעסקים גאון
אני פוחד מאלוהים. לכן אני מתפלל אליו

בין ביקור לביקור, אנחנו מטלפנים אליו. בזמנו היינו ביחסים מאוד טובים. עד עצם היום הזה, הוא זוכר את שמור תיהם של כל הנכדים שלנו, את גילי-הם.

הוא נראה זקן בהרבה מגילו, רזה מדי. הוא היה כליך קשור לאשתו, עד שאחרי מותה...

בגישה עם מנהיג ערב: "הם אומרים: מה יש לך בכיס?"

אני רוצה מאוד להיפגש עם מנהיגי-ערב, כדי לעזור לתהליך השלום. אני מדבר בשפתם, מכיר את דרך חשיבתם — זה חשוב.

קיבלתי מהם הזמנות בלי סוף, לבוא ולשבת. ביקשתי מממשלת-ישראל למנות אותי כשליח. עד כה לא קיבלתי שום דבר רשמי.

אני נפגש עם מנהיגים ערביים, עם רבים מהם — בלי שמות. הם אומרים לי: "אנחנו רוצים בשלום, אבל האחים שלך בישראל... מה יש לך בכיס?" ובאמת, מה יש לי בכיס? בכל עת שהממשלה תרצה בי — אני מוכן ומוזמן, אני לשרותכם.

דח: "פתאום התחלתי לתרגל את הדת."

כן, יש דבר אחד שעליו אני מתחרט. אני מתחרט על כך שכסר

אני פוליטיקאי! אבל אין לי חשק להיות פוליטיקאי כמובן של חברי-כנסת. זה לא מדבר אלי. אני לא יכול לשבת במקום אחד. אני חייב לזוז כל הזמן. אני יותר מדי אקטיבי. מישהו יכול לדמיין אותי כפוליטיקאי מהמניין, הגשלת עליידי שלושה בחורים עם זקן? אה?

הנשיא הרצוג: "מי שיכיר שהרעיון לבחור בו היה שלי?"

כשחיתנתי את כתי לבנם של אורה וחיים הרצוג, ערכנו בישראל טכס, נוסף על הטכס שערכנו בחו"ל.

יואל (הרצוג) הוא בחור נהדר. חתן כזה אני מאחל לכל אחד. לא אשכח איך רודר בריגוריון — אז כבר היה זקן — תפס אותי ביד ואמר לי: "ניסים גאון, מקומך פה!" נשבעתי אז לבריגוריון: "יבוא יום ואבוא לישראל!"

היחסים של אשתי ושלי עם מיש"פחת הרצוג טובים מאוד. יואל נסע עכ"שיו לפאריס, לפגוש שם את הוריו (הזוג הרצוג שהה בעת הראיון בביקור ממכתי בצרפת).

האם אני אחראי לנשיאותו של הרצוג? סיפרו שאני אבי הרעיון? אין תגובה נכונה, אין תגובה זרה גם כן סוג של תשובה.

בעת שהרצוג נבחר, הליכוד היה בשילטון. היה קשה להעביר את בחירתו של הרצוג (איש המערך). אז ברור

מהי אהבה?

כמה שעות אחרי שנחתו בישראל במטוסס הפרטי, ישבו רנה וניסים גאון בסוויטה שלהם במלון המלך דוד. רנה בחליפה אדומה יקרה, נעליים אדומות, חולצה מודפסת וסיכה תואמת, נלחמה בכאבים. בדרכם לישראל לא הודיע הקברניט על הנחיתה הקרובה, ורנה נפלה. אחת מצלעותיה נשברה. "זה קרה במטוסס הפרטי שלנו", ניסתה להסביר את האבסורד שבתאונה, "עם הקברניט הקבוע שלנו..."

רנה היא אשה שמורה היטב, שנודעה כיפהפיה בצעירותה, אשה חריפת-שכל, פיקחית, העומדת 24 שעות ביממה על המישמר כדי שבעלה לא ימקד ויעשה טעויות. אין היא רוצה לחיות חיי פינוק ומותרות, לבלות ימים בקניית בגדים ותכשיטים וברכילות עם ידידות. היא העדיפה לפתח קאריירה משלה, כדי-ימינו של בעלה. אין ספק שהיא העומדת מאחורי הצלחתו של גאון, המכוונת אותו והמשפיעה עליו יותר מכל.

כל אימת שגאון מחליק מעט בלשונו, נכנסת רנה לדבריו, בחן נשי. היא נשמעת כמי שמסלימה אותו, לא כמי שקוטעת אותו. פעם אף ביקשה: "בבקשה, תמחקי מה שאמר. יש לי אמונות טפלות בקשר לדיבורים כאלה..."

לבקשה כזאת — איך אפשר לסרב? רנה גאון נולדה באלכסנדריה. היא שהתה עם ממשפחתה בסודאן בחופשה, ומכאן היכרותה עם מקום-הולדתו של בעלה. היא אחותו של המיליונר ליאון תמאן, ויש המסבירים את התחרות בעסקים ובפוליטיקה בין שני הגיסים בקשר המשפחתי הזה. רנה, כך מרכלים, מנסה לנווט בעדינות בין השניים, אך היא נאמנה בראש וראשונה לגבר שלה, ניסים.

הרומאן בין רנה לבין גאון התנהל כאשר שירת גאון בצבא הבריטי. הוא היה בן 19, היא בת 18. "בכל יום קיבלתי ממנה מיכתב", סיפר, "ובכל יום, בכל יום, הייתי חייב לענות. זה היה קל עבורי, מפני שהייתי ער כל הלילה. אחרי שהמלחמה הסתיימה, היא נאלצה להמתין לנישואינו שנה שלמה. לבסוף הצלחתי לקחת מטוס-מיטען מטריפולי אליה. נישאנו ב'1946 בקאהיר, בבית הכנסת שם."

מאז הפכו הנישואין בין השניים לשם-דבר. מהו סוד ההצלחה של הקשר בינה לבין ניסים? "אין לי מושג, באמת. ברור שבהתחלה הייתי מאוהבת בו..."

גבר הרוצה בקשר מוצלח עם אשה, ענה ניסים, נבון מעט, כשלחצתי עליו, "צריך לדעת לכבד אותה. הגבר חייב להבין שתפקידה של האשה אינו מישני. היא חייבת להיות חברתו הכי טובה לחיים, ליועץ בעסקים, בכל. לנשים יש תכונות שלגברים אין. הן יכולות להבחין בדברים קטנים הנעלמים מעיני גברים, לעמוד על טיבם של אנשים. ברור שאני מדבר על נשים מסוימות, וצריך לדעת לבחור. היא מתחלקת איתי באושר, בעצב, בימים הקשים. היא חלק מהצלחותי. היא פרטנרית אמיתית, הן בעסקים, הן בחיי החברה והן במישפחה."

אני חלק מהעסקים שלו, המשיכה רנה, יש לי קאריירה משלי, המשתלבת עם עסקיו: אני בוחרת בחומרים, בארכיטקטים למיב"נים כמו בתי-כנסת. אני מייצעת, מחליטה, עובדת במישרה שלמה."

31

פה בטלויזיה, אבל אני מציין את הש"ת בתפילה, בסעודה מישפחתית ובבית קורי חברים ובנימישפחה. אני בוחר לציין את עונג השבת בדרך שלי.

אורי, שהיה ממוכילי המאבק ביד פתיחת בתי הקולנוע בירושלם לים בערי שבת, אינו הולך לסרטים בשבת, אך רוגל בפולריזם. במרכז הרפורמי בירושלים מתקיימים בכל יום שישי ערב אירועים תרבותיים שכל רתי אורתודוקסי יראה בהם חילול שבת מועז.

אין אדם חילוני הוסף סתי אום למאמין?

זה מסובך מאוד. אני לא מאמין בן האורתודוקסי המקובל. אני מאמין בזכות וכוחה של עם ישראל. למרתי עד כמה המסורת וההלכה הן יפות. לכן הנגיעה שלי ליהדות היא לא דווקא האמונה בסמכות עליונה. אני מאמין בעם ישראל, בייחוד שלו, בשליחות שלו. עם ישראל הביא את המונותאיזם לעולם ובאישוהו שלב התאבן. כל היצירה היהודית הגדולה מאו שולחן ערוך נעשתה בשולי היהדות. היא לא חלק מהזרם המרכזי.

אתה מאמין באלוהים?

אני מאמין באחריות ובכחירה ובזה

עה הרפורמית מזוהה עם העולם הנכואי ולא עם סיפרייהחוקים. היא מזוהה עם צדק חברתי, שלמות חברתית. לכן אני לא מאמין בכחירה, אלא בחוכה שלנו להיות צודקים יותר. התנועה הרפורמית מקיימת קשרים טובים עם מי ש אינם יהודים.

מתוך מיוסונריות?

לא, מתוך רצון שיכירו אותנו. אנחנו חיים בעולם שבו המגע בין תרבויות הוא מאוד הדוק.

זו לא תנועה מיוסונרית?

זו תנועה המעוניינת שמיספר חבי ריה ופעיליה יגדלו. אנחנו מעוניינים להפיץ את תפיסתהעולם ולקרב את שים אלינו. לא נבצע פעולות הנהוגות בעולם המיוסונרי.

בחול' אנחנו סובלים מכך שטוענים נגדנו שנתנו אשמים בהתבוללות. התנועה הרפורמית מנסה להתמודד עם השאלה של חיים בתוך קהילה לא יהודית, והדרך להתמודד היא לא על ידי חילוניות שלו, הציבור מתבולל על הזהות היהודית.

אבל למה חשוב שיהודי בארץ יזוהה כיהודי?

בסיס הציונות הוא דתי, ואם הקשר יינתק, אני לא מאמין שבקצב החיים המטורף ובמאורעות החיים יישאר קר בוצ יהודי במדינת ישראל. לטובת יש

אורי ובתו

אנחנו בעד הפרדת הדת מהמדינה

שיש גורל. אני מאמין שיש השגחה. אני מאמין יותר באדם, שאלוהים ברא אותו בצלם. אני מאמין בתהליך שבו האדם שואף להגיע לאלוהות. בחיים האישיים שלי אני מנסה להבין את האדם ולשקם אותו.

אתה מאמין בעולם הבא?

לא, אני מאמין שהכל צריך להיחתך פה.

ומבחינת הדתיים האור תודוכסים אתה יותר מזקצה מיהודי חילוני?

בהחלט. מבחינת חילוני הוא תינזק ששנבה, אבל אני מרגיש טוב עם זה.

אז אינסה המחלוקת שלך עם החילוניים?

זו לא מחלוקת כמו צער. החילוניים נטו לקבל את הפירוש האורתודוקסי ליהדות וככך נזחו את היהדות. מבחינה זו נעשה עוול ליהדות בציבור החילוני בגלל כוונות וסטיגמות. אני מאשים את הציבור החילוני בכניעה.

כשאני רואה איך הנוער פוגש לראי שונה את היהדות, אני מבין שזה מפי חיד, סירוריהתפילה מפחיד אותם, הס' מלים, התסכים מפחידים אותם. אצלנו הם רואים דברים שהם יכולים להזדהות איתם.

אתה מאמין בעליזנות של העם היהודי?

לא, אני מאמין בשליחות של העם. העם היהודי נבחר או יותר נכון קיבל את הבחירה לבצע שליחות של הפצת תפיסההעולם משליחותאיתו. התנו

היהודיים שם, ורבנים רפורמים אף משאים לעיתים זוגות כאלה. "היהדות המתקדמת", אמר אורי, "מנסה להתמודד עם הבעיה, במרכז אות כפולות, להתמודד עם המציאות שבה מהווים ההומניסטאליים 15% מהאוכלוסיה בארצותהברית. אנשים נוטים לאתר את הסמלים הלא-יהודיים ולהפוך אותם לחזק.

אבל עובדה היא שאפילו היהדות האורתודוקסית מתחילה להיפתח ל קידמה, ויש היום בתיכנסת אורתי רוכסים שבהם יושבים גברים ונשים ביחד, יש נשים שמתחילות להיות מנהיגות בקהילות."

אורי תמזה על העובדה שככל תחומיהחיים הכיוון הוא שיוויון בין המינים, ורק בתיכנסת נשאר חממה שבה אין לאשה מקום. הוא אינו מבין מדוע אירגון נשים כמו נעומח אינו יוצא למאבק נגד בתיהרין הרבניים. אין לו ספק שללא בתידין רבני מדי נתישראל תהיה טובה יותר, ובצענין הוא נאחזן בטורים למגרי."

אז מדוע אתה לא עובר לגור בארצותהברית, שישם הבחן פתוח והחיים מבחינתך נוחים יותר?

כי אצלי נכנס המימד של הציונות. אני בא ממישפחה שגדלה דורות בארץ. זה הבית שלי ואני נלחם על דמותו של הבית.

המישפחה היתה כל השנים בשפר עם ולא ברור אם מקורה בגולי ספרד או שזו מישפחה שנשארה כל השנים בארץ. גם מקורו של השם אורי אינו ברור. אמי נולדה גם היא בארץ, סבתי נולדה בעיר העתיקה בירושלים, סבי בא מפר לין.

אסתי עלתה מברית המועצות ובאה ממישפחה חילונית והיא לא עלתה על מנת לרדת.

אין קיבלה המישפחה שלך את התהליך שעבר עליך?

הם לא התנגדו, למרות שלא היתה התלהבות יותר. הם הבינו שמצאתי את הדרך שלי. יש לי את אחד שהוא חבר בתנועה.

בתנועה יש יותר חילונים שהצטרפו מאשר אורתודוקסים שעברו ליהדות הרפורמית. היום המטרה שלנו היא ללכת לאוכלוסיה צעירה.

יש לך חברים חילוניים?

רוב החברים שלי חילונים. חלקם אולי מסתכלים עלי בצורה מזוהה. לפני שנבחר לתפקיד מזכ"ל היה מזכיר חדרה, הוועד הציבורי למען חור פש מדע, דת ותרבות והוביל מאבק נגד כפייה דתית ובעיקר נגד חוק "מיהו יהודי". הוא המזכ"ל הצעיר ביותר ש היה לתנועה איפעם.

חלק ממאבק של התנועה הרפורמית בארץ מופנה לקבלת תקציבים ממישרדהדתות, אך מכיוון שמשרד זה נתון לשליטתם הבלעדית של האור תורוכסים, אין המאבק וזכה להצלחה יתרה, אם בכלל.

בחיפה, שבה קהילה של 300 מישי פחות, אין בתיכנסת רפורמי והחברים נוהגים להתפגל בטופטק המקומי. אין לתנועה מקבלי שכר מהמימסד, הם אינם מקבלים תקציבים למוסדות שלהם, כמו כל עמותה אורתודוקסית אחרת. הרבנים שלהם אינם מקבלים את ההסמכה שלהם מן הרבנות ולכן אינם מורשים לנהל טכסים כמו נישואין או, להבדיל, כקבורה.

המוסד האנוש של התנועה הרפורמית בישראל הוקם לפני 50 שנה וזה היה ביתהספר ליאו בק בחיפה. המרכז בירושלים הוקם לפני 30 שנה, ונבנה בשנים האחרונות מחדש.

חברים פעילים משלמים מייסחכר בסכום של 150 שקלים למישפחה והתנועה חיה בעיקר מגיוס כספים בחול'.

"אנחנו", אמר אורי לסיום, "בעד הפרדה מוחלטת של הדת מהמדינה. בעד הפרדת המימסד הדתי מהמדינה. המדינה חייבת לעזור ליהודים שרוצים לבנות קהילה דתית, חייבת לעזור לנוצרים שרוצים להקים קהילה דתית. אנחנו בעד נישואין אזרחיים עלפי המדינה, וכך יוכל כל אחד לבחור את הדרך שלו באופן חופשי."

או שפשוט נאלצים להמשיך ולהרכיב גם אחריו מישקפיים, אם כי בעלי מיספר קטן יותר. אין אפשרות להינבא מראש מה תהיה מידת ההצלחה, ומכאן ההימיר שבו.

בארץ כבר נותחו בניתוח זה אלפי אנשים, רובם כשלושת המרכזים הגדולים: שר"פ בהדסה עיןכרם, אסותא בתל אביב, ומכון העין במרכז הרפואי בהרצליה.

פגיעות לחבטות

ניתוח ה"R.K. מבוצע בכרית המועצות כבר מזה 14 שנה, ובצעור האחרון הגיע גם למערב. יותר ממיליון ניתוחים כאלה כבר בוצעו, והניתוח מפרנס שורה ארוכה של מחקרים.

המחקר הבולט בתחום הוא ה PERK STUDY, בעלות 90 מיליון

דולר, ובהשתתפות תיסעה מכוניי מחקר אוניברסיטאיים. יש רופאים הטור ענים שזהו אחד הניתוחים הנחקרים והמתועדים ביותר ברפואה המודרנית.

הניתוח מבוצע כאמצעות מיכשור עדין ומדויק, ולכן הסיכוי לתקלות טכניות בשעת הניתוח עצמו הוא אפסי. עיקר הבעיות בניתוח נובעות מתגובות העין לניתוח, ואותן קשה לנבא מראש. את הניתוח מבצעים על ידי חתכים מיקרוסקופיים בקרנית, מכלי לחדור לגלגל העין מבפנים.

הניתוח מיועד לקיצורי אריה, ובניי הם בעלי צילינדרים. לרוב מעדיפים הרופאים שלא לנתח מי שמיספר מישקפיהם קטן מ-2) דיופטר או גדול מזול). במיספרים גדולים יותר נית, בדרך כלל, רק לשפר את קוצרי הראייה, דבר המאפשר הקטנת עובי המישקפיים. הגיל הנדרש למנותחים הוא 21 פחות, שהיה להם קוצרי אריה יציב במשך שנה לכל הפחות.

לפני הניתוח נבדקים נתוניו האי שיים של המועמד (גיל, מין, לחץ תור עיני, קמירות ועובי הקרנית, ועוד). רק לפי נתונים אלו נקבע אם המועמד מתאים לניתוח, ולמה יש לצפות מהניתוח.

הד"ר יצחק ליפשיץ ממכון העין בהרצליה ביצע כבר מאות רבות של ניתוחים, ואף מעביר השתלמויות על הניתוח לרופאים בחול'. הוא מאמין גדול בניתוח, ויורע להעביר את המסר במיומנות.

את הניתוח הוא מציג כצעד קדימה, מטיפולי מונע לקראת שיפור באיכות החיים, בדומה לניתוחים פלאסטיים. הניתוח עתיד, לדעתו, לנגוס נתח משמעותי משוק האופטומטריה, והדרי גמה הטובה ביותר לכך היא ברית המועצות, שבה כל אדם מגיל 23 ומעלה זכאי לעבור ניתוח זה.

השלב הקרטי, לדעתו, הוא בחירת המועמדים הנכונים לניתוח. עלייך כך מגיעים להצלחה מירבית, תוך סיכונים מינימליים. את הסיכונים השונים, כתיאוצה מהניתוח, הוא משווה לסיכונים הכרוכים בשימוש בעדשות מגע במשך 10 שנים.

מנותנים סטטיסטיים שמסר הד"ר ליפשיץ, החוזרים לדבריו במחקרים השונים, עולה כי 78% מכלל המנותחים יכלו אחרי הניתוח לנהוג במכונית ללא מישקפיים. נזקים בלתיהפיכים לעין נדירים מאוד: הם מופיעים כאלפיות

האחוז. סיכונים הניתנים לטיפול, כדי לקות וזיהומים בקרנית, מופיעים כעשירות האחוז.

הבעיות הנפוצות אחרי הניתוח: שינויים בחדות הראייה בשעות היום.

רגישות לאור ותופעת הגלייר, מעין ניצנוציאור, בעיקר בנהיגת ליל. לה. תופעות אלה חולפות תוך חצי שנה ופחות, להוציא מיקרים חריגים (3-2%). בעייה נוספת, שזכתה בזמנו בפיר סוס רב, היא היחלשות העין ופגיעות יתר שלה לחבטות, כמו מכדורייטניס, אגרוף או אבן. העין אכן נחלשת אחרי הניתוח, אך כעבור חצי שנה היא חוזרת ל-90% מחוסנה, וגם מתנגדיהניתוח מודים בוניחותה של הבעיה.

הראייה ללא מישקפיים, אחרי ניי תוח מוצלת, היא בחלק מהמיקרים פחות חדה מאשר עם מישקפיים לפני הניתוח. יש גם לקחת בחשבון שב מיקרה של ניתוח לא מוצלח לא תמיד ניתן לשבו ולהרכיב עדשות מגע.

"יש ירידה בהתלהבות מהניתוח בארץ ובעולם. הסיבה: התרבות מיקרים של מאוכזבים למיניהם. הבעיה העיקרית של הניתוח היא פסיכולוגית, ולא רפואית." אומר פרופסור מיכאל בלומנטל

הניתוח גם מקדים את גיל המעבר למישקפי קריאה.

גם לפרופ' מיכאל בלומנטל, ראש מחלקת העיניים בבית החולים חור השומר, יש ניסיון רב בניתוח זה, והוא פחות נלהב ממנו. הבעיה העיקרית של הניתוח היא, לדעתו, פסיכולוגית, ולא רפואית. את המנותח מעניינת, אחרי הניתוח, רק התוצאה הפרטית שלו, וכל ההסברים ששמע לפני הניתוח לא יעניינו אותו במיקרה של אכזבה. הסטאטיסטיקה יכולה אפיכן להטעות.

הוא גם מטעים שהראייה היא דבר סובייקטיבי, והיו מיקרים של מנותחים מאוכזבים, למרות שהראו תוצאות מצוינות בבדיקות כושר הראייה אחרי הניתוח. הוא ממליץ לצפות מהניתוח לתוצאות מוגבלות בשיפור קוצרי הראייה, ומצביע על היתרונות הלא מבוטלים של הצלחה חלקית לבעלי מישקפיים בעלי מיספרים גדולים: היכולת לדבר פנים אל פנים, בלי מישקפיים, או למצוא בקלות את המישקפיים, כשקמים בבוקר.

יש, לדבריו, אנשים מאושרים מתוצאות חלקיות כאלה. ביטול הצורך במישקפיים הוא, לכן, רק תמריץ נוסף לעבור את הניתוח.

הפרופ' בלומנטל מספר שיש באח רונה ירידה בהתלהבות מהניתוח בארץ ובעולם. הסיבה: התרבות המיקרים של מאוכזבים למיניהם. באמריקה נוספה לכן הבעיה של היעדר ביטוח רפואי מתאים.

לניתוח זה קמו בקרב הרופאים כמה מתנגדים עקרוניים הסועים, כסיכומו של דבר, שאין הצדקה לבצע ניתוח שאינו סטטיסטיכונים, כאשר התוצאות אינן חד משמעיות. אחד מראשי המתנגדים בארץ לניתוח הוא הד"ר מיכאל בלקין, רופא עיניים העוסק במחקר, ובכרשת חוות דעת ברורה זו שפורסמו על ידיו גופים שונים בעולם, וגם סטאטיסטיקות, מאותם מחקרים ממש, המראות תמונה פחות אופטימית.

לפני שניגשים לבצע את הניתוח, כדאי לזכור שמדובר בחימו, ולשקול האם הפרס מצדיק את הסיכון: כשם שהיה זה מטושפ מצור של שאלו אייזנברג להמר בטוטו, כך לא מומלץ לחזור על מעשה של אלה צעירה שנותחה באחרונה. כאשר באה להודות לרופא על הניתוח המוצלח, כבר הודורה לשאול מתי תוכל להרכיב עדשות מגע ציצעיות.

העולם הזה 2669

היפה והאמא

לימור בדנר — זיכרו את השם. הכניסה שלה לעולם הרוגמנות מטאורית. שמה נישא בפי אנשי האופנה, והיא ניצבת עתה רגע לפני ההצלחה הגדולה. על פי הנתונים החיצוניים, אין זה פלא. 175 סנטימטר של גוף מושלם. שיער בלונדי, עיניים כחולות, יפה. יש צורך להוסיף? יהודית נגר וחביבה פלטה, מארגנות תצוגות-אופנה, הן גילו אותה, הן שהצליחו לשכנע אותה לעשות מה שסירבה לעשות במשך שנים — להיכנס לעולם הרוגמנות.

היא ישבה בבית הוריה, שם היא מתגוררת עם אח, אחות, אבא ואמא. לא סתם אמא. אמא-יכלה שלה היא אשה פעלתנית, נמרצת וחביבה. בינה לבין בתה היפה שוררים יחסי קירבה וחברות. כל-כך קרובות הן זו לזו, עד שלעיתים עונה האם במקום הבת. פעמים אחרות היא שוללת על הסף שאלות שאינן נראות לה, ופעמים היא עצמה שואלת את השאלה. זה הלך בערך ככה. שאלה ללימור: "תמיד היית הילדה היפה של הכיתה?" ולפני שזו מספיקה לפתוח ווג שפתיים אדומות, נשמע קולה של אמא: "כן. תמיד. היא יצאה מבית החולים עם המון שיער, ועם סרט ארום על הראש. תמיד כולם הסתכלו עליה."

וזה שהסתכלו עליה: "אמא, תפסיקי, אני מתביישת!" תמיד, כך אמא, היא היתה הגבוהה בכיתה, אבל לגבוהה עצמה זה דווקא הפריע: "תמיד בצילומים הייתי עומדת אחרונה בתור. כל הבנים היו נמוכים ממני, ואני חלמתי להיות בגובה של כולם. רק עכשיו אני מרגישה כייף עם זה שאני גבוהה. טוב, אני כעצם לא כל-כך גבוהה..." והאמא: "תפסיקי, את מאוד גבוהה!" לימור, חיילת בחיל-האוויר, בחורה מופנמת, סגורה, כמעט מתנצלת על הצורה החיצונית שהתברכה בה. בגלל תכונות-האופי הללו, מעולם לא חשבה לעשות עניין מהיפוי שלה. רוגמנות? ודאי שלא. "אני נורא ביישנית. אנשים לא קולטים שאחת עם מראה כמו שלי היא ביישנית. חושבים שאני סנובית."

כילדה היא השקיעה את זמנה ומריצה בלימודים. "היית תלמידה טובה" והאמא, באופן אוטומטי, מהנהנת בראש. "השקעת המון בלימודים", והפעם הבת היא זו הרוברת. "בלימודים ובציור." על קירות הבית תלויות תמונות רבות, פריידיה של לימור. "כשהייתי ממש קטנה, המורה אמרה לי שחבל שהכשרון יתבזבז, וכדאי לי ללכת לחוג לציור. הלכתי לחוג של מבוגרים. אני הייתי הילדה היחידה שם. זו היתה כעצם צורת-ההבעה הפרטית שלי. שפה אישית, שרק אני הבנתי אותה. ציירתי את המחשבות שלי."

"במשך שעות הייתי מבלה עם הצבעים מול הבר. ללימודי התיכון רציתי נורא להתקבל לבית-הספר לאמנויות תלמה ילין. קשה מאוד להתקבל לשם. עד היום אני זוכרת את בחינת-הכניסה שעשיתי. ציירתי פוחלץ של ציפור." הפוחלץ הזה היה כרטיס-הכניסה שלה לבית-הספר היוקרתי. האושר שלה היה רב, שלה ושל אמא, כמוכן.

הצגת בכורה לימור בדנר

הציור וההשקעה בלימודים, הרחיקו אותה משהו משאר בני-גילה. "הרגשתי מבוגרת עליהם. הם התעסקו בדברים שנראו בעיני שטותיים. העריצו זמרים, דיברו על כדורגל, היו להם הסתודריות טיפשיות בין הבנים לבנות." וכשכבר גילה הסתודרו בחבורות נפרדות, היא כבר יצאה עם בנים מבוגרים יותר. "אפילו המדריך בתנועת-הנוער התחיל איתי."

ודא רק הוא. "הייתי נוסעת באופנוע עם בנים מבוגרים. הבנות מהכיתה נורא קינאו בי. אמרו איזה כייף לך, זו היתה קינאה פלוס הערצה." וגם ניגנת שבע שנים באקורדיון, מזכירה האמא. "כן, גם ניגנתי שבע שנים באקורדיון. כך הבת. כן, היא גם ניגנה שבע שנים באקורדיון."

מדים וצבעי-עניים

בין הציור לנגינה, ללימודים ולרכיבה על המושב האחורי של האופנועים, היא גם קיבלה ללא הרף הצעות לריגמון. "לזה לא הסכמתי. הרגשתי שזה לא בנוי עלי, זה נראה לי מעוות, דבר שלא מפעילים בו את הראש, רק את הגוף. אפילו לי שקלתי את ההצעות. זה נראה לי ביובוזמן גדול."

אז למה עכשיו כן? "כל הזמן לחצו עלי. עכשיו יש לי, בגלל הצבא, הרבה זמן פנוי. כל האנשים שבסביבה שלי אמרו לי שזה הצ'אנס האחרון שלי, אם לא עכשיו אימתי." במושגי הרוגמנות של ימינו, מן הראוי להזכיר, כי גיל 19 הוא כבר גיל מתקדם. מי שעברה את גיל ה-20 נכנסת לקטגוריית הזקנות. הגיל המתקדם, אם כן, הוא זה ששיכנע את לימור להיעתר ללחצים. צבא היא משרתת בחיל-האוויר. "מי שרואה אותי שואל: נכון שאת בחיל-האוויר? יש דיעה כזאת שכל היפות נמצאות בחיל-האוויר. אני לא הלכתי לחיל-האוויר מפני שצבעי המדים מתאים לצבעי-העיניים. תמיד

חלמתי על החיל הזה." אחרי שסיימה טירונות, החלום הזה התגשם אמנם, אבל חלקית. "כשהגיע מועד השיבוץ, ניגש אלי קצין-המיון והודיע לי, את הולכת להיות פקידה של מפקד חיל-האוויר. פקידה זה

הדבר האחרון שרציתי להיות, אבל לא היתה לי ברירה. הרגשתי לאנחות. ידעתי שבחרו אותי לתפקיד רק בגלל העיניים הכחולות והחיוך ולא אהבתי את זה. הרגשתי ייצוגית מדי, לא רציתי לשרת במקום מסוים רק

בגלל איך שאני נראית." אחרי תקופה קצרה עזבה לאנחות את מפקד-החיל השמיימי, לטובת מישר אחר. "ואני דווקא רציתי שתשרת רחוק מהבית", אומרת אמא בלה.

לא בעשרה לנישואין

בשלב זה מצטרף אבי חיות, גבר יפהתואר, מנהל להקת-חתונות מצליחה, אילתי במקור, החבר הפרטי של לימור. איך הכירו זה את זה? ואמא בלה נאנחת אנחה עמוקה: "זה סיפור ארוך, איך שהם הכירו. בקיצור הוא קיבל מיספר-טלפון, טילפן, בא, נכנס, ונשאר עד עכשיו."

והתונה רואים באופק? לימור: "אני חושבת שאני לא בשלה לזה עדיין." אמא בלה: "את לא צריכה לאמר דבר כזה."

אבל הפעם לימור מתעקשת: "אמא! אני לא בשלה, וזהו!" עכשיו היא עומדת לפני פרק חדש בחייה, הכניסה לעולם-הרוגמנות. "אני חוששת, מתרגשת כמו לפני כל דבר חדש, הולכת לזה בשביל ה-FUN, ומקווה שבאמת יהיה לי כזה."

האמא מונה את הארצות מעבר-לים שבהן ביקרה בתה. עם אלה נמנות מצרים, שווייץ, גרמניה וארצות-הברית. "הייתי נוסעת עם המישפחה בתקופת החופש. אם אפשר להגדיר אותי כילדת-שמנת? כן, אני ילדת שמנת!"

האמא נזכרת במשהו נוסף: "תספרי לו על האוספים שלך!" ולעיתונאי, בנוספה: "אולי תשאל אותה על האוספים? אתה רוצה שאני אחליף אותך? נכלם שואל העיתונאי על האוספים. "אני אוהבת דברים עתיקים. יש לי אוספים של שעונים עתיקים ושל כובעים. כובעים מכל העולם. אני מכריחה כל מי שנוסע להביא לי כובע."

אז אם משהו נוסע בקרוב לחוץ-לארץ, אל ישבח להביא כובע ללימור. וכן, גם משהו קטן לאמא נא לא לשכוח.

חרים
בניחני

מזל החודש:

עקרב

השפעת

פלוטו ומרס

על העקרבים

דחו אותם. מי שהתכוון וניצב מול הבעיות מבלי להדחיקן יעבור את הזעזוע או המשבר בצורה קלה יותר.

מסוף 1983 מסתובב פלוטו במעלות ה' ראשונות של מזל עקרב ועד היום הגיע למעלה ה'12 בעקרב. זה השפיע לא רק על העקרבים שנולדו ב'12 הימים הראשונים של המזל, אלא על כל מי שנולדו כשכוכב פלוטו היה במזל אריה. מעבר פלוטו בעקרב יצר זווית דיסהרמונית כלפי פלוטו באריה וגרם לשינויים פתאומיים, לזעזועים, למרידות, לניחוחים ואף לאבדות בנפש.

לקראת סוף 1989 הגיע פלוטו למעלה ה'17 בעקרב וזה ישפיע בעיקר על העקרבים שנולדו בין ה'3 ל'8 בנובמבר. אך השפעתו של פלוטו עדיין לא חלפה, וגם מי שנולדו לפני התארכים האלה ואחריהם יחושו זאת היטב.

ילידי 1946 עד 1950, שכוכב פלוטו נמצא אז במעלות שיוצרות היבט מרובע לפלוטו העכשווי, עלולים לעבור גם הם זעזועים ושינוי דראמטי בחייהם. זה יכול להתבטא בהתנתקות מאנשים יקרים, בשינוי מקום עבודה או מגורים, בקשיים כספיים או בב' ריאות רגישות מדי.

יש מי שכבר עברו את התקופה, אחרים עדיין לא סבלו מכל שינוי. חשוב להתכונן ולנסות לשנות את הרגלי ההתנהגות. אין זו גזירה משמיים שאי-אפשר לשנותה. כל אחד יודע מהי הנקודה החלשה שיכולה בסופו של דבר לגרום לו להפסיד את הדבר היקר לו ושינוי גישה או התנהגות יכולים למנוע הפתעות.

השליט השני על מזל עקרב הוא כוכב מרס. ב'1988 הוא לא הקל על העקרבים. זמן רב נמצא כוכב זה במזל טלה ובבית השישי של מזל עקרב. בחלק מהתקופה היה בנסיגה ואף החמיר את המצב.

במשך חצי השנה הקרובה הבריאות לא תהיה תקינה והעקרבים יאלצו לעבוד קשה בעבודה שבה קשה להם לבטא את יכולתם או להשתמש בכישוריהם ובניסיון שיש להם.

באמצע חודש ינואר יעבור כוכב מרס למ' זל שור (בית שביעי) וידגש תחום סימפטי הרבה יותר: חברות, נישואין, שותפויות. החלק הרומאנטי יקבל ביטוי חזק והעקרב' בים יוכלו להתחיל בקשרים חדשים, בשות'

למזל עקרב שני כוכבים הקשורים בו או המייצגים אותו. פלוטו הוא השליט הראשון ומרס השליט השני. עד 1930, שבה התגלה פלוטו, ייחסו את כוכב מרס לעקרב. לאחר התגלית למדו דברים חשובים על תפקידו של הכוכב, אופיו ועוצמתו, ואז הוא משפיע על אישיותם של העקרבים. לפי מה שנלמד אפשר היה להסיק מהי העוצמה, כוחות הה' רס והבנייה שיש לעקרבים.

כוכב פלוטו שוהה בכל מזל שנים רבות. הזמן המירבי הוא 21 שנה והזמן הקצר ביותר כ'11 שנה. תקופה כה ארוכה במזל אחד משפיעה על הדור כולו ומלמדת על אופיו, צרכיו, התייחסותו למין ולמוות והצורך או היכולת לבצע שינויים בעולם.

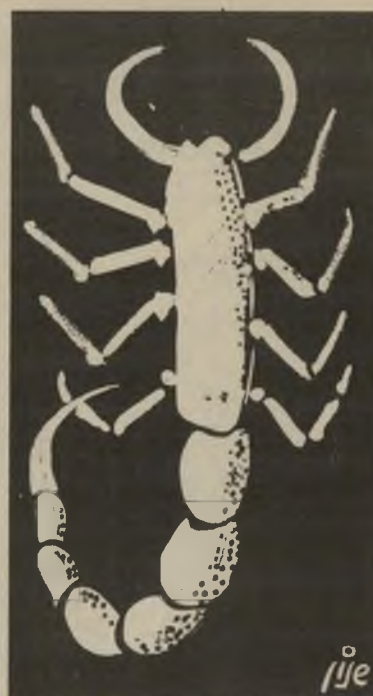
בדצמבר 1983 חזר כוכב פלוטו למיקומו הטבעי בעקרב. מאותה עת היו נתונים בני מזל עקרב לשינויים דראמטיים בחייהם, שכן כוכב פלוטו תמיד משאיר את רישומו. עליפי רוב מתרחשים זעזועים ושינויים פת' אומיים למי שהדחיקו את בעיותיהם או

מאמצע חודש מרס ועד סוף אפריל יעבור כוכב מרס למזל תאומים (בית שמיני). יע' שיר ויגוון מאוד את חיי המין ועלול להביא למריבות בענייני ירושה, כספי מישפחה או עסק. יהיה גם צורך להיזהר מתאונות ומא' לימות בכלל.

ממאי עד אמצע יוני ימצא כוכב מרס במזל סרטן (בית תשיעי). לסטודנטים ותל' מידיים תהיה זו תקופה של עבודה קשה וכנראה הכנה לקראת בחינות, אך מה שח' שוב זו היכולת להשקיע ואף להצליח. נסוי' עות לחו'ל, וקשרים עם ארצות אחרות יאפיינו את התקופה. מומלץ להיזהר בנסי' עות רחוקות, שכן מרס עלול להקשות את ההזירות הטיבעיות, ולסכן בכך את מי ש' נוסעים.

מאמצע יוני עד אוגוסט יהיה כוכב מרס באריה (בית 10). העקרבים ישקיעו הרבה כדי להגיע למעמד מכובד יותר בעבודה. אם לא יינסו למריבות עם רשויות, סמכויות או בוסים שמעליהם, הם יוכלו להצליח ואף להתקדם.

מאוגוסט עד אמצע ספטמבר יהיה כוכב מרס במזל בתולה (בית 11). זוהי תקופה שבה יהנו בני עקרב מפעילות חברתית, יהיו מוקפים בחברים וייתידו במהירות עם חברים חדשים, מה שאינו אופייני להם בדרך כלל. קיימת סכנה של מריבות עם

נטייה להתרגז בינואר, חיי'מין מאוונים

במרס. קידום והצלחה ביוני

ופעילות חברתית ערה בספטמבר

ידידים והכעס יכול להביא לניתוק למי שלא יוכל לרסן את עצמו. עד יוס'יהולדת ייכנס כוכב מרס למאז' ניים (בית 12) ויגרום לעייפות, לחוסר'מרץ, לבעיות בריאותיות ולדיכאון, אולם יוס'יהולדת של 1989 יוציא אותם מכל זה.

מויות ובעיקר ליהנות מהרגשה פנימית טו' בה יותר ומשימת'חיים ומרץ. החיסרון שבמצב זה הוא הנטייה לריב, להתפרץ ולהתרגז, אך יתכן שזה מה שיהיה דרוש להם אחרי שהפנימו, בלעו ושתקו כחצי שנה.

המתחים שהיו לכם במקום העבודה יחלפו לקראת תחילת החודש. היחסים יתהדקו וההבנה בינכם לבין הסביבה ת' שוב להיות נוחה וסובה. משהו יגיע לביקור ללא הודעה מוקדמת תה יוציא אתכם משלוותכם קשה יהיה למצוא פינה לעצמ' בראשון וכשני צפו לפג' שות עם אנשים מהעבר ולהיכרות מיקריות שיר ציאו אתכם מהדיכאון ומ' הבדירות שהיו מנת חלקכם באחרונה. פרשיות' אהבה חדשה במקום עבודתכם; עומדת להתחיל.

המצב הכספי משתפר. מלבד כספים, תקבלו עזרה מידידים או מקרובים ואפשר יהיה להתחיל לחשוב על טווח רחוק יותר. סיכוכים, איה'בנה או פרידה מאולצת מאדם קרוב או אפילו מב'רה' זוג, יגיעו לסיום. עכשיו תוכלו להיפגש, לשוחח ולתכנן את העתיד בצור' רה הגיונית יותר. זיכרו שאתם שיחקתם, אך ב'הזוג לא טמן ידיו בצלחת. בעיות עם סמכויות, או עם אנשים בעלי סמכות יתחילו להסתדר מעליהם.

חקארייה עומדת עכשיו בראש דאגותיכם. האיון חשוב צומד להתקיים כ'2 או ב'3 בנובמבר. הרושם שתעשו יהיה טוב והס' כוים שלכם להתקבל לעבודה או לתפקיד ש' בו אתם מעוניינים בכו' הם מאוד. אתם מוצי' אים יותר מדי ואינכם לוקחים בחשבון את העתיד. צריך להיכנס למישר של חיסכון. קשרים עם אנשים ה' שוהים בארץ אחרת יפתיעו לטובה. ידיעה שתתקבל בקרוב תהיה' מאוד מלהיבה.

הבריאות לא טובה ב'27 וב'28 בחודש. אך בכל זאת מצבכם מתחיל להיות טוב יותר. העבודה נעשית קלה יותר. בעיקר בחתום היחסים עם העוב' דים האחרים. המחח היה רב וחשדות והאשמות משני הצדדים העבירו את האווירה וגרמו להרגשת כישלון ולדיכאון. מי שער' דין לא חגגו את יוס'יהולדת, ובכל זאת יתחיל להיות קל יותר. ענייני כספים מלחי' צים יתכן שעברתם קצת את הגבול. בקרוב מאוד ישתפר מצבכם הכלכלי באופן ניכר.

ה'27 וה'28 יוקדשו לבית, למישפחה ולאירון מקום המגורים היחסים בתוך המישפחה משתפרים. ידידים יבואו לביקור. ב'29 עלול לפרוץ עניין חסר' מחודש בגלל עניין חסר' חשיבות. כדאי מאוד לנסות ולהתעלם מההג' רות של ב'הזוג או של משהו מבניה'מישפחה ב'30 וב'31 חגגו מספיק שים רומאנטיים מחודשים. אלא שזה יקרה בצורה לא מחוכמת. הבריאות עלולה להציק ב'2 או ב'3 בנובמבר. יש באפשרותכם לפתח פרש'י'אבה שהתחילה לא מסין.

מעמסים עליכם יותר מדי התחייבויות. מדובר בקרובים מבוגרים וחולים או ב' אורחים הזקוקים לטי' פול. אתם עסוקים מעל הראש ודרושה לכם מנוחה רבה. ה'27 עד ה'31 יהיו מתוחים בג' לל 'הסכמה או ח' כוך עם ב'הזוג. אל תנסו להסביר. הם לא יקבלו את ההסברים ויתעקשו על עמדתם. בעבודה יהיה קל יותר בגלל יחסים שפיתחתם בחודש האחרון. מי שנולד בסוף המזל צמוי לשבוע קשה.

במקום העבודה ימצא עכשיו סידור זמ' שייקל עליכם. המאבקים שהיו באחרונה לא העניילו עדיף למצוא עיסוקים מ' הים יותר. עכשיו תצליחו בפרויקטים שיש בהם סי' כון. מבחינה כספית תופ' חנו השבוע. סכוכ'ספ' יגיע מבל' עציפ'ים לו. יש טעם לנסות את מקלכם בהגורלות למיניה' וכדאי לשים לב למספרים 5, 12. הרגשה לא טובה בין חסישי לשבח. דרושה ל' כם מנוחה. הפרווחם במאמצים באחרונה וזה עלול להתקדם בכריאותכם. ישוה הזנחה עצמית.

מצב'הרוח די כבד. הבריאות שלכם ושל בני'מישפחה אינה טובה וצריך להקדיש זמן לענייניהם של קרובים מבוגרים. גם בענייני כספים קצת קשה. מע' לימים מכס מידע ח' שוב, ומדובר לא באנ' שים זרים אלא בבני' מישפחה או בידידים. נסיעות שתכננתם ל' חו'ל עלולות לגרום לב' עיות. קחו בחשבון ש' תיתכן דחייה, אך לא ביטול. קיימת תסיבות בתחום הרומאנטי, אבל אתם נכנסים לתקופה של אהבה.

ענייני מגורים מעסיקים אתכם עכשיו. אתם חושבים על שיפוץ או אירון מחודש של הדירה. בני'מישפחה מבוגרים זקוקים ליתר תשומת'לב. תקבלו ה' צעת'עבודה מושכת, אלא שהיא תגרום ל' התלבטויות קשות. ית' כן שאינה מתאימה ל' כם. המתינו לפחות שבועיים לפני מות' ת' שובה. מרוויקט, שלח' תם על עצמכם, גורם לכם קשיים. אתם נכנסים ללחץ כשהדברים אינם מסתדרים בדיוק לפי התוכניות.

למרות העייפות, החולשה והנטייה לדיכאון, שרי בולפת בזמן האחרון. מתחילה עכשיו תקופה נוחה יותר. הפופולריות ש' לכם עולה. בוי המין העוני שמים לב אילכים וינסו ליצור קשרים מחודשים וחדשים. תזכו לשיתוף' עולה גם בשמחים אחרים שבהם אינכם מצליחים להתארגן בכוחות עצמכם. ה'27 וה'28 מראים על נס' יי' להוציא יותר מדי כס' פים. תוך התעלמות מכ' צבכם האמ'י' וההתחייבויות שיש לכם. ב'30 וב'31 בחודש צפויה נסיעה מרעננת ומהנה מאוד.

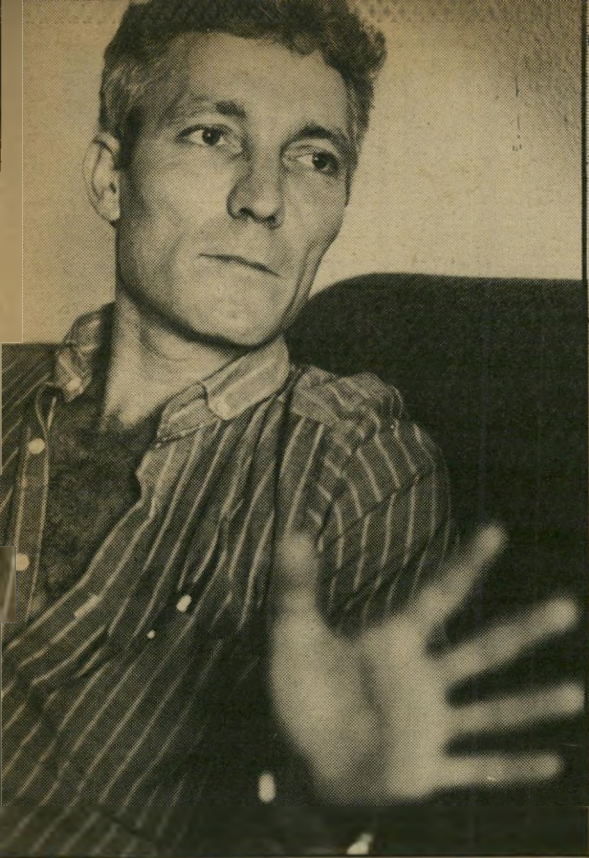

בין ה'26 ל'30 נראה שכל הקשרים שיש לכם עם בני המין השני מסתבכים. קיים איה חוסר'הבנה בס'י' בינכם, והאשמות הדדיות והמנוים יעלו לנו' בה שממנו יהיה קשה לר' רח. באורה פלא יתחילו הדברים להסתדר לקראת תחילת החודש הבא. אל תמהרו לחתוך דברים ול' הכריז הכרזות מביעות ש' אחר'כך לא תתעורר לקראת לצאת מהן. ב'27 וב'28 בחודש יהיה עימות ביניכם שתרגשו מר' כל מה שיחולס עדיין אינו סופי.

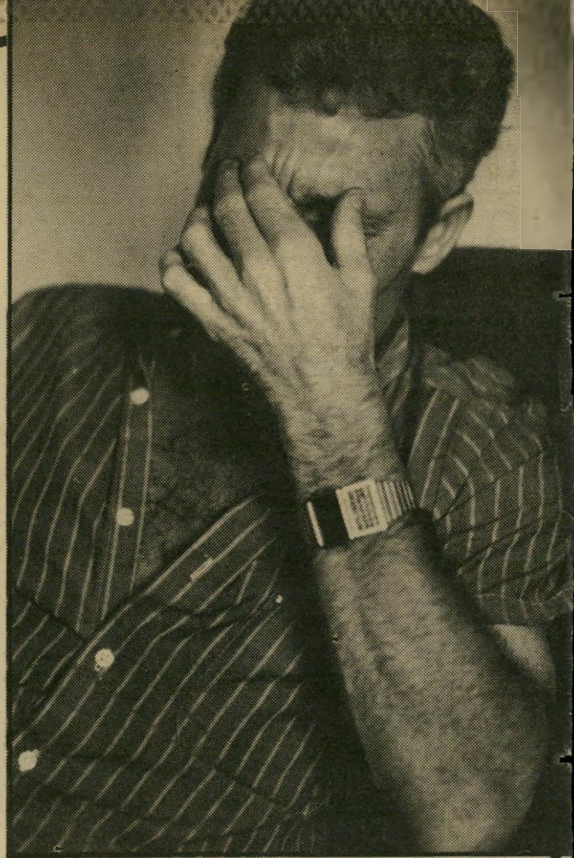
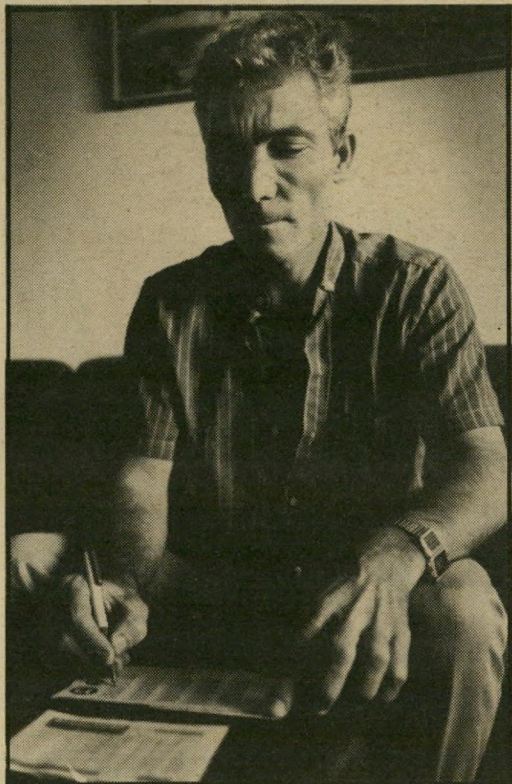

כוכב מרקורי התיישר ואתם מתחילים לחזור לעצמכם. ונוס נכנס למזל מאזניים ויביא לכם הזדמנויות לרומאנטיים חדשים. הי' כולת לעניין אחרים כ' שיות מרתקות תביא לכם מעריצים חדשים. בענייני כספים המצב אינו מעודד. בין ה'29 ל'31 יכולה להגיע ידי' עה מדאגה. הנייתם יש מה לעשות, אך אם תמשיכו בדרך הנוכחית אתם עלולים למצוא את עצמכם בתיסבות קשה. בעבודה כדאי שתתנהגו בזהירות.

זהו סיפור של מהמר כבייתי. מגיל 8 הוא משחק בטומו. שע פעמים זכה בפרס הגדול. הוא ניצל פירצה — ועכשיו נהרס

בתורכיה, אבל לא ידע לגדל ילדים ולקיים מישפחה, אומר יעבץ. בגיל 43 יש לו עדיין חשבון נוקב עם אביו, שזנח אותו ואת אחיו, ובכך גרם להידרדרותו.

שוטר מהמר

אחרי שהשתחרר מהצבא, התגייס למשמר הגבול והגיע לפלוגתו של פינחס שחר. אחרי שנתיים נשלח לקורסיקצי נים. חודש אחר-כך הורח מהקורס. הוא חזר ליחידתו ונשלח לקורסיקצינים למחזור הבא. גם ממנו הורח בעיקבות בעיות ממשעת. משם הדרך אל מחוץ למג"ב היתה קצרה. אלא שיעבץ בכל זאת חיפש לעצמו מיסגרת. הוא התגייס לשרות בתייהסורה. חצי שנה בלבד החזיק שם מעמר. אחרי שאחיו נהרג במלחמת יום הכיפורים עבר לאילת. שם שהה במשך שלוש שנים. ב-1976 התחיל לעבוד במיצפהדרמון, ברפא"ל. הרשות לפיתוח אמצעי-לחימה. רק ארבע שנים החזיק שם מעמר, עד שעבר לתחנתו הבאה.

בי-1978 הכיר את סיגל שעברה כאחראית חדר-אוכל בבית מלון בתל-אביב. שלושה חודשים אחרי שהכירו זה את זה הם התחתנו. שנה אחרי נישואיהם נולדה בתם הראשונה, כיום בת 8 וחצי, ואחר-כך בנם.

אחרי שעזב את עבודתו ברפא"ל החליט להתגייס למיטרה. רציני להבטיח את קיום ילדיו, אומר יעבץ. הוצע לו לעבוד כסוחר בבית-המעצר באברכביר. היותו איש-מיטרה לא מנעה בעדו להמשיך ולהמר בסכומים-הולכים וגדלים. מכיוון שהמשכורת לא הספיקה, הוא עבר גם בשמירה בזמנו הפנוי.

שלוש שנים וחצי עבר באברכביר, אך חיסוריו ואיחוריו לעבודה בעיקבות עיסוקו השני, שהיה לעיסוקו העיקרי, גרמו למפקדיו לבקש להעבירו מתפקידו. הוצע לו לעבוד לשרת בתחנת-מיטרת ריונגוף, כיומנאי-קבלה וכיומנאי של היחידה המרכזית. גם במקום החדש הוא המשיך בעיסוקי ההימורים. הקשיים הכספיים שאליהם נקלע גרמו לאיחורים ולהיעדרויות תכופות מהעבודה. אחרי שנה נרמז לו ששוקלים לפטר. הוצע לו לפרוש ביוזמתו, כדי שיוכל לקבל פיצויים ופנסיה.

יעבץ היה אז במצב כלכלי קשה, וידע שלא יוכל לפרנס את ילדיו. לא ידעתי מה לעשות, הייתי במצב קשה. היות ובאופיי אני לעולם לא מרים ידיים, החלטתי למנוע את פיטוריי בכל מחיר. בבית היינו במצב של מכירת תכשיטים, והיינו בקסטרופה כלכלית.

תאונה מכוונת

יומיים לפני הפיטורין שכר רכב וביקש לעבוד במשמרת לילה. בגמר המיטרת נפרד לשלום ממפקדו, עלה לרכב ששכר ונסע בכביש המוביל לבתיים. הוא סטה מהדרך והתנגש בסלע. "כוונתי היתה להיפצע בלבד, כדי למנוע את הפיטורין. ידעתי שהנסיעה מהעבודה לבית נחשבת כתאונת-עבודה".

יעבץ נפצע והובהל לבית-החולים ונרפסון בבתיים. אחרי שהתקבלה במיטרה ההודעה על פציעתו, הוחלט לחדש את משכורתו כדי שלא לפגוע במשפחתו. הוריעו לו שהחלט לקבל אותו ומנית בחזרה לשרות. המיטרה וחברת-הביטוח חקרו אותו על נסיבות התאונה, ואם ניסה להתאבד. ההודעה להם שלא היתה לי כל כוונה להתאבד. אחרי כמה ימים הוריעו לי שלא בטוח שאמשיך לשרת. הצטעתי שלא נפצתי קשה יותר, נזכר יעבץ.

בזמן החלטתו מהפציעה, בדרכו לאחד הביקורים בקופת-חוי לים, נפגע על-ידי רכב בזמן שעבר במעבר-חציית. כפעם נוספת הועבר לאישפוז בבית-חולים. אחרי ששוחרר הודיעה לו קצינת

ימי עקידור, צילם ציון צמריר

(המשך בעמוד 40)

נפילת מהמר השוטן

שבועיים אחרי תחילת המלחמה הודיעו לו שאחיו נהרג. מכר בגיל צעיר אחי ואני הגענו למסגנה שההורים הפקירו אותנו, והאשמה העיקרית שלנו הופנתה לאבא, שהיה עיתונאי בכיר

פנייה לאבא

אני מונה לאבא, ליאון יעבץ, מבתיים. אתה מקבל ממיטרה-הביטוח משכורת גולל נמילת יעקב לפני 15 שנה. אתה מקבל גם משכורת מתורכיה. גם לי וגם לאחי לא נותת פרטת שחוקה. אני נמצא בפרשת-דרכים, בניסיון לטהר את שמי. אני זקוק בדחיפות לסכום של 20 אלף דולר, עקב מוצרים שרכשתי וחובות שלי לבנק ולאנשים פרי טינים. הצ'קים עומדים לפני מירעון. בקשתי היא שתמריש לי תרומה או הלוואה בסכום הנקוב, ואודה לך מאוד. אם אתה מעוניין, אודה לך אם תזדרזו במתן תשובתך. את הכסף נא להכניס לחשבון שלי ב-בנק הבינלאומי, סניף 039 בבתיים, מס' 105230634.

כשסנה דניאל יעבץ לפני שבוע למיטרה, למרות שלא הוגשה נגדו כל תלונה, הסביר זאת ברצונו להגן על סוכך הטוטו הקבוע שלו. הוא רצה לחשוף את הפירצה הגדולה בהי מוריהטוטו, המאפשרת לאדם לשלם עבור השתתפותו בהימור השבועי רק אחרי שהתוצאות כבר ידועות. בכך, הוא מקווה, יצליח למנוע מאנשים אחרים להתמכר להימורים, ולמנוע הרס מישפחות, כפי שקרה לו.

באפריל 1987 זכה יעבץ בסכום של מיליון דולר בטוטו, אחרי שזכה כבר חמש פעמים בפרס הראשון, בסכומים קטנים יותר. ארבעה חודשים אחרי הוכייה הגדולה הפסיד את כל כספו בהי מורים, נאלץ למכור את הבית שרכש בשיכון-דן, הסתבך בחובות כספיים גדולים, ובכל זאת המשיך להמר. הוא הפך למהמר כפיי תי, ובמו ידיו הרס את מה שהצליח לבנות.

לפני חודש כלו כל הקיצים. אשתו ורקה אותו מהבית מבלי לאפשר לו לראות את שני ילדיו, שאחד מהם קרוי על-שם אחיו, יעבץ, שנהרג במלחמת יום הכיפורים. בכל פעם שיעבץ מזכיר את בנו הוא פורץ בבכי. הוא נראה חסר-אונים, ולכן הסכים עורכי-הדין צבי לידסקי לטפל בעניינו, מבלי לקבל עדיין כל שכר-טירחה. יעבץ הבטיח לשלם כשהיה לו, אך איך אפשר לסמוך על מילה של מהמר כפיייתי?

אור בקצה המינהרה

אחרי שנזרק מביתו מצא יעבץ מיקלט בבית אחותו, והבה. במשך שנים רבות לא היה בין השניים כל קשר. יעבץ (43), גבר גבה-קומה, הנראה טוב, מצליח לגרום לסובבים להאמין בו, להזהרות עם סיפורו. סיפור עוצב על ילד עוזב, בן למישפחה הרוסה, שמצא עצמו מסתובב בין פנימיות ומוסדות מאז שהיה בן 5. הוא התחיל להמר כשהיה בן 8, ועכשיו, אחרי 35 שנות הימורים, הוא מקווה שיוכל להפסיק.

הוא נולד בתורכיה. כשהיה בן 4 עלה לארץ עם סבו וסבתו. הוריו נשארו בתורכיה, אך ררכיהם נפרדו. אביו הקים מישפחה חדשה, וכך גם אמו. שניהם עלו אחרי זמן לארץ.

חצי שנה אחרי שהגיע לארץ, הועבר לפנימייה. שם גם התנסה לראשונה בהימוריהטוטו.

יחד עימו הגיע לארץ גם אחיו יעבץ, המבוגר ממנו בשנתיים. שני האחים חיו במשך כל השנים בנפרד. דני הסתובב במוסדות, ואחיו גדל והתחנך בקיבוץ שדה-נחמיה. הקשר של שניהם עם הוריהם נותק כמעט כליל, למעט פגישות מיקריות באירועים מישפחתיים.

בראשונה התחיל להמר אחרי שראה את המרדך שלו ממלא טופס-טוטו. "כבר אז ידעתי שהטוטו יכול להיות האור בקצה המינהרה לאנשים עמלים, שכל חייהם יצטרכו לעבוד קשה כדי לחיות בכבוד", אומר יעבץ.

אחרי שסיים את בית-הספר העממי, עבר ללמוד בבית-הספר החקלאי ונחלת יהודה בראשון-לציון. שנתיים בלבד הצליח להחזיק שם מעמר. כשלא יכול לממן עוד את ההימורים, החליט בגיל 16 לעזוב את לימודיו ולצאת לעבודה. הוא עבר בעבודות-בניין, בחקלאות, בהעמסת חציר, בקטיף פרי — כל זאת כדי לממן את ההימורים. אף שהדבר היה ידוע בבית-הספר, שום גורם לא ניסה לטפל בבעייה, לאיש לא היה איכפת.

הנער בן ה-16 שכר דירה בתל-אביב, ועבר כדי לממן את ההימורים שהלכו וגדלו.

כשהגיע לגיל 18 התגייס לצבא. הוא התגדל לצנתנים והיה תחילה בפקידו של האלוף מתן וילנאי, כיום ראש כוח-הארם בצ"ל.

אחרי הטירוגות נשלח לקורס מפקדי-כיתות. כשהיה בפלוגת המ"כים הורח כשל בעיות-מישעת. הוא נפקד מהשרות תקופה קצרה, ואחר-כך הועבר להגרסה הקרבית כמרדך-ספורט. במילי חמת ששתי-ימים נלחם בשורות ההגרסה הקרבית, ובמלחמת יום הכיפורים נלחם בחרמון.

חופת העמק

נישאו ♦ בעפולה, ערנה לוי, מורה לעתיד ואחת מ-12 ילדיהם של דויד לוי, סגן ראש-המשלה ושר-השיכון והבינוי ואשתו רחל, והיים סריץ (28), פקיד בנק המזרחי (במחלקת מטבעות) בבית-שאן, עיר-מגוריהם של החתן והכלה החדשים.

אסיבהנות

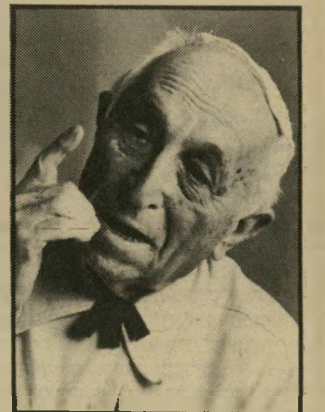
נפטרה ♦ בקאהיר, ממחלת הלוך מיה, בגיל 67, סארידה זולפיקאר, מי שהיתה, במשך עשר שנים, אשתו הראשונה של אהרון מלכי מצריים, פארוק. אחרי שילדה המלכה הצעירה, שהיתה בת 17 בעת נישואיה למלך בן ה-18, שלוש כנות בזו אחר זו, נואש פארוק מן התיקוה שתלד לו בן זכר, גרש אותה וכך יצאה זולפיקאר לגלות ארבע שנים לפני שפארוק עשה זאת בעקבות הרחלתו עליידי הקצינים החופשיים בהפיכת קיץ 1952. זולפיקאר, ששהתה שנים רבות בלונדון, שווייץ וצרפת, הפכה לציירת שהתפרנסה לקיומה ממכירת ציוריה ושבה למולדתה רק בימי של אנוור אל-סאדאט.

משקם הזונות

נפטר ♦ בכיג'נג, סין, ממחלת הסרטן והסכרת, בגיל 78, ד"ר ג'ורג' היימאן, רופא אמריקאי שהיה ידוע בסין יותר בכינויה החיבה שלו מה הייד (הסגולה שבאה מעבר לימים) ושניהל, במשך 55 השנים האחרונות, מאבק בלתי-מתפשר במחלות המין והצרת וגם בבתי-הבוסות, שעל שם קום זונותיהם טרח במיוחד.

מתכילי המים

נפטר ♦ בת-לאביב, בגיל 91, אלכסנדר זרחין, מהגרס וממציא, שנודע במיוחד כשיטת התפלת-מים שלו (שעיקרה הקפאת מים, שעם הפשרתם הם מאבירים את מליחותם), למרות שהמציאתו זאת של זרחין, יליד אוקראינה ובנו של יצרני-מים, היתה מבוקשת מאוד בברית-המועצות עוד בשנות ה-30 (ועד רכש הצבא האדום את פטנט ההתפלה הזה והפעיל אותו כמחנותיו במרביות תורכסטאן שעל גבול סין ואפגניסטאן). נכלא זרחין מיספר פעמים, בעיקר בגלל התבטאויותיו הציוניות (כולל חתימת מאמרים מדיניים בראשי-התיתבות לצ"א — למען ציון לא אחשה) ורק בתווה ובווהו ששרר בברית-המועצות אחרי מילחמת העירום השנייה הוא הצליח לצאת ממנה (בעזרת ניירות פולניים מזויפים) ולעזוב.

ממציא זרחין

בחורכסטאן, באילת, ברחבי-הבית

לוח ארצה. בארץ ניהל מאבק ממושך עד ששיטתו הוכרה וזכתה לניסיון מעשי (באילת), שעלה יפה מאוד. לאחריו כבר שימשה שיטתו יסוד להקמת הודסת התפלה, אחת החברות-הבנות של הקונצרן הענק הממשלתי, כימיקל לים לישראל, המשווק את מיתקני ההתפלה הורחניים ברחבי-הבית.

השערוריה לרגלי המצדה: מה עומד מאחורי הריב בין איציק מרדכי ושרה דוידוביץ? דפנה ברק:

נכון שלקחתי את המצלמה שלה, אבל לא תקפתי אותה ולא שברתי את מצלמתה, אפילו לא נגעתי בה. היא פשוט משקרת. במהלך הקונצרט היא הפריעה וצילמה כמה פעמים, למרות שהכרוז ביקש, בשלוש שפות, שלא לצלם. בצילומיה היא התמקדה בי. לא הפעם הראשונה שהיא מתמקדת בי. גם בעצרת-הזיכרון לחללי השיריון היא עשתה את זה. כבר שלוש שנים היא מציקה לי ומטרידה אותי בטלפון ובדרכים אחרות... דובר צה"ל שאל אותי אם אני מוכן להיפגש איתה,

אשת-החברה והאלוף

פולקלור

הנה כמה הברקות של שרה דוידוביץ:

● סיפור א': בשלהי כהונתו של שימיון פרס כראש-המשלה, קיבלו לפתע כל מיני חשופים וחשופות הזמנות טלפוניות, לבוא לבית ראש-המשלה לארוחת-ערב, לכבוד נשיא מדינת בלז. כן, בלז.

חלק מהמוזמנים המעטים (זה היה אירוע די אינטימי) חשבו שזוהי בדיחה, ועל-כן בדקו בלישכת ראש-המשלה.

הסתבר שהבדיחה היתה רצינית ביותר. בערב המיוחד נקבצו ובאו לבית ראש-המשלה כמה שרים, כמה חברי-כנסת, עורכי-דין, שגרירים, ראשי-עיריות-פיתוח ושרה דוידוביץ.

בעת הכניסה של החשופים, נכחו בשטח שניים-שלושה צלמים, וביניהם שרה דוידוביץ. לפתע התבקשו הצלמים לעזוב את השטח. אז, סיפרו כמה מהנוכחים הנדהמים, התחבקה דוידוביץ עם אחד החשופים, הצטלמה עימו ו...נכנסה עימו.

במשך האירוע כולו נהגה בחביבות מרובה עם המוזמנים, שיבחה בקול את המטעמים שהוגשו, ובעיקר שיבחה את המארחת, שאותה כינתה במיליאריות "סוניה".

ואילו סוניה (פרס) פשוט השתגעה כל הערב לדעת מיהי האשה הסימפטית ההיא, המשבחת אותה והמעטירה עליה מחמאות, והי מרגישה אצלה כמו בבית.

בתום האירוע, אחרי שכולם התחבקו והתנשקו ונפרדו, נערך בירור-בזק, כיצד הגיעה הגברת דוידוביץ למקום. כל זה ועוד לא הפריע לדוידוביץ נעימת-הסבר לפרסם את תמונתה עם אחד האנשים באחד העיתונים. הכיתוב למטה הסביר שהשניים היו בין המוזמנים לאירוע לכבוד הנשיא האורח. כל הכבוד.

● סיפור ב': כשביקר ג'ורג' בוש, סגן נשיא ארצות-הברית, בישראל, ערכו לכבודו, בין היתר, מסיבת-קוקטייל ממארת בירושלים. על-פי כללי הפרוטוקול, היתה שורת מקבלי-פנים בכניסה. לצד בוש ניצב ישראלי, העובד בשירות האמריקאים. הוא היה ממונה על הצגת המוזמנים.

הישראלי התחיל במלאכה: "הכר, אמר לבוש, את שר ה... יושב-ראש ועדת ה... חבר-הכנסת... הכר את שרה דוידוביץ!"

למחרת ניסה הישראלי לתאר במינוח-הכנסת את גודל המתעורר. הוא פשוט לא הבין איך הצליחה הגברת ההדורה, עטורת-הפאזיטים, לחזור מצעד לטבעת-הביטחון לתור המוזמנים הכבודים.

מששאל את דוידוביץ, סיפר, היא פטרה אותו בחיוך חביב שהביע זילזול, כאילו אמרה: "נו, באמת!"

● סיפור ג': לפני כמה שנים הצטרפתי להיעזר במשנה בדבורה (אשת חיים) קורפו. שרה דוידוביץ מייד הורידה ממני את נטל הסלמונים והאירגון. בצורה יום-חמסין נוראי מצאתי את עצמי דוררת במכוניתה של דוידוביץ לעבר ביתו של שר-התחבורה.

רחובות ירושלים היו ריקים מאדם, בגלל החום הצורב. הצעתי בשעון. השעה לא נראתה לי מתקבלת על הדעת לביקור חברתי. "את בטוחה", שאלתי את דוידוביץ, "שהיא (דבורה קורפו) יודעת שאנחנו מגיעות?"

"אז עוד כמה דקות", אמרה דוידוביץ, בטון עליון במיוחד, "היא תדע!"

מתי ושרה דוידוביץ בחתונתם מתח ופשי קשה

התגלע עלי האלוף, חטף את המצלמה שלי והתרחק. רצתי אחריו וצעקתי: "תחזיר! תחזיר!" בשלב מסוים השגתי אותו, וניסיתי לתלוש מעליו את המצלמה. תוך כדי מאבק הוא ניסה לפתוח את המצלמה ולהוציא את סרט הצילום. כל הזמן הוא צעק: "רק אני אגיד לך עם מי לדבר ואת מי לצלם!" המצלמה נשברה, הסרט נחשף, ואחר-כך התברר לי שאבדתי, שהיתה משובצת בטבעת שלי, אברהם. אלוף פיקוד-הדרום הגיב באוזני טל:

שרה דוידוביץ: "איציק מרדכי"

כי היכה אותי" איציק מרדכי: "היא מציקה לי כבר שלוש שנים"

אלה היו הכותרות בשבוע שעבר. האחרים הכותרות הם שניים: אשת-החברה הירושלמית שרה דוידוביץ ואלוף פיקוד-הדרום, הקורבן של פרשת השב"כ, איציק מרדכי.

אחרי סיום הקונצרט לרגלי המצדה, סיפרה דוידוביץ לשמואל טל, הכתב הצבאי של הצהרון חדרות,

ואמרתיו לו שאין לי סיבה לכך. מתחת לכבודי להתעסק איתה"

במישטרה ובמטכ"ל

בין אם זה מתחת לכבוד, בין אם זה מעליו, צמרת צה"ל התעסקה עם זה, ועוד איך, שבוע שעבר. להלן השתלשלות האירועים:

● ההתקלות בין רווידיבין לבין מרדכי אירעה ביום החמישי לפני שבוע, בעת הקונצרט בהאדרידע במצדה.

● רווידיבין הפגועה אצה בו כמ קום לטלפן לשרהביטחון יצחק רבין בכבודו ובעצמו. היא סיפרה, למי ששאל, שהיא עשתה זאת על פי עצתה של אשתו לאה, שבאה לקונצרט בלעדיו. רבין, על פי דברי רווידיבין למעוניינים, אמר משהו לא מחמיא, כמו "תבר אי, נדבר..." או רווידיבין באה וקיוותה לדבר. אולם השר היה עסוק בכל מיני זוטות כגון ישיבות, אינתיפאדות וכו'. רווידיבין לא התייאשה. היא כבר דילגה בחייה על משוכות גבוהות יותר. היא תפסה את רבין, וזה אמר משהו כמו "דברי עם אלקנה (המזכיר הצבאי של רבין)..." אחרים אולי היו רואים בכך ניסיון להוריד אותם מהעץ או להחזיר את העניין לפרופורציות הנכונות. רווידיבין, לעומת זאת, אשה בעלת היגיון מעשי, הלכה לדבר עם אלקנה. הצעד הבא היה ללכת לתחנת המישטרה ולהגיש שם תלונה. כן, נגד איציק מרדכי. אלא מה? מתחנת המישטרה טילפנה רווידיבין לראש הלישכה של הרמטכ"ל. הקצין הבכיר, לפי מקורות צבאיים נכונים, התפתל והיה מוכן — כאדם פרטי, לא כר"ש הרמטכ"ל — לנסות ולהביא את הפרשה הלא-ברורה להאפיינר. מרדכי, מצידו, לא גילה היענות ליוזמה הבלתי-רצויה לית הווא, והר"ש ויתר, מבוייש.

גם דובר צה"ל, אפרים לפיד, שאמר בזמנו להעולם הזה על דווי רובין (17.6.87): "האשה הזאת היא הריון מחוץ לרחם: לא ברור איך היא נכנסת ואיך היא יוצאת" ניסה הפעם לעשות שלום-בית, אולם מרדכי עדיין התמיד בסירובו להיפגש עם רווידיבין. אחר כך גם רווידיבין סיפרה שסירבה, והיא רק רצה שיפצו אותה על נזקה. אולי התקיימו עוד כמה דיונים אסטראטגיים בצמרת המטכ"ל אודות הגברת רווידיבין והאלוף מרדכי.

הנפשות בעלילה

ביום גיבורי הסיפור, ומהו הסיפור שפוזזותיו גנבו לזובין מהטה

את ההצגה: **אשת-החברה:** לפני כמה שנים הופיעה אשה עגלגלה, חייכנית, צחצחית, בעלת עיני-חלל עמוקות, בגוף הפוליטי בישראלי. היא תמיד נשאה בידה מצלמה, ואיזה פוליטיקאי יסרב להצטלם, ועוד לצלמת כל-כך חייכנית וחייגנית?

כך הפכה המצלמה לכרטיס-הביקור של שרה רווידיבין. לא עבר זמן ולא היה אירוע, אירועון, או אירועונצ'יק, שמקומה נפקד בו. רווידיבין של תל-אברהם שות נוצצת, פלוס עדיים לרוב, מצלמה וחיוך הפכה לחלק מהנוף. העולם הזה-התחיל לדבר או על אשת-החברה הישראלית.

לא עבר זמן, ומטבע-הלשון, שנטב עה בהומור, הפכה למציאות: הבריה הפכה רצינית. רווידיבין התחילה להד מין לביתה ערב-רב של מפורסמים ומפורסמות. היא יכולה היתה להזמין את שרהביטחון יצחק רבין ואת הלנה השדכנית (היו שלוש הלנות גרוולות בהיסטוריה: הלנה משרה, הלנה רר בינשטיין ואני...). את טדי קולק ואת הח"כ ארטורל-לשעבר בני שליסא. והעיר ירושלים צולה ושמהח.

רווידיבין נישאה בגיל 18 למתי, פקיד בכיר במשרד-התעשייה והמיס

חר, נגן לעת-מצוא. **הגבר:** איציק מרדכי חייב את פידסומו, צחוקהגורל, ליוסי גינורס — אישהשכ"כ בעבר ומנהל מכון

רווידיבין והאלוסיס: ארסוף מיקרי. הוא היכה אחרי

בלונדית: מרדכי, מצידו, ניסה להסוות את התנהגותו התוקפנית במעטה ביטחוני, ואמר למי ששאל, שישבה לצידו אישיות שאסור לצלמה. בין אם האישיות ההיא היתה בלונדית ובין אם לאו, רווידיבין שהגיעה כמובן — איך לא? — לקונצרט של גוסטאב מאהלר במצדה התמקרה באלוף והתחילה לצלם.

נראה שקדמה לכך פרשה של מתי-חות בין השניים. מרדכי התפרץ, צה"ל התערב והעיתונות חגגה. רווידיבין איימה שיש ברשותה תצ' לומים משותפים עם האלוף והקדשות מפריעטו, ותמיד היא יכולה להעלות על הדעת להראותם כרבים. שידע לו: ואילו מרדכי השמץ שהיא נטפלת אליו, וכל העניין אינו לכבודו.

רווידיבין לא נשארה חייבת והר ידעה שברשותה חומר שיוכיח מי נטפל למי, מרדכי... איך אמר לי איש חכם אחרי: "בר בלה, כשאת מסתבכת עם מישהו, תברקי שאפשר יהיה לסיים עימו את הפרשה בלי הטרדות, בלי אימים, בלי שערוריות..."

* מיסין למעלה: עם האלופים אמר נון שחק-ליפקין ועמוס ירון. למעלה משמאל: עם משה לוי ודן שוורון. למטה מימין: עם אביהו בקוון. למטה משמאל: במסוק עם יצחק שמיר ואורי שניא.

באחתה התקפה עבר הזוג מדירה לבית, ועל-כן התגורר זמנית במלון ריחות צפוף ובלתי-נאות. שרה הקופ' ציט, שזהה מאיר-חלד-אירוח, נכנסה לריסון בגלל תנאי-החיים הבלתי-נוחים בירושלים הילכו אז סיפורי אימים על הדגשות של הבעל. ואילו אשת-החברה: אז כבר הפך התואר לעזובה — נראתה בחברתו של מרדכי ככל מיני כנסים ואירועים.

ביום בהד אחד נודע לשרה רווידיבין שרובין — כלומר: ליצחק: יש יסוד-הלדת. מה נקנה לו, מה נקנה לו מתנה?

היא והאיש לערוך לכבודו מסיבה. למי היא? ככה. הזמינה את בני שליסא וכל מיני בעלי-שמות, וגם את איציק מרדכי. המסיבה התקיימה כבר בביתה החדש של שרה בירושלים, והכל נראה חוד ופסטיבל. כמובן כולם הצטלמו במצלמת המארחת, ועוד תמונות של חשבים נוספים לאלבומיה הפרטיים.

לפני כמה חודשים התגרש מרדכי, ויכול היה לפתח מערכת-יחסים חד-שות עם בעת הזמן השני. אולי בקטע זה הפריעה לו רווידיבין, ואולי — בקטעים אחרים. על כל פנים, התמקד חזרה עליו בכל אירוע — דבר שהנחיה לאנו הנכיר שלו קדם לכן — עלתה לו על העצבים. ואז הגיע האירוע במצדה.

גרסה אחת אמרת שמרדכי ישב לצידה של — אלוסיס יסמור: —

הלנה השדכנית, איוו פקידה של שר ועוד. השעה היתה אחרי חצות. לפתע נראה בחברתו הקצין המדובר ביותר (אז במדינה — איציק מרדכי. הימים היו ימי פרשת-השב"כ הלוהטים. לפאב הגיע בלבוש אזרחי.

הכימיה בינו לבין רווידיבין פעלה מיידית, והשניים החליפו כינים מים פרי טלפון. רווידיבין סיפרה למחרת בנאוהה ש-הוא הקפיץ אותה הביתה.

מרדכי אכן השתמש במיטפת-השכ של שרה, בעלה של שרה, מתי רודי רובין, סיפר מאוחר יותר שמרדכי טילפן כמה פעמים והתעניין: "בעלך עוד בבית? אפשר לדבר?"

הבעל זעם מפני שרווידיבין לא הבחירה לקצין המפורסם שניתן לדבר בנוכחות הבעל, או, לחליפין, שיפסק לטלפן.

התנהגותה של מתי רווידיבין לא בחור עדין, בעל סבלנות איך-כן — פקעה, והוא דרש מאשתו לאמר לקצין שיפסק לטלפן. על פי תיאורי בעלה, היתה אז ילדותית וכל-תירמונת: נוצר מתח בין בניהוגו. כאירוע חברתי שאירגן "כוש" בר-שי — ידיד של מרדכי — נפגשו הזוג רווידיבין ומרדכי. מתי לא הסתיר את הסתייגותו ממרדכי, ואילו אשתו הרא תה תמיכה רווקה בקצין. מתי רודי רובין יצא מכליו. המתח בינו לבין אשתו גדל עוד יותר.

הייצוא בהווה. בגלל פרשת הסיחוח של אנשי השב"כ את חלקם בהריגת שני חוטפי-האוטובוס בקו 300, ובגלל זרי קת הבוז לעבר מרדכי, עלה שמו של מרדכי — אז תת-אלוף — לכותרות הראשיות. תחילה כונה מרדכי "רוצח", ואחר-כך, כשהסתברו מעלליהם של כמה מבכירי השב"כ — "דרייפוס".

מכאן היתה דרכו של מרדכי סלולה לדרגת האלוף, אלוף-הביקור וההמשך יבוא.

מרדכי הוא ממוצא כורדי. הוא כש-נות ה-40 לחייו. בניגוד להופעתו הגבי רית הקשותה משהו, הוא אדם פגיע מאוד, רומאנטיק-מלידה. הוא חוטא בכתיבת שירים, או לפחות חטא.

בצבא יצאו לו מוניטין של רודף-שמלות, וסבבו סביבו סיפורים למכביר בשטח זה, חלקם לא-סימפטיים.

מרדכי הוא אדם די נאיבי, מאמין כמושגים כמו "חברות". אם מישהו פוגע בו או מאכזב אותו — הוא לא יסלח לו לעולם. לפני כמה חודשים התגרש מאשתו פנינה. כיצד נפגשו שני הגיבורים?

פגישה בפאב **לפני שלוש שנים,** נכנסה לפאב תל-אביבי ברחוב ריונגוף חבורת נשים, שכללה את שרה רווידיבין,

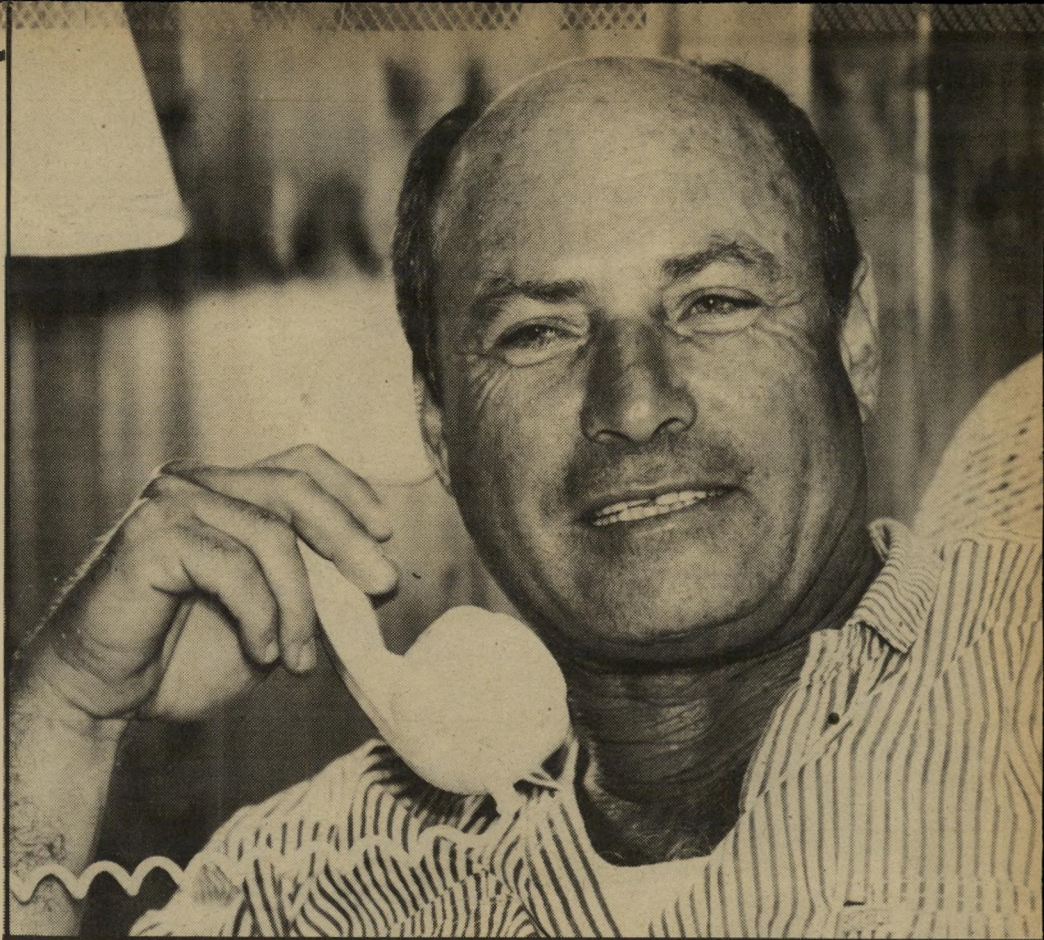
סיפור ישראלי

הוא היה "קוץ בתחת", שוטר חרוץ מדי. האם המישטרה "הוציאה עליו חוזה"? האם פיברקו נגדו תיק? רס"ר רינגל (מימין) מאמין שכן.

ידיד-מישטחה, כתב-פניה לשוטרים. לדבריו, "זה רעיון שעלה לי בראש, אחרי שראיתי איך המישטרה מתנהגת לבנאדם."

"שוטר נכבד, אבי רס"ר-מישטרה מזה 20 שנה," כתב עודד. "העלילו עליו עלילה. משרד מבקר-המישטרה הרשיע את אבי לפני מישפט, מבלי לשמוע את גירסתו כלל. אבי זוכה בבית-המישפט וזכוי מלא. היום מחפשים על השוטרים והקצינים שהכשילו את אבי. המישטרה אוסרת על אבי להתייחס

באחד הימים, בשעת-בוקר מוקדמת, ארבה גאולה סעדיה למורח האלמוני. לרבניה, היא ראתה את רינגל עושה זאת ובורח. כאשר צעקה אחריו, כך סיפרה בבית-המישפט, הוא השליך לעברה קופסה עם צואה וברח. רינגל טען שהוא ירד לשפוף את האשפה, לפתע ראה את סעדיה רצה אחריו וצועקת, וכדי לא להיתקל בה, עלה מייד הביתה. על עדותה של גאולה אמרה השור פטת ברלינר: "היא לא אומרת אמת."

צואה על הקיר

ראיין אחרי זיכוי המוחלט. שוטר, למד ממיקרו של אבי אין לך גיבוי במישטרה!"

את הדפים חילק עודד בעת מישחק כדורגל בבילומפילד ובמישטרת מרחב-הירקון. עודד: "השוטרים לקחו ברצון את הדפים, התעניינו, קראו. היו כאלה שבכלל לא ידעו על הזיכוי. קציני-מישטרה לא רצו אפילו להסתכל עליי, וסירבו לקחת דף. חכם אחד אמר שהוא לא יודע לקרוא. כאשר עמדת ליד מישטרת מרחב-הירקון וחילקתי דפים, נתן מפקד-המרחב, אריה ביבי, הוראה לשוטר לפנות אותי משם בכוח."

אמירת-שקר לא תדיר שינה מעיניה, ועל רינגל: "הוא בחר ליישב את הסיכסוך באמצעים חוקיים, ולא היה פונה לדרך שיש בה משום אלימות פרימיטיבית." על עדותו של שוטר-חוקר במיקרה של רינגל אמרה השופטת: "תשובות השוטר על דוכן-העדים היו עלבון לאינטליגנציה."

"אין לך גיבוי!"

מייד אחרי הזיכוי כתב הבן עודד, כיום גימנוסט בן 17, בעזרת

למישפחת רינגל ולמישפחות האחרות בכניין. רינגל התלונן עליהם בעירייה ובמישטרה עשרות פעמים, אך דבר לא נעשה. "רינגל זכה בתחנת-המישטרה כיחס של החמצת-פנים, מפני שהטריד את התחנה בפניות חוזרות ונשנות, אמרה השופטת."

בתחילת שנת 1987 נמרחת כמעט מדי לילה צואה על דלתות הקיוסק. סעדיה שכר את שרותיה של חברת-שמירה, אבל המורח לא נמצא. "בני-החוג סעדיה שיכנעו את עצמם שיכנעו עמוק שרינגל הוא מורח הצואה," אמרה השופטת.

נגמר במכות. כמו שהוא אומר: "הייתי מרביץ ומורבץ." אחרי קרוב לשנתיים של עינויי-דין, זוכה אביהם של עודד ואמיר, רס"ר המישטרה אהרון רינגל, מכל אשמה.

אמיר, הצעיר במישפחה, סבל יותר מכולם. הוא לא הבין בכלל מאיפה זה בא לו. בכתב-האישום נגד אבא שלו נאמר: "הנאשם מרח במיד צואה על דלתות

סמ"ר רינגל (מימין) מקבל דרגה מידי דויד קראוס (1984) והו תיק חריג מכל הבחינות...

הקיוסק. הסיפור התפרסם בעיתונים, ואמיר, אז בן 12, שמע בכל יום מה ילדים בבית-הספר: "אבא שלך זורק חרא! אבא שלך שוטר מסריח! מה זה, יש לאבא שלך עצירות? אין לכם מקום בבית לחרבן?"

הוא "הלך מכות" עם כולם. יצא לו שם של מופרע. המורות התחילו לשנוא אותו. יועצת-החינוך של בית-הספר אמרה להוריו שצריך לקחת אותו לפסיכיאטר. לקחו אותו. הפסיכיאטר מצא שהילד בריא לגמרי, והמליץ לשלוח את היועצת ואת מחנכת-הביתה לפסיכיאטר.

לשקר ולנשון

הרעש מהקיוסק, השייך לבני-החוג גאולה ועוזא סעדיה, הפריע

גם עודד, המבוגר מאמיר בשלוש שנים, עבר תקופה קשה. הילדים צעקו עליו: "חרא! וברוב המיקרים זה היה

הדסה רינגל ליד דלת הקיוסק. האבא שלך זורק חרא! אין לכם מקום לחרבן!

תקופה קשה מאוד עברה גם על הרסה רינגל (44), אשת-הרסה, הי עובדת כפקידה בחברת-ביטוח. נוסף על עודד ואמיר, יש לבניהווג עוד שני בנים: יצחק (23), המטייל זה חודשים אחרים בארצות-הברית, ואביים (21), חייל בחיל-האוויר.

ראש בקיר

השופטת ברלינר הגדירה את אהרון רינגל כאיש קשה, אשר יילך "עם הראש בקיר", גם כאשר ברור לו שראשו יישבר, ולא הקיר. הרסה טר ענת שמפני שהיא אישיחוק בלתי-מתפשר ורודף-צדק, הירבה בעלה להסת' כך עם חבריו-לעבודה ועם מפקדיו.

אמרה השבוע הרסה רינגל: אנשי-מיסטר מושחתים לא יכיר לים לעבוד במחיצתו של אהרון. היה קשה לשוטרים להסתדר איתו. אף אחד אינו מסוגל לסבול אדם האומר את האמת בפנים, ולא מטיח עובדות.

לפני שלוש שנים, למשל, הוא רשם דו"ח-תלונה לקרוב-מישפחה של ניצב-מישנה (או) אריה ביבי. האיש, שהיה קצין-מיסטר מושעה, אמר: "אני חבר של ביבי, ואני עוד אראה לך מה זה לרשום לי דו"ח!"

למחרת קרא ביבי לאהרון אליו, ואמר שהוא מעביר אותו ממרח-הירקון, מכיוון ש-אחלה לא עובר בהתאם למדיניות שלנו". אהרון הועבר, לפי בקשתו, למרחב-יד.

לפני שנתיים רשם אהרון דו"ח לקצין-מיסטר בדרגת ניצב-מישנה, שהחנה את מכוניתו בתחנת-אוטובוס. הקצין רץ אחריו, ביקש את הפרטים שלו, טען שאהרון מתחזף אליו. הרו"ח נכתב, אבל כנראה נזרק אחר-כך במיטרה, או שתויק באיוזה מקום.

היו לאהרון לפחות עוד 10 מיקרים רומים, שבהם רשם דו"חות לרכב מיש-טרתי שחנה בצומת, או הפריע לתנועה בצורה אחרת. אהרון תמיד אמר שדו"ק השוטרים חייבים לשמש דוגמה לאחרים.

עורא סעדיה, בעל הקיוסק, פלש לחצריה-בניין שלנו, והכל בחסות-המיסטר. בכל ערב היו יושבים אצלו שוטרים, אוכלים ושותים קפה. בימי חמישי היו ממלאים שם טפסים של

למיסטר. כאשר הבן הגדול שלנו אמר שהוא -רוצה להצטרף למרור המרכזי, אהרון אמר שהוא יסבור לו את הרגליים אם הוא יתקרב לשם.

בכל איזור שבו הוא עבד, כקצין שכונות, אהבו אותו. הוא היה מסייר בלילות, מבקר בבתי קשישים, מכניס ביריונים לבית-הסוהר, מארגן עבודות שיפוצים של תלמידים בבתי-קשישים. כאשר הוא עמד לעזוב את תפקידו בשכונת מונטיפיורי, חתמו התושבים על בקשה להחזירו.

עברנו תקופה קשה של חוסר-אונים וזועתי. אנשים פחדו לדבר איתי. נע' שינו כמו מצורעים. אבי נפטר משבץ לב, ואני בטוחה שזה בגלל המיקרה.

הרגשנו שאנשים עוברים איתנו. לאכזרים היתה חברה, והרומאן ביי היה נגמר, גם כן בגלל מה שקרה. אהרון היה בסיטואציה קשה. כולם רצו לקבור אותו חי. מיהו אחר, פחות חזק ממנו, היה מתאבד.

היחיד שהיה לצידו, עמית לו גיבוי, היה ניצב-מישנה אריה עמית, שהיה אז מפקד מרחב-יד. זה לא היה סתם גיבוי, הוא הכיר את אהרון. עמית לא יכול היה להעזיר לו, אבל הבטיח שהוא יעשה כל מה שביכולתו שאהרון לא יושעה

אמיר, אהרון, הרסה ועודד רינגל. הואשם מרח במיד צואה על דלתות הקיוסקו

הם הלכו ועצרו את רינגל. ואחר-כך הביאו אותו אל ביתו, עצור. הם עשו פעולה של שיחזור, מבלי שהוא יהיה נוכח במקום. זהו דבר שלא עושים גם לעברייני הכי פשוט. איך אפשר לעשות שיחזור מבלי שהאיש יוכל לראות ול-הגיב?

אחרי שגמרו לחקור, באו ואמרו לו: תן לנו טביעת-אצבעות! אין שוטר במדינה שאין טביעת-אצבעות שלו במיטרה, אבל מרינגל רוצים. למה? כדי להשפיל אותו. אחרי זה אמרו לו: עכשיו אתה יכול להשתחרר בערבות. אבל הערבות שלך אינה מספיקה, צריך להביא ערב צד שלישי.

רינגל שאל אם אשתו יכולה לערוב לו, ואמרו לו: רק אם יש לה תלוש משכורת. וזה שוטר בעל ותק של 20 שנה במיטרה: שוטר שיוצעים תמיד למצוא אותו! אז פתאום צריך את אשתו ואת בנו כדי שישחררו את הבעל והאבא הפושע שלהם בערבות מה-מיטרה?

כשחוררים לתוך תיק כזה, רואים ליכלוך בהתגלמותו. נכנסתי למעורר

אבל כאשר בודקים את חומר-הירי, פתאום מגלים דברים מתמיהים: שוטרים לא עשו את העבודה שלהם, שוטרים מתעללים בשוטר אחר, ואז נשאלת השאלה למה.

כאשר סיכמתי את התיק, היה ברור לי שמיסטר-ישראל הוציאה חווה על רס"ר רינגל. ומיסטר-ישראל, במיקר זה, היא תחנת-השכונות. אחר-כך, בעת הסיכומים בכתב, חזרתי בי מן האמירה הזאת, טענתי שהשוטרים פשוט ביטלו לרינגל תיק.

ואיך עושים כזה דבר? עושים אצל הבנאדם חיפוש, ולא מוצאים שום-דבר. זה שלא מוצאים שום-דבר, זה לא לטובתו, אבל זה מחזק את הגירסה שלו שהוא לא מעורב בזריקת צואה, מכיוון שאם הוא מעורב, צריכים להישאר לו סימנים על הבגדים, עיתונים שהצואה היתה עטופה בהם, או כל דבר אחר.

חיפשו בדירתו נעליים, עיתונים, אבל לא מצאו כלום. אז לא רשמו דו"ח. אבל יומיים אחרי החיפוש, פתאום נזכר איזה שוטר שהוא הריח בדירתו של רינגל ריח צואה, ועל אחת הנעליים

באונדה לתרבות הדור לא טיפלו בהם. הוכחתי בבית-המישפט שבמשך יותר משנתיים ניהל רינגל התכתבויות עם כל הגורמים אשר צריכים להפעיל את החוק, ואף אחד מהם אינו עושה זאת.

"פשוט כמו קוף בתחת!"

רינגל גם התלונן נגד אחד השוטרים של תחנת-השכונות, שכנראה בעיקבות זה גם פוטר. היתה שם הטרדה קשה מאוד של רעש, ורינגל הזמין את המיטרה. במקום לטפל בהטרדה של הרעש, השוטר צעק לרינגל מלמטה, לקומה הרביעית: רינגל, תפסיק לבלבל לנו את המוח! או רינגל כתב מיכתב-לונגה. וכך הוא נהיה, לגבי שוטר תחנת-השכונות, פשוט קוף בתחת. והם היו צריכים להוציא את הקוף הזה. ואיזו דרך יותר יפה יש מאשר לבנות לו תיק?

בית-המישפט קבע שיש מערכת-יחסים מאוד לא טובה בין שוטרי-הת' חנה לרינגל, ושהיה לשוטרים מניע לבנות לו תיק.

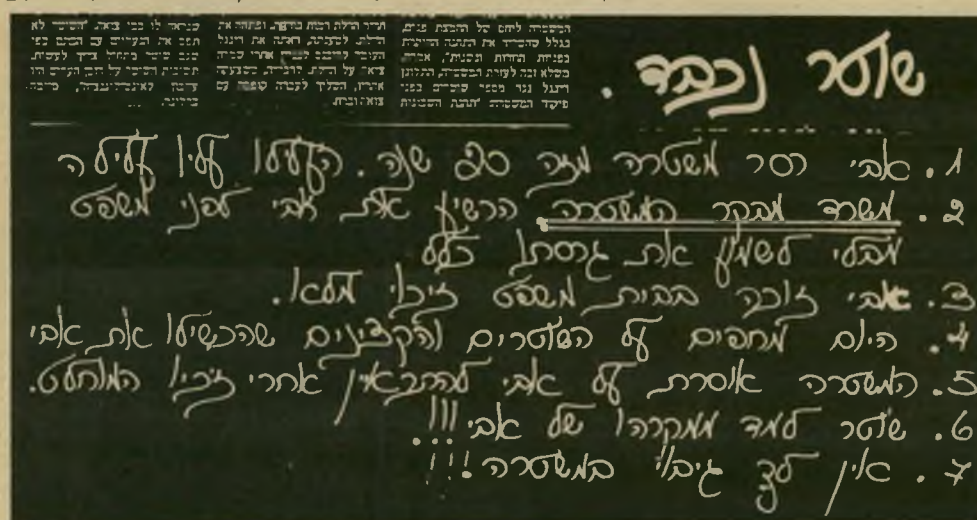
המישפט היה התנהל לפני שלושה שופטים. הוא התחיל אצל אהרון כהן, עבר לארי יוראב, אשר פסל את עצמו, מכיוון שהוא מכיר את רינגל, ולבסוף זה הגיע לדבורה ברלינר.

על התיק הזה עברתי במשך שני תיים. השקעתי בו כ-200 שעות עבודה. הרגשתי שימחה והקלה רבה, כמובן, כאשר בית-המישפט קבע שרינגל זכאי.

היה לי מאוד קשה להוכיח שאין לי אחות. כי מה זה בעצם התיק הזה? זו תלונה של גברת, שאמרה שהיא ראתה את רינגל זורק צואה על החלון, ולך תוכיח שהיא משקרת. אז הוכחתי שהיא משקרת. הוכחתי שהיא מסוגלת לשקר בלי שום בעיה, גם על דברים אחרים, שאינם קשורים לרינגל.

אבל זה היה כליכך קשה. היה גם קשה לעבוד עם רינגל. הוא איש קשה. ואולי זה המול שלו, שהוא איש קשה. אחרים במקומו היו נשברים, בתהליך הזה.

במהלך המישפט התפרסמו פתאום

הברז של עודד. הענילו עליו ענייהר

בזו אישית. כתבתי למפכ"ל-המיש' טרה, שהשוטרים האלה והאחלה חשודים בשיבוש הליכי-חקירה, לפחות, אם לא בהעלמת-ראיות, כסילוף ראיות ובע' דו"ח-שקר. התגובה היחידה שקיבלתי היתה שמכתבי התקבל.

כל השוטרים הללו קודמו בדרגה, וזה ככלל משגע אותי. אין לי מושג מה היה לשוטרים נגד רינגל. אולי הם לא אהבו אותו. רינגל התלונן נגדם. זה סיפור מורכב מאוד.

סיכסוך-שכנים, הקשור לשוטרים. ה' תלוננו, עברייני-לשעבר הקורא לעצמו עכשיו "משחק", עשה עבירות על חוקה-העירוני, פלש לחצר הבית, מירר לדיירים את החיים.

חברי ועד-הבית, שרינגל הוא אחד מהם, הזמנו את מיסטר תחנת-המיש' כונות. הם לא חקרו. פרט נוסף: דיירי-הבית קיבלו רפורטים מהעירייה על הליכלוך שהשכן עושה.

נעמי רון, צילם: ציון צפרי

(המשך עמוד 39)

טרה היתה: המיטרה גאה שהיא עורכת הקירה ללא משאפנים. זאת בריחה כי כאן היה משאפנים, אבל לטובת העברייני, לא לטובת השוטר. ביטולו תיק לשוטר, ועל זה לא קיבלתי תשובה מדוברת המיטרה.

עד כאן עורך הדין רודי אופק.

לא פעלו בחלל הריק

אופק (39) הוא קצין מיטרה לשעבר בדרגת מפקח, ששירת במיטרה רמת-גן כתובע מיטרה. לפני שנים הוא ניסה לארגן איגוד מיקצועי של שוטרים, ולא הצליח. נאסר עליו להתארגן בנושא זה, אבל הוא טען שהפיקדון איננה חוקית, והתארגן במיטרה מיטמעי הוא הורד לדרגת סמל, ועזב את המיטרה. מאז הוא עורך דיין פלילי, ובין היתרים שבטי פולו יש והיו רבים הקשורים לבעיות

הקרב על הקיוסק

בעלי הקיוסק, גאולה ועזרא סעד-יה, הורים לשלוש בנות ובן, קנו את הקיוסק לפני שש שנים. בשנתיים הראשונות שרר שקט בבניין. לא היה לי שום קשר עם רינגל, מספר עזרא. אבל כבר בימים הראשונים גים הזהירו אותי שכנים בבניין ובסי כיבה, וגם קליינטים של בעלי-הקיוסק הקודם, מפני הסיכור.

הם אמרו: הוא עושה צרות. גם לבעלי-הקיוסק הקודם, לבעלי התנויות השכנות וגם לדיירי הבניין הוא עשה צרות. עניתי להם שאין לי שום עניין איתו, ולא תהיה לו סיבה לעשות לי צרות.

אבל כעבור שנתיים זה קרה. רינגל התחיל לבקר בקיוסק. באותה ההזדמנות הוא ביקר גם אצל הירוקן ליד, והתחיל להציץ לו. הוא הומין פקחי עירייה, שירשמו לו רפורטים. הוא הרי

שוטרים. לפני שהגיע לעורך דיין אופק, פנה רס"ר רינגל לשלושה עורכי דיין אדריס, שרצו ממנו שם "סידור בסביבת 50 אלף דולר. אופק ביקש 20 אלף דולר, מהם שילם רינגל, עד היום, רק 2500 שקלים. אופק חדש עתה מהמיטרה לממן את הגנתו של הסיכור, והוא עדיין מחכה להסבה.

אם לא אקבל את הכסף ממשיכ טרה, הוא אומר, אטבע לדין, שם רינגל, את השוטרים אשר גרמו לפי תיחת ההליכים הפליליים נגדו, שלא כדן. ברור לי ששוטרים אלה לא פעלו בחלל הריק. כדי להעלים הסבת וס היו צריכים לקבל גיסי ממפקח תחת השכנות, יעקב רו. אחד מהם, רס"ר אהרון ראוק, הועלה מאז בדרגה וכיום הוא קצין, מרדך בביהמ"ס לשוטרים. אני מרגיש רע מאוד מכך שהאיש הזה מרדך. אסור לו להודין שוטרים מפקד לשעבר של רינגל, מנציב יעקב רו, אמר שיש לו דרכה מה לומר

הסתיים בפתיחת תיק על תקיפת שוטר. על הירדרדות היחסים עם הסיכור רינגל סיפר סעדיה: התחלתי לתת לו עיתונים בזמן כדי שיעזוב אותי לנפשי. אחרי כמה זמן הוא בא ואמר לי: תגיד לבן שלך שיפסיק לרכב בחצר על אפצנים. אמרתי לו: גם הבן שלך חובב סאן על אפצנים. והוא אמר: מה, אתה מתחזק אליי? אני אראה לך.

הליכוד בצואה התחיל אצל הירוקן, לפני ארבע שנים בערך. כל בוקר היה הירוקן בא לתנות, שהיו לה רלעות מרשת, והיה מוצא צואה על הידקת. הוא היה משתגע, בוכה. לא ידע מי עשה לו את זה.

לא ידענו אז מי האשם, אבל אשתי ראתה את רינגל ליד הצעות הירוקן נוג לרוחץ את המכונית שלו בחצר. רינגל, המרגיש את עצמו כבוס של הבניין, התרגז. האדם זה, כפי שהוא קרא לירוקן, רוחץ את מכוניתו בחצר. עבר איזה זמן, ואז הגיעה הצואה.

יש דייר בבניין, מיסאל צבי שמו, שהוא נכה קשה ברגליו. צבי סיפר לי, המון פעמים שהוא חושד שרינגל מפני צר לו את צמיגי המכונית. רינגל לא

גאולה ועזרא סעדיה, אשתי ראתה אותו...

מרשה לו להחנות את מכוניתו בחצר הבניין. עד היום מצעה הצבה את מכוניתו מחוץ לבנין, למרחק שמאד קשה לו ללכת.

ילד שותת-דם

רינגל התחיל להזמין פקחי-עירייה, כדי שירשמו לי דוחות, מפני שאני משאיר את הקיוסק פתוח עד שעה מאוחרת כלילה. הוא גם התחיל להזמין שוטרים, כדי שירשמו לי דוחות מפני שהמכונית שלי חונה נגד הכיחץ. על כל דבר שטרתי הוא היה מזמין את המיטרה. כמו בימי חמישי, למשל, שזם מי הסוטר. רינגל היה מזמין שוטרים, בטענה שה שעה מאוחרת ויש רעש. מה פתאום רעש? היה שקט: לילה אחד, בשעת הצהר, לפני כש לוש שנים, הגיע הבן שלו, עודד, עם הבן שלי על הידיים. בני היה שותת-דם. עודד סיפר שאחיו, אמיר, נתן לבן שלי מכה ברגל ופצע אותו. שלחתי את עודד דר שיקרא מיד לאבא, כדי שרינגל יקח את בני לבית-החולים. עודד הלך,

על המיקרה, והוא ישמח לדבר, אבל דוברת מחוץ תל-אביב, דליה גלעד, אמרה שהסיכור שהוא יקבל רשות להת-ראיין הם קלושים. האישור לא התקבל, ותחת זאת מסרה הדוברת את התגובה הבאה:

בנושא המישפט של רינגל פורטס מעבר לכל פרופורציה. המיטרה הרי תה מעוניינת שהתיק יגיע לבית המישפט, עלימנת שבית-המשפט יפ-סוק את הדין בנושא. ההמצאה להעמיד את רינגל לדין התקבלה בדרג פיקוד המחוז, ועל-דעת אגף החקירות במטה הארצי. ברור שאלמלא היה מדובר באיש-מיטרה, תיק מסוג זה לא היה מגיע לבית-המשפט. מדובר בתיק שמקורו בסיכור-שכנים מתמשך, ושיחקר על-סמך תלונות חוזרות ונשנות. גם אם בדרך-כלל סיכור-שכנים מסוג זה אינם מגיעים לבית-המשפט, בעניין זה היה עניין במיטרה כי הנושא יידון וייבחן על-ידי בית המישפט.

ולא חזר. צעקתי: רינגל! אבל הם סגרו את התרים ולא ענו לי. אחי ואני לקחנו את הבן לתל-השוטר, והוא היה שם בחדרה-היתוח עד הבוקר. מאותו יום לא הפסיק רינגל להציץ לי.

אז התחיל סיפור הצואה. הומנתי חברת-סימרה, כדי לתפוס את המורה. זה עלה לי 100 דולר ללילה, אבל השומרים לא הצליחו לתפוס אף אחד. הבאתי חברה אחרת, שהרכיבה בחנות מצלמת וידאו, אבל גם זה לא עזר. אשתי ואני התייאשנו, וגם לא היה לנו כסף לדברים האלה, ולכן התחלנו בעצמנו לשמור בתורנות, כל לילה, עד הבוקר. זה לקח חודשים. היינו יושנים פעם בחורשה, פעם בגינה, פעם בחצר של השכנים, פעם במכונית. בגלל זריקת הצואה, נגרם לנו נזק רב. היינו צריכים לזרוק שוקולדים ואפלים ומיצרים אחרים, שולכלכו בצואה. בכל פעם צבעתי מחדש את חזית הקיוסק. בכל פעם היינו צריכים לשטוף במיכרשות ובמים את הצואה. בוקר אחד, בשעה 5, גאולה ראתה את רינגל. היא התחילה לרוץ אחרי, הוא התחבא מאחורי ארון-הגאון. היא עמדה מולו, אמרה לו: יה חתיכת נבלה, זה אתה שמענה אותנו כל הזמן! הירוקן התייאש, בגלל הצואה, ועזב. אני לא התייאשתי ולא עזבתי.

בנאדם נורמלי

הלא נכון שאשתי ואני קיבלנו מכות מעבריינים. רינגל סתם משתמש בקטע הזה כדי לחפש אנשים אחרים, שכאלו היו זורקים צואה על הקיוסק.

לפני שנה וחצי רצו שני בחורים, שאני מכיר אותם מהשכונה, לקחת רב רים מהקיוסק, ולרשום עליהם-שכונן. לא הסכמתי, והם התחילו להתווכח ולציין. היו קצת מכות, אבל שום דבר רציני לא קרה. רינגל שמע את הצעקות, והחליט לעשות מזה עניין. בבית המישפט הוא סיפר שעבריינים — הבחורים האלה הם לא עבריינים — היכו אותו ואת אשתי מבותר-דין.

עד כאן דבריו של עזרא סעדיה. גאולה סעדיה: בנאדם נורמלי, כאשר מהו מציק לו, בא ומדבר על זה. בנאדם נורמלי לא יזרוק צואה במשך שלוש שנים, רק פסיכופאט. עד היום אני בשוק מזה, נעשה לי לאט-באט צינור רואה אותו. יש לו חוצץ פה. הוא עומד על המיכרשות שלו, ומצליח אותי. כשאני אומרת לו: מה אתה עושה? הוא עושה לי כל מיני תנועות בידיים, כמו, יאללה, יאללה... אני לא מבינה איך הוא יצא וכאי במישפט. אני כבד לא מאמינה במישפט. מהו כאן לא בסדר. איך זה שאדם כמוהו ממשיך לשרת במיטרה? אני ארדוף אותו, אפילו כל החיים. יהיה מה שיהיה. אני אראג שהוא יקבל ממני את המכה! ועזרא: אני לא אשתוק לו. שלא יחשוב שאם הוא יצא וכאי במישפט, העניין נגמר לטובתו. יש חוק, ואני אחיפש את החוק עד הסוף!

(המשך עמוד 35)

הרוחה של מיטרה תל-אביב, שהוחלט להחזיר לשוטר בהתאם לכוחשו הבריאותי. הוא חזר למיטרה ועבר כמצלם-מיסמכים. שנה אחר-כך החליטה ועדה רפואית של המיטרה שיפרוש לגימלאות. נקבעו לו 27 אחוזי נכות, לצורך קביעת גובה הפנסיה. כי 1985 עזב סופית את השרות במיטרה אחרי חמש שנות עבודה. מאז לא עבר עוד. רובו ככולו היה שקוע בהימורים.

כסף כמו מים

אחרי שני עיבץ את השרות במיטרה, התחיל להגדיל את סכומי השקעותיו בהימורי-הטוטו לי עשרות אלפי שקלים, ואף למאות אלפי.

שיטות ההימורים שלו הלכו והשתכללו. הטוטו הוא גוף ציבורי, בפקוח מר-עצת-ההימורים. כללי ההימורים קבועים. כל טופסיה-טוטו נאספים ביום חמישי בחצות. לא ניתן להשתתף ב-הימורי-הטוטו אחרי יום החמישי בשבוע. על המשתתף לשלם עבור הטופס או הטפסים שמילא בזמן המסירה. אלא שבפועל המצב שונה.

יש סוכני-טוטו ובעלי-תחנות שאצ-לם ממלאים את הטפסים. אלה מעבירים את הטפסים שמולאו והכסף תמורתם לחברת נשור. חברת נשור אחראית לפני הספורטוטו על איסוף הטפסים והכספים. כמוכן שגם הסוכנים, וגם חברת נשור מקבלים רמי-עמלה ממחזור ההימורים.

האינטרס של כל סוכן או בעל תחנת-הימורים הוא שמחזור-ההימורים אצלו יהיה גדול עד כמה שיותר. משום-כך התנאים למחזורי-ההימורים קבועים נוחים יותר מאלה הניתנים ליתר המהמרים.

יעבץ היה מהמר קבוע ומהמר כבד. משום כך נגה לתת הוראות לסוכני-הטוטו שלו כיצד למלא עבורו את הטפסים, מסר מהי שיטת ההימור, והסוכן היה מבצע את העבודה עבורו. לא רק זאת, אלא שיעבץ לא היה משלם עבור הטפסים, כמתחייב, עד לשעת-הצאות ביום החמישי. תמורת מישלוח הטפסים היה נותן צ'קים ביום השישי בבוקר. בשעה שנתן את הצ'קים, הטפסים שמילא היו כבר במישרי הספורטוטו, מצולמים על מיקרופילם. כלומר, הטפסים אושרו להשתתף במחזור ההימורים השבועי, מבלי שתמורתם שולמה.

כ-30 שנות-ההימורים תמיד כיבד את הצ'קים שנתן. מבחינת הטוטו, האחי ריחל לתשלום מוטל על חברת נשור. מבחינת חברת נשור, האחיות מוטלת על הסוכנים. אלמלא עמד יעבץ מ' אחורי הצ'קים שנתן, האחיות היתה נופלת על הסוכן, שהיה צריך לשלם עבור הטפסים שנשלחו.

אז היכן הפירצה? טופס שלא שולם עבורו הוא למעשה טופס פסול, ואסור לו להשתתף במחזור-ההימורים השבועי.

אם הטופס שמולא שולם בצ'ק, והצ'ק היה ללא כיסוי, הוא שותף במחזור ההימורים למרות שהוא למעשה טופס פסול. אם הטופס הפסול זכה בפרס הגדול, הרי שסכום הפרס הראשון היה עובר לשבוע הבא, ואז סכום הזכייה היה גדול בהרבה. כביכור טפסים, שהם למעשה טפסים פסולים, יש משום הר נאת הציבור. זו הפירצה שיכולה להביא למעשי-מירמה בסוכני-הכסף עצור מים.

שיטות המשולשים

יעבץ היה למומחה בטוטו. את זכייתו הגדולה במיליון דולר תיכנן חודשיים מראש. לפני זה זכה שש פעמים נוספות בפרס הגדול.

לצורך מימון ההימורים הוא עסק בקניה ובמכירה של מוצרים חשמליים קטנים. קנה אותם בחשבוניות, והיה מוכר אותם מייד באמצעות פירסום מודעות בעיתונים. כשישם זה גייס

לצורך מימון ההימורים הוא עסק בקניה ובמכירה של מוצרים חשמליים קטנים. קנה אותם בחשבוניות, והיה מוכר אותם מייד באמצעות פירסום מודעות בעיתונים. כשישם זה גייס

מוזמנים לצורך ההימורים. את הכסף שבו זכה בשש הזכיות הפנה למעקב אחרי הקבוצות המשתתפות במחזור המישחקים. הפכתי למהמר כפיתי. הכסף לא היה חשוב לי. היה חשוב לי להתגרש שבהימור, אומר יעבץ.

שיטת ההימור שלו היתה כזו: בטוטו משתתפים 14 מישחקים. המטרה היא לנחש מי ינצח בכל 14 המישחקים. בכל טופס ניתן למלא חמישה משור לשם. משולש הוא כאשר רושמים את כל האפשרויות, כלומר: 1,2 או תיקו. אחרי שממלאים חמישה משולשים, נותרים תשיעה משחקים פתוחים, שאת תוצאותיהם צריכים לנחש. כדי לסגור עוד משולשים, צריך למלא עוד שלוש טפסים, כאשר בכל אחד מהם נרשמת אפשרות אחת לגבי תוצאת המשחק. לזה קוראים "מישחק בטוח".

כדי לסגור מישחק בטוח, צריך למלא טפסים בכפולות של שלוש. ככל שממלאים יותר טפסים, עולה סכום ההימור.

בשבוע שבו זכה יעבץ בזכייה הגדולה, מילא 11 משולשים. נותר לו להמר על שלושה מישחקים בלבד. מי כיוון שעקב אחרי הקבוצות, היה בטוח בתוצאות המישחקים. עבור 729 הטפסים ששלח לפני הזכייה הגדולה שילם 88,542 שקל. ככל שמשקיעים סכומי כסף גדולים יותר, כך מגדילים את הסיכוי לזכייה, אלא שצריך לדעת מתי כדאי להשקיע. יעבץ ידע, אך בהימור כמו בהימור, לא תמיד מרוויחים.

אחרי שזכה באוגוסט 1987 במיליון דולר, רכש בית פרטי בשיכון דן. הוא המשיך להמר בסוכני-הכסף גדולים, ואחרי ארבעה חודשים נאלץ למכור את ביתו החדש. אשתו לחצה עליו שירכוש דירה בבתיים, וירשום אותה על שמה. הצעד הנכון שעשתה הבטיח לה מקום-מגורים אחרי שיעבץ ירד למעשה מנכסיו. הוא החליט להעמיד את רשויות הטוטו במיבחן.

צ'ק ללא כיסוי

לפני ארבעה חודשים הימר בס' כוס של 107 אלף שקל. הוא נתן צ'ק ליום השישי, ובמקביל נתן הוראה למנהל הבנק שלו לבטל אותו מסיבות טכניות.

הטפסים שמילא השתתפו בהימורי הטוטו, למרות שתמורתם לא שולמה. ביום השני פנתה חברת נשור לסוכני-ההימורים שלו, בתביעה שישלם את הסכום, מכיוון שהצ'ק של יעבץ חזר בצורה היום טילפן יעבץ לסוכן והודיע לו שהוא מבאי את הכסף, חלקו במזומן וחלקו בצ'קים בנקאיים. הוא הביא את הכסף והעניין הושקט. כולם היו מעוניינים שימשיך להמר בסכומים גדולים. לפני שבוע החליט לפוצץ את העניין יין ולהתריע בכך על השיטה. הוא שלח טפסים בשווי של 92 אלף שקל. כ-90 אלף שאל אצל סוכנו הקבוע מזה 20 שנה, וזל אור, וב-2200 שקל בסוכנות טוטו אחרת. הוא שלח באמצעות שתי תחנות שונות, כדי להוכיח שלא רק סוכן הטוטו שלו עובר בשיטת הצ'קים הרוחיים, אלא כל תחנות-הטוטו.

הטפסים שמילא השתתפו במחזור ההימורים, אולם הצ'קים שנמסרו עבור ההימורים לא כובדו. כדי לשכנע את הסוכן שלו של-צ'קים שמסר יש כיסוי, הראה לו צילומים של צ'קים בנקאיים, שהוכנו מראש, ושניתנו לו על-ידי גורמים שלהם הבטיח שיהיו יזכה ימסור אותם, ואם לא ימסירם.

יעבץ לא זכה ולא שילם את 92 אלפי השקלים. סוכן הטוטו שלו נפל קורבן תמים לתרגיל שיעבץ עשה. מפיצץ הפרשה תוכנן לפני שבועיים, כי לא היה לי כשביל מה לישק עוד, אומר יעבץ. המטרה שלי היא להזהיר אנשים שלא יתפתו להמר בסוכני-הכסף גדולים. חבל להרוס מישפחות בגלל ההימורים!

כיוונתו פנה למטרה, כדי שלא יתבעו את סוכני-הטוטו. רציתי לקחת על עצמי את הפרשה, ובית-המשפט חליט אם היו מעשי-מירמה או לא.

רחל מרחלת על כל העולם

מחכים למורים

כאשר אליהו עושים מסיבה או נותנים את חסותם לאירוע צדקה, הם מאוד אוהבים להיראות כאנשי מישפחה מסורים ונוהגים להופיע בחברת רעיותיהם או בנות זוגם. אך כשהם טרודים בעסקים של מיליונים אין להם זמן לשטויות כמו בעיות הביגוד של האשה, התקלות שיש לה עם מכונת הספורט שקנו לה, ועוד. המולטימיליונר מורים ששון, שהקים אימפריית טקסטיל גדולה באמריקה, ושהוא גם שותף לאליהו האחים נאקאש, התחתן לפני שנה עם מלכת היופי הישראלית נילי דרוקר, הצעירה ממנו בכמה שנים טובות. וכינתים גם נולדה להם בת.

למורים ששון יש מישפחה ענפה בארץ ובין שאר הקרובים שלו נמנים סימה ובני יוני צלברג, מבעלי הסינרמה. לפני חודשיים התחיל ששון לנהל משאומתן עיסקי חשוב ביותר בניירוק. כאשר ראתה אשתו, נילי, שהיא לא מבינה כל כך גלגלה, החליטה שער שהוא יגמור את החישובים שלו מוטב לה להיות בארץ. היא לא

נילי דרוקר ובעלה מורים ששון וילדיהם אצל סימה בסביון

היססה הרבה, והעדיפה את בית גיסתה סימה בסביון על פני בית הוריה בבאר שבע. בינתיים כולם מחכים שהבעל יסיים את העיסקות שלו, והמישפחה תתאחד שנית.

עדיין מראיינת אותו

להיות עיתונאית עשוי לפעמים להיות מסוכן, אבל להיות נשוי לעיתונאית זה הדבר הכי מסוכן. רוצים דוגמה? יש אחת טובה מאוד. בשבועון הנשים לאשה עובדת עיתונאית ב' שם נעמי לבנון, שהיא גם יפה וגם סימפטית וגם מצליחה בעבודתה. והעיתונאית הזאת, ה' מראיינת אנשים שונים כבר הרבה שנים, הלכה לפני כמה שבועות לראיין גבר מסויים על חייו ומעשיו, ומאז ועד היום היא מראיינת אותו. לכאורה, סיפור רומנטי נחמד, אבל הראיון הזה היה הרבה יותר מסוכן ומורכב ממה שאתם חושבים, כי נעמי לבנון היא אשה נשואה כבר הרבה זמן, ויום אחד היא חוזרת לביתה והוריעה לבעלה שהיא עובדת לחיות עם המראיין שלה. לבעל ההמום לא נותרה הרבה ברירה, אך הוא הכהיר לאשתו שהוא תמיד יהיה מוכן לקבלה בחזרה.

בינתיים עברו נעמי והגבר החדש של חייה לדירה משותפת, אך כאן הסתבר לה שיש בעיות שהיא לא ידעה עליהן מראש, שרק סיבכו את העניין.

היום היא תקועה בסיטואציה מסובכת וכולם מקווים שבשילה שהעניינים יסתדרו על הצד הטוב ביותר, אך איש אינו יודע, או שאין לו האומץ להגיד לה, כמה לבחור.

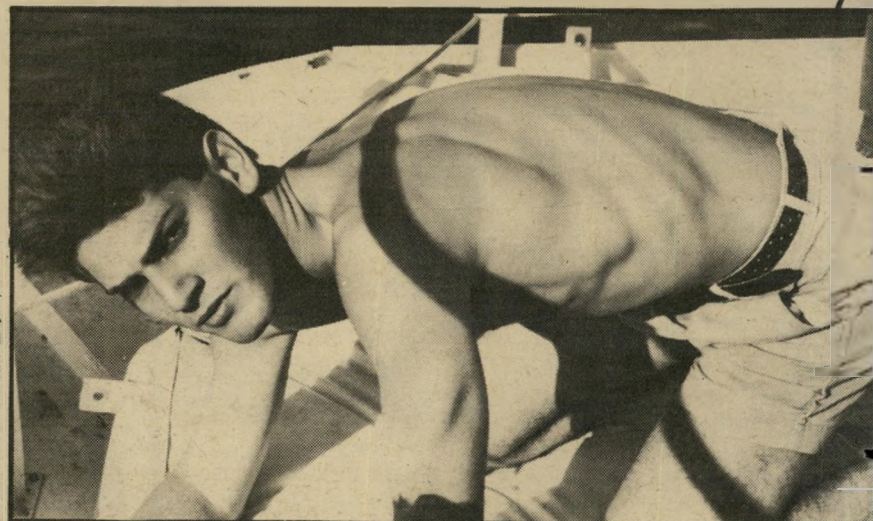
ניסים בשמיים וגם בארץ

הבחורה "המסוכנת" ביותר בארץ, דניאלה רנצל, התאהבה בחייל צעיר ויפה התואר שהגיע לחופשה באילת. רנצל, שהיא אלופת אירופה באיגרוף תארי לגרי, באה ארצה לפני שנתיים, כשהיתה בת 18, בעקבות סיפורי אהבה, במהלך מסיבת העיתונות אים לזמירוק אמריקאי, שהיה בסיבוב הופעות בגרמניה, היא הכירה את עורד בלומנפלד בן ה-38, שהתגורר בגרמניה שנים רבות והיה פעיל שם בחייה היללה. רק שתינו, רנצל לא נכחה בהופעה כמעריצה מוכתרת שנוהגים של זמירוק, היא שימשה לו כשומרת ראש. בקיצור, במסיבת העיתונאים הם הכירו זה את זה

בעייה של זהות

דיירי אחד הבניינים היוקרתיים שברמת השרון לא הבינו מדוע שינתה אחת הדיירות את שם-מישפחתה על הדלת, מבלי לשנות את הסטאטוס האישי שלה. היא גם לא טרחה להסביר להם. אם תשאלו אותי, אני לא חושבת שזה הוגן להתייחס בדרך כזאת לשכנים הנחמדים, שהחלטנו להסקרנות שלהם עלולה להרוס את הברואות, אם לא יידעו את הסיבה. אז הסיפור הוא כזה: הבחורה, שהתגוררה בבניין עם בתה, היא הידועה-בציבור של איש-עסקים ידוע שעלה באחרונה לכותרות בענייני הכספים שלו, הקשורים לשוק האפור, שמיום ליום מסתבר שהוא נעשה יותר ויותר שחור. שם המישפחה שהופיע על הדלת היה זהה לשם-מישפחה של אלון מאוד ידוע בצה"ל, המוכר לא רק בכיבושיו הצבאיים, אלא גם בכיבושיו בקרב בנות המין היפה. במערכת היחסים הדיסקרטית שהתפתחה בין השניים, בתקופה שבו שירתה הידועה-בציבור כמזכירתו של האלון, נולדה להם בת. האלון, שכבר אז היה נשוי מאוד, התכחש לבת וסירב להכיר באבהותו. הצעירה החליטה לשנות את שם-מישפחתה לשם-מישפחתו של האלון, וכך הכירו אותה כולם, למרות שבניתיים נותקו היחסים ביניהם או שנשמרו בפרופיל מאוד נמוך. באחרונה, כשהגבר הנוכחי בחייה עלה לכותרות הכלכליות, היא החליטה להסיר את שם-מישפחתה השאול ולהישאר אנונימית עד יעבור הזמן. אני בטוחה שלפחות גבר אחד נושם לרווחה בארץ הזאת.

בכל פעם יורדת חבורה ענקית של יפים ויפות, שבמהלך שהותם במלון הם מתאהבים זה בזה או נפרדים זה מזה או לחלפין, בוגרים זה בזה, ויש שם כאלה סיפורים, שפייטון פלייס נראה פשוט כמו סיפור נאיבי לעוללים. ולמה אני מספרת את כל זה? כי בשנה שעברה הגיעה רנצל בחברת בן זוגה הקורם, עורד בלומנפלד, ושם היא הכירה את שמוליק היכרות מאוד שיטחית, כי היתה עוסקה עם החבר שלה,

שמוליק רנצק סחוט'ם ונייפים

עורד-הרין, מתוך כוונה למצוא פיתרון קבע. בסוף השבוע האחרון היא ירדה לאילת, כדי להופיע שם בתצוגה גדולה, ושם היא פגשה בחייל שמוליק רנצק, שגם הוא הגיע למלון נפטון והשתתף באותו האירוע. כנראה שופטון עושה משהו לאנשים. כי מרי שנה, בתאריך קבוע, נערך במלון נשף צדקה של הקרן יד ביד, שתומכתו הם קודש להצלחת חייה אדם.

זה וגם התאהבו, ואחרי שנה וחצי של מגורים משותפים בגרמניה החליטו לעלות ארצה. כל הסיפור הזה קרה כמעט לפני שנתיים. לפני חודשיים נפרדו השניים ורנצל, העובדת כדוג' מנית-מסלול והמופיעה גם בסרטים בתפקידים הדרושים העזה, נראתה כמה פעמים בחברת עורד-הרין מאיר זיל, שאותו הכירה באמצעות חברת הקורם, עורד בלומנפלד. אחרי זמן קצר היא עברה להתגורר בדירתו של

האיש מהפירסומת

אני חושבת שצריך להעניק לזמרת גלי עטרי לא רק את התואר זמרת-השנה, אלא גם את זה תואר אלופת-החתיכים, לפחות בעולם המוסיקה הישראלי.

גלי עטרי חלק מהשרים

סומות ומוצרי-אופנה בישראל וגם בניירוק הגדולה. ומני וולרן הזה, שהוא כבר בן 26, צעיר מהזמרת הפופולרית רק בכמה שנים, וזאת לא סיבה שלא תהיה ידידות בין השניים.

מני זילבר מוקדשים לו

אני מאוד שמחה לג' לות שגלי עטרי מבלה עם מי שמתחשק לה. רק מאוד חבל שהיא לא מש' תפת גם אותי בגילויים האלה.

ושמוליק היה עסוק עם הדוגמנית שלומית אמיר. השנה, כנראה, התחוללו כמה ניסים בשמיים וגם בארץ, ודניאלה נפרדה מהחבר שלה ושלומית אמיר נסעה לפאריס ושמוליק היה פנוי. ומה שמתחולל שם בין השניים יכול לשמש כחומר רקע לסרט ריקוד מוחות מס' 2. בסיומו של האירוע, אחרי שהות של כמה ימים במלון, נראו השניים סחוט'ם ועייפים, אך מאוד-מאוד מרוצים.

דניאלה רנצל ומאור מרוצים

צבי טל העולם הזה

לרותי

בקשר רציני עם בן 50 עד 58, מבוסס, רצוי אישיהעולםהגדול, אשר מתעניין באמנות, בג'אז ובמוסיקה קלאסית. ביקשתי ממנה תמונה, היא לא הסכימה, אבל אמרה שאם אמצא תמונה של קים נובק, זה פחות או יותר ישקף את המציאות של פעם. מיספרה אצלי הוא (3/2669).

הרבה פילפל

היא בת 28, נאה, 1.62, חכמה, עם הרבה פילפל, רגישה, אמיתית, תכליתית, עיסוקה קשור בספרים ובאנשים, אוהבת ספורט, טיולים ותיאטרון. היא רוצה חכם מאוד, רגיש, אדם מעוצב ועצמאי, בגיל 30 עד 40. לא מפריע לה אם אתה ביישן, שקט וילד בנשמתך. היא מבקשת לכתוב לה בהרבה חבה לת"ד 17655, תליאביב 61176. אם לא בא לך לכתוב, שאל אותי על (1/2669).

★ ★ ★

עצמאי בשטח

היא קיבוצניקית לשעבר, כיום תל-אביבית, בת 29, נאה, נשית, 1.63, מלאה במקומות הנכונים, לא שמנה, עצמאית, לא תלויה באף אחד, פתוחה, חברותית. יש לה הרבה סימפתיות, למרות שכולנו עצובים לפעמים, כדבריה.

היא מחפשת בנרות גבר שהוא רומאנטיקן כמוה, נאה, אסתטי, מכין עניין, ראש טוב, עצמאי בשטח, לא מפונק ולא קמצן, בן 35 ומעלה, כי היא לא מסתדרת עם ילדים. צעיר בוגר בא בחשבון. חשוב לה מאוד קשר עם הרבה אמן ויושר. היא כבר פגשה מספיק שקרנים. שאל אותי על (2/2669).

★ ★ ★

רומה

לקים נובק

כשהיא היתה בת 20, היא היתה יפהפיה בלונדרית וירוקת-עיניים, וכולם אמרו שהיא רומה למי שהיתה אז כוכבת-קולנוע גדולה, קים נובק. כיום,

קים נובק

ישקף את המציאות של פעם.

★ ★ ★

חמוד מאור

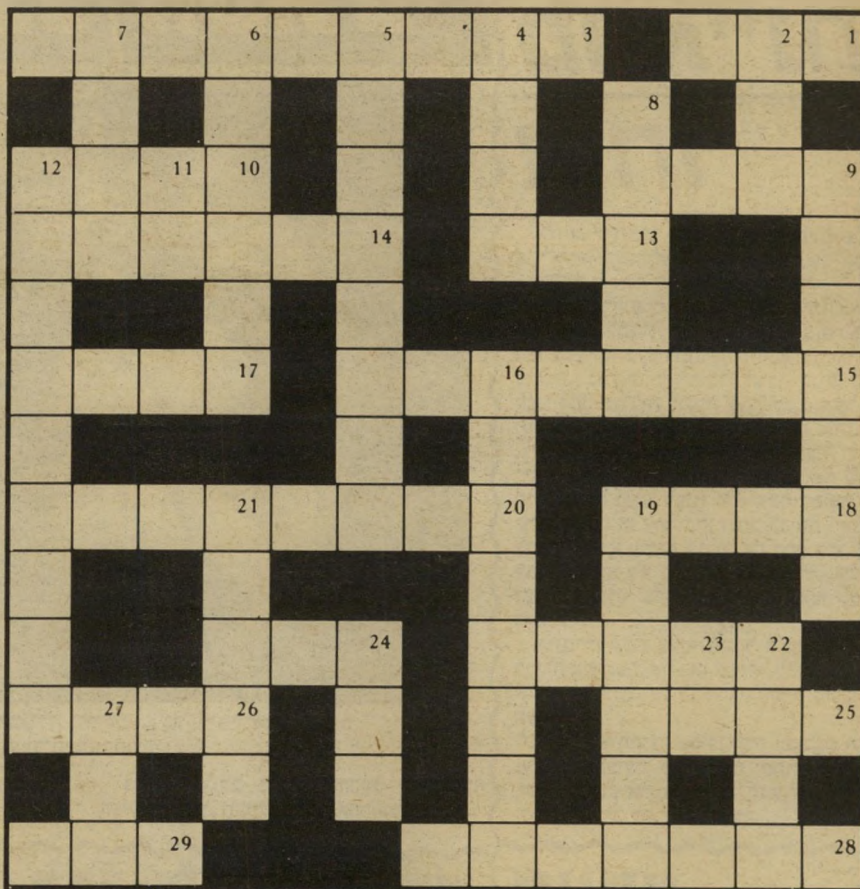
"נשבר לי מסטוצים" הוא הודיע לי. "אני מחכה לך, יפה, חסונה ושנונה. אני בן 29, אקרמאי, נאה. אומרים שאני חמוד מאוד." את יכולה לכתוב לת"ד 17446, תליאביב, או לשאול אותי על (6/2669).

★ ★ ★

פתק לבן

סוקרת מטעם הליכוד צילצלה הש"בוע ברלת דירתה. היא רצתה לדעת אם אצביע, ומה אמרת לה, ואחרי שהיא רשמה את המידע החשוב הזה, שאלתי אותה מה היא תצביע. הסטודנטית הצעירה והתמיכה הזאת אמרה שהיא תשים פתק לבן. שאלתי למה, והיא אמרה: מפני שיש שחיתות בכל המפלגות. נאמנות למעסיקים אין כאן, רק חמישה שקלים בשעה.

תשבצות השלם הזה 2669

מאור:

- (1) היה פעם בנק בקבוצ (3);
- (3) איש בלתי מעשי שיש לו כמעט שלש מסבעות (9);
- (9) שמע וזכר ע"י התעלה (4);
- (10) אלהים, אלהים, הכל אותו דבר (4);
- (13) כל קמצן יכל (ח) (3);

(14) צצה נשארה באלמנות אבל לא ברצינות (6);

(15) בזכות המעמד יש לגב' הרצוג מ"צ ע"י הבית (4,4);

(17) המפקח השיב את הורה על כנו (4);

(18) הקריאה תוכל לזרו את המלחמה (4);

(20) השרדן לא ירד למרות בקשתו של השר (3,2,3);

(22) הכח במזון, אבל הצלחה אצל הנשים יוק (5);

(24) השאלה מופנית אל השליח (3);

(25) יתרוננו בחוסר מקצועיותו (4);

(26) אם כן היא אחייניתו של הסופר (4);

(28) נתן בים בסלנג (4,3);

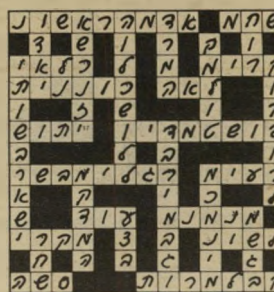
(29) פקודות בחבילה (3);

★ ★ ★

מאור:

- (2) החזיר את חובו וישב אל עפרו (3);

פתרון תשבצות 2667

איתן עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

29 שנים אחרי, היא עדיין יפה, נשית מאוד, מושכת, מטופחת, אלגנטית, נראית צעירה ב-10 שנים מגילה, עדיין בלונדרית (היא נולדה ככה) 1.60, לא רזה ולא שמנה. היא גרושה בלי, אחות מוסמכת במיקצועה, למדה פיסול בצורה יסודית, דוברת ארבע שפות (אנגלית, צרפתית, ספרדית ועברית). היא יצאה מסודרת למדי בחיים, אחרי גירושיה מבועה, תושב מדינת טקסס. היא אוהבת כילויים ונסיעות, ומעוניינת

קשר בראי

מפעם לפעם מגיע לי...

מפעם לפעם אני מרשה לעצמי משהו מיוחד.
כמו קנט למשל.

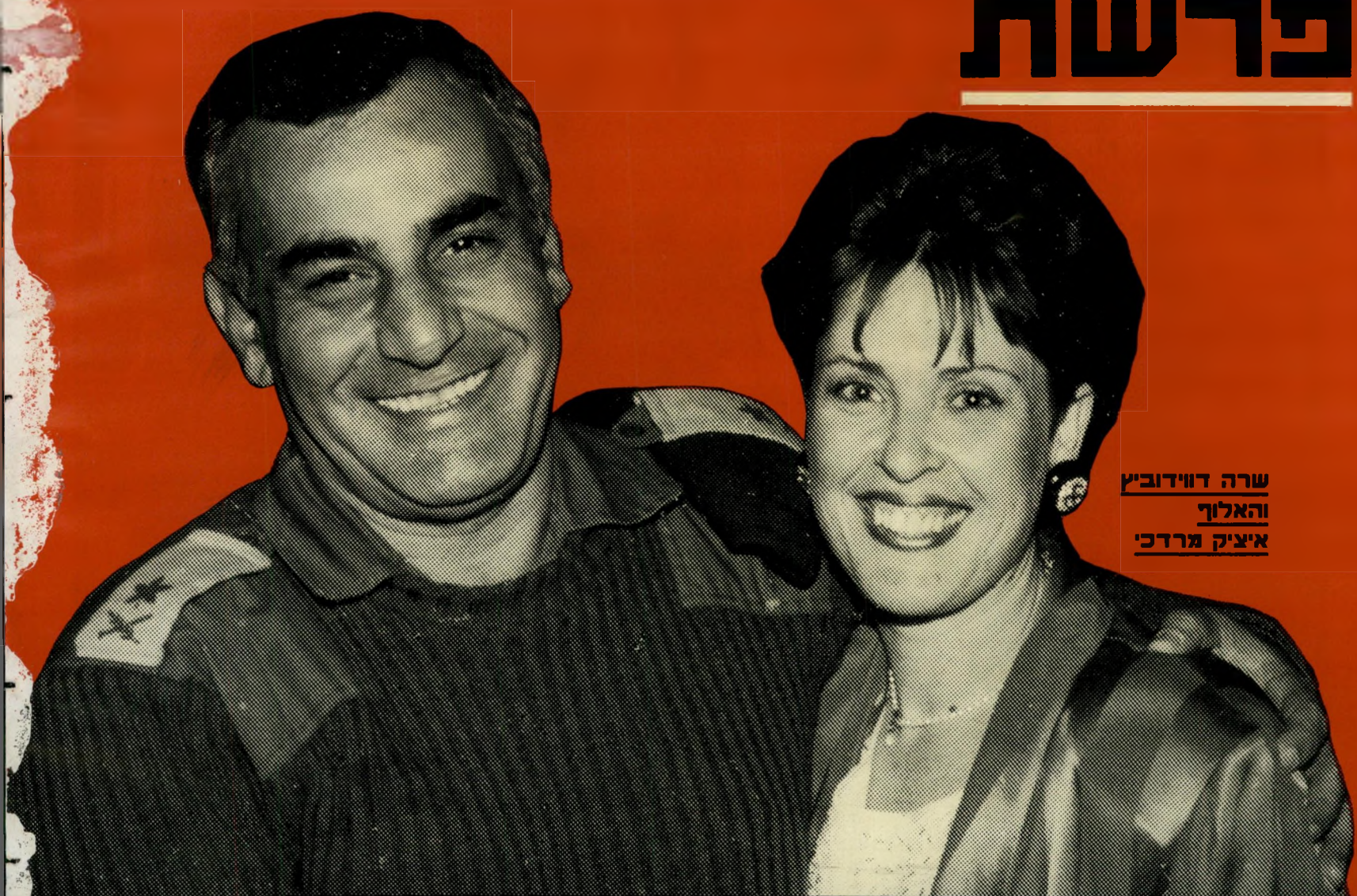
אני מדליק לי קנט ונוהנה מהשילוב הנפלא
של רעננות וטעם עדין, נקי ורך.

הטעם המיוחד של תערובת הטבק האמריקאית
ופילטר המיקרונייט המפורסם. קנט.
מפעם לפעם מגיע לי.

אזהרה: משרד הבריאות קובע כי - העישון מזיק לבריאות

סקנול לאן המצדה

הסיפור המלא של פרשת

שרה דוידוביץ
והאלוף
איציק מרדכי

דוידוביץ

והגנרל